

L'AIGUA RESIDUS ACTIVITAT INTERNACIONAL SERVEI METEOROLÒGIC HABITATGE

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
3094095096097098099**100 ACCIONS, 100 TACONS...**

D'UNA CATALUNYA MÉS SOSTENIBLE I SOLIDÀRIA

ACCIÓ DE GOVERN DEL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE 2004-2005-2006

100 ACCIONS, 100 RAONS

d'una Catalunya més sostenible i solidària

ACCIÓ DE GOVERN DEL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE

2004-2005-2006

Agost de 2006

© **Departament de Medi Ambient i Habitatge
de la Generalitat de Catalunya**

Disseny i realització:

Opac Taller Creatiu

Impressió:

T.G. Alfadir, S.A.

DL: B-36749-2006

Aquesta publicació ha estat realitzada amb paper ecològic

Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
3094095096097098099**100ACCIONS, 100RAONS...**

D'UNA CATALUNYA MÉS SOSTENIBLE I SOLIDÀRIA

PRÒLEG DE FRANCESC BALTASAR,
Conseller de Medi Ambient i Habitatatge 009

PRÒLEG DE SALVADOR MILÀ,
Conseller de Medi Ambient i Habitatatge (desembre de 2003 a l'abril de 2006) 011

POLÍTiques AMBIENTALS I SOSTENIBILITAT

001. LA INFORMACIÓ I L'EDUCACIÓ AMBIENTAL: EINES PER AVANÇAR CAP A LA SOSTENIBILITAT MITJANÇANT LA PARTICIPACIÓ SOCIAL 014

002. LA MILLORA DELS PROGRAMES EDUCATIUS I FORMATIUS 015

003. OBSERVATORI DE LA SOSTENIBILITAT DE CATALUNYA 016

004. MESURES PER ACOMPLIR AMB EL PROTOCOL DE KYOTO I REDUIR LES EMISSIONS DE GASOS AMB EFECTE D'HIVERNACLE 017

005. FOMENT DE LES ENERGIES RENOVABLES 018

006. L'AVALUACIÓ AMBIENTAL DELS PROJECTES PERMET LA INTEGRACIÓ DE LES CONSIDERACIONS AMBIENTALS 019

QUALITAT AMBIENTAL

007. SOLUCIÓ A LA CONTAMINACIÓ HISTÒRICA DE L'EMBASSAMENT DE FLIX 022

008. BUSCANT ALTERNATIVES A L'IMPACTE AMBIENTAL DE LES EXPLOTACIONS DE POTASSA DEL BAGES 023

009. LA GESTIÓ DE LES DEJECCIONS RAMADERES: PURINS I FEMS 024

010. BARCELONA I L'ÀREA METROPOLITANA, ZONES DE PROTECCIÓ ESPECIAL PER A LA MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE 025

011. PREVENCIÓ I CONTROL DE LES SUBSTÀNCIES CONTAMINANTS 026

012. MILLORES DELS PROCESSOS INDUSTRIALS PER CONTRIBUIR A CONSERVAR EL MEDI AMBIENT 027

013. FER COMPATIBLE EL MEDI AMBIENT, L'ECONOMIA I LES EMPRESSES 028

014. PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ LLUMINOSA, ACÚSTICA I ODORÍFERA 029

MEDI NATURAL

015. LA NOVA LLEI APROVADA DE MESURES MEDIAMBIENTALS AUGMENTA EL CONTROL SOBRE ELS ANIMALS ABANDONATS 032

016. LA CONTRIBUCIÓ DE CATALUNYA A LA BIODIVERSITAT EUROPEA: PROTEGIM EL 30% DEL TERRITORI CATALÀ 033

017. S'HA APROVAT LA DELIMITACIÓ DEFINITIVA DE 40 ESPAIS PROTEGITS DEL PEIN 034

018. S'INCORPOREN MÉS DE MIL HECTÀREES DE GALLECS AL PEIN 035

019. PINYA DE ROSA (GIRONA) I EL GORG DE CREIXELL (TARRAGONA), NOUS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL 037

020. L'ORDENACIÓ DELS PARCS DE CAP DE CREUS I LA GARROTXA, I DELS PEINS DE CASTELL-CAP ROIG, LES GAVARRES I L'ALTA GARROTXA. 038

021. DESPLEGAMENT DEL PARC NATURAL MÉS GRAN DE CATALUNYA: L'ALT PIRINEU 039

022. AMPLIACIÓ DE MONTSERRAT, EL PARC NATURAL MÉS VISITAT DE CATALUNYA 040

023. COLLSEROLA, FUTUR PARC NATURAL 041

024. UN NOU PARC NATURAL PROTEGIRÀ LES ILLES MEDES, EL MONTGRÍ I LA ZONA DEL BAIX TER 042

025. PARC NACIONAL D'AIGÜESTORTES I ESTANY DE SANT MAURICI: AMPLIACIÓ PER CELEBRAR ELS 50 ANYS 043

026. UN CONSORCI ENTRE LA GENERALITAT I ELS AJUNTAMENTS GESTIONA LES ZONES NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT 044

027. PLANS D'ACTUACIÓ PER RECUPERAR ESPÈCIES EN PERILL D'EXTINCIÓ 045

028. CATALUNYA DISPOSA D'UN CENTRE PER A LA RECUPERACIÓ DEL VISÓ EUROPEU QUE ESTÀ EN PERILL D'EXTINCIÓ 046

029. EL NOU PLA DE POLÍTICA FORESTAL PERMETRÀ UNA GESTIÓ MÉS AVANÇADA DELS BOSCOS CATALANS PER ALS PROPERES DEU ANYS 047

030. PER PRIMERA VEGADA LES URBANITZACIONS AÏLLADES DELS NUCLIS URBANS HAN REBUT AJUTS PER PREVENIR ELS INCENDIS 048

031. APOSTA PER LA INVERSIÓ EN ELS BOSCOS CATALANS 049

032. EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE ENFORTEIX EL COS D'AGENTS RURALS 050

033. EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE ENLLESTEIX L'AVANTPROJECTE DE LA LLEI DE CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT I EL PATRIMONI NATURAL 051

034. EL GOVERN PROTEGEIX 164 ESPÈCIES DE PLANTES I FLORS QUE ES TROBEN AMENACADES O EN PERILL D'EXTINCIÓ 052

035. NOVA PROPOSTA DE LLEI DE PESCA PER ACTUALITZAR L'ACTUAL, QUE DATA DE 1942 053

036. ENTITATS I PARTICULARS VINCULATS AMB EL MEDI NATURAL PARTICIPEN AL FÒRUM DEL MEDI NATURAL 054

037. ACORD SOBRE L'ACCÉS MOTORITZAT AL MEDI NATURAL 055

MEDI NATURAL

038. UNA NOVA AGÈNCIA PÚBLICA GESTIONARÀ EL MEDI NATURAL	056
039. BARCELONA, SEU DEL CONGRÉS MUNDIAL DE LA NATURA EL 2008	057

NOVA POLÍTICA DE L'AIGUA

040. LLUM VERD A LA DESSALINITZADORA DEL BAIX LLOBREGAT PER GARANTIR EL SUBMINISTRAMENT EN L'ÀMBIT METROPOLITÀ	060
041. AMPLIACIÓ I MILLORA DEL TRACTAMENT D'AIGÜES DE L'ESTACIÓ POTABILITZADORA D'ABRERA	061
042. LA INTERCONEXIÓ DE LA XARXA DEL MARESME NORD AMB LA D'AIGÜES TER-LLOBREGAT GARANTIRÀ EL SUBMINISTRAMENT A ONZE MUNICIPIS	062
043. ACTUACIONS DE MILLORA D'ABASTAMENT AL CAMP DE TARRAGONA	063
044. LA GENERALITAT DÓNA SUPORT ALS AJUNTAMENTS AMB DÉFICITS D'ABASTAMENT D'AIGUA	064
045. IMPULS A LA REUTILITZACIÓ; L'ANY 2005 ES VAN REUTILITZAR 22'1 HM ³ D'AIGUA REGENERADA A CATALUNYA	065
046. CATALUNYA POSA EN MARXA EL SISTEMA DE REUTILITZACIÓ D'AIGÜES MÉS GRAN D'ESPANYA	066
047. PROGRAMA D'ACTUACIÓ DE ZONES VULNERABLES PER NITRATS	067
048. PLA PER A L'ÚS EFICIENT DE L'AIGUA PER AL REC AGRÍCOLA	068
049. REFORÇ DE L'ABASTAMENT COSTA BRAVA CENTRE	069
050. 1.785 ACTUACIONS I UNA INVERSIÓ DE 876,8 MILIONS D'EUROS PER GARANTIR EL SANEJAMENT DE TOTES LES AIGÜES RESIDUALS	070
051. LA INCORPORACIÓ DEL TRACTAMENT BIOLÒGIC A LA DEPURADORA DEL BESÒS COMPLETA EL SANEJAMENT INTEGRAL DE L'ÀREA METROPOLITANA	071
052. PLA CAPDAVANTER A L'ESTAT EN MATÈRIA DE PROTECCIÓ DELS ECOSISTEMES FLUVIALS	072
053. L'ACA APROVA 170 ACTUACIONS NOVES DE MANTENIMENT DE LLERES	073
054. PLA DE PROTECCIÓ DEL DELTA DE L'EBRE	074
055. EL DECRET DE SEQUERA PERMET ACTUAR EN CASOS DE SEQUERA EXTREMA PER EVITAR LES RESTRICCIONS D'AIGUA PER BEURE	√075

RESIDUS

056. EL NOU MODEL DE GESTIÓ DE RESIDUS DÓNA PRIORITAT AL TRACTAMENT DE TOTES LES DEIXALLES	078
057. MENYS IMPACTE AMBIENTAL GRÀCIES AL TRACTAMENT DE TOTS ELS RESIDUS I A LA PLANIFICACIÓ DE LES INSTAL·LACIONS	079
058. MÉS DEL 95% DE LA POBLACIÓ HA INICIAT EL PROCÉS DE GESTIONAR ELS SEUS RESIDUS DE MANERA MÉS SOSTENIBLE	080
059. ES MULTIPLIQUEN PER QUATRE LES SUBVENCIONS EN RESIDUS I S'OBREN NOVES LÍNIES D'AJUTS	081
060. CREIX EL RECICLATGE DE LES DEIXALLES I LA RECOLLIDA SELECTIVA DE MATÈRIA ORGÀNICA S'ESTÉN PER TOT EL TERRITORI	082
061. EL NOU CÀNON DE RESIDUS CONTRIBUEIX A LA IMPLANTACIÓ DE LA GESTIÓ SOSTENIBLE DE LA BROSSA	083
062. LA NORMATIVA CATALANA S'ADEQUA A UN MODEL MÉS SOSTENIBLE DE GESTIÓ DE RESIDUS	084
063. L'AGÈNCIA DE RESIDUS DE CATALUNYA DISPOSARÀ DE MÉS DE 1.100 MILIONS D'EUROS PER FINANÇAR ACTUACIONS EN MATÈRIA DE RESIDUS	085
064. CAP AL DESACOBLEMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I EL CREIXEMENT DELS RESIDUS	086
065. NOVES LÍNIES D'ACTUACIÓ PER PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ACTIVA DE LA CIUTADANIA EN LA GESTIÓ DELS RESIDUS	087

ACTIVITAT INTERNACIONAL

066. EL GOVERN FINANÇA LA CONSTRUCCIÓ DE 47 HABITATGES A SARAJEVO PER A DESPLAÇATS DE GUERRA	090
067. CATALUNYA INTERVÉ PER PRIMERA VEGADA EN UN CONSELL DE MINISTRES DE MEDI AMBIENT DE LA UNIÓ EUROPEA	091
068. CATALUNYA PARTICIPA DIRECTAMENT EN LES CONFERÈNCIES DE LES PARTS DELS CONVENIS AMBIENTALS DE NACIONS UNIDES	092

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

069. MILLORES EN LA XARXA D'EQUIPAMENTS METEOROLÒGICS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA	096
070. MÉS I MILLORS EINES PER A LA PREDICCIÓ	097
071. EL SERVEI DE METEOROLOGIA DE CATALUNYA HA DESENVOLUPAT DIVERSES ÀREES DE RECERCA PER MILLORAR LES PREDICCIONS	098

HABITATGE

072. 35.000 HABITATGES AMB PROTECCIÓ OFICIAL INICIATS O EN PROJECTE EN TRES ANYS	102
073. EL GOVERN JA TÉ RESERVES DE SÒL PER A CONSTRUIR 54.000 HABITATGES	103
074. NOUS CRITERIS DE SOSTENIBILITAT I ADAPTACIÓ A L'ENTORN PER ALS PROJECTES ARQUITECTÒNICS DE PROMOCIÓ PÚBLICA	104
075. AJUDAR ELS AJUNTAMENTS A PROMoure HABITATGES PROTEGITS EN ELS SÒLS OBTINGUTS D'APROFITAMENTS URBANÍSTICS I DOTACIONALS	105
076. SUBVENCIONS PER ESTIMULAR CRITERIS ESPECÍFICS DE COHESIÓ SOCIAL I DE SOSTENIBILITAT AMB LA CONSTRUCCIÓ D'HABITATGES AMB PROTECCIÓ OFICIAL TANT PÚBLICS COM PRIVATS	106
077. NOVA NORMATIVA PER AGILITAR LES ADJUDICACIONS D'HABITATGES PÚBLICS	107
078. L'OFERTA DE PISOS I AJUTS ARRIBA A LES PERSONES QUE S'HAN QUEDAT SENSE CASA PER UNA CATÀSTROFE	108
079. SUBVENCIONS A ENTITATS VEÏNALS PER DINAMITZAR SOCIALMENT ELS BARRIS D'HABITATGES PÚBLICS	109
080. PROGRAMA "POSAT A PUNT": RESERVAR LLOCS DE TREBALL EN LA CONSTRUCCIÓ PER A PERSONES QUE ES TROBEN EN SITUACIÓ D'INSERCIÓ SOCIAL	110
081. MÉS DE 90.000 PISOS I EDIFICIS REHABILITATS	111
082. 16.500 HABITATGES HAN REBUT AJUT PER INSTAL·LAR ASCENSORS EN EDIFICIS ON NO N'HI HAVIA	112
083. AJUTS PER MILLORAR L'AÏLLAMENT ACÚSTIC, TÈRMIC I INSTAL·LAR ENERGIES RENOVABLES ALS EDIFICIS	113
084. UN NOU PLA PER MILLORAR ELS BARRIS AMB PISOS SOCIALS	114
085. NOUS INFORMES TÈCNICS PER PODER MILLORAR ELS PLANS DE REHABILITACIÓ DELS PISOS I EDIFICIS	115

086. PROGRAMES ESPECÍFICS DE CONSTRUCCIÓ I REHABILITACIÓ HAN PERMÉS ACTUAR EN ELS BARRIS MÉS NECESSITATS	116
087. ELS NOUS EDIFICIS S'HAN DE CONSTRUIR SEGUINT CRITERIS AMBIENTALS I D'ESTALVI D'ENERGIA	117
088. AJUTS PERQUÈ LES FAMÍLIES AMB RECURSOS ECONÒMICS BAIXOS PUGUIN PAGAR UN PIS DE LLOGUER	118
089. ELS PROPIETARIS DE PISOS BUITS HAN REBUT AJUTS PER OFERIR-LOS EN LLOGUER A LA POBLACIÓ AMB MENYS RECURSOS	119
090. UN NOU SISTEMA DE MEDIACIÓ HA PERMÉS TENIR MÉS PISOS PER A PERSONES AMB PROBLEMES SOCIALS QUE NECESSITEN UNA TUTELA	120
091. LES OFICINES LOCALS HAN PERMÉS AGILITAR L'ATENCIÓ I TRAMITACIÓ DELS AJUTS A L'HABITATGE	121
092. ACORDS AMB ENTITATS FINANCERES PERQUÈ ELS JOVES I ELS COL·LECTIUS MÉS DESFAVORITS PUGUIN OBTENIR CRÈDITS	122
093. EL CONVENI AMB ELS COL·LEGIS D'ARQUITECTES I APARELLADORS PER CONÈIXER L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DELS HABITATGES	123
094. CONTROL A LES EXIGÈNCIES DE LA POLÍTICA D'HABITATGE	124
095. LA FEDERACIÓ DE COOPERATIVES D'HABITATGE ENTRA A FORMAR PART DEL CONSELL ASSESSOR DE L'HABITATGE DE CATALUNYA	125
096. EL PRESSUPOST D'HABITATGE CREIX UN 124% EN DOS ANYS	126
097. OBSERVACIÓ I SEGUIMENT DEL SECTOR DE L'HABITATGE	127
098. LA LEGISLACIÓ URBANÍSTICA ESTABLEIX UNA RESERVA MÍNIMA DEL 20% DEL SÒL PER HABITATGES AMB PROTECCIÓ OFICIAL	128
099. EL PROJECTE DE LLEI DEL DRET A L'HABITATGE TRACTA ÍNTEGRAMENT LA PROBLEMÀTICA DE L'HABITATGE A CATALUNYA	129
100. EL PLA TERRITORIAL D'HABITATGE PERMETRÀ CONÈIXER LA SITUACIÓ ACTUAL I PLANIFICAR LES NECESSITATS FUTURES	130

Aquest llibre, *100 accions*, és un recull de propostes, activitats, programes i intervencions desenvolupades durant gairebé tres anys pel Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Les accions tenen com a eix definidor la voluntat de treball per una Catalunya sostenible i solidària, partint de la concepció que un altre model de desenvolupament és possible i que cal intervenir amb una lògica coherent, amb audàcia i, alhora, amb capacitat de generar aliances i generar idees que esdevinguin referencials per a la nostra societat.

100 accions és una successió de noves realitats i noves oportunitats. Una part de les línies que s'hi apunten permeten pensar que una política coherent és capaç d'assolir èxits espectaculars en poc temps. *100 accions* té la base, no l'única, però sí, la principal, al Pacte del Tinell, on se situen elements de referència programàtica d'aquest estil.

Pel que fa a les polítiques ambientals, el Pacte del Tinell deixa clara la necessitat d'impulsar nous instruments d'acció transversal, aposta decididament, entre d'altres, per promoure els sistemes de recollida selectiva, per augmentar els espais naturals, per definir un nou Pla forestal, un millor marc de protecció de la contaminació atmosfèrica, o per impulsar una nova planificació hidràulica a Catalunya, etc. Cal recordar que el nou govern, catalanista i d'esquerres, va materialitzar, com a una de les primeres actuacions, l'oposició al Pla hidrològic nacional, amb un seguit de projectes alternatius al transvasament de l'Ebre i del Roine.

Així mateix, el Pacte del Tinell estableix, per primera vegada, un veritable compromís polític: garantir el dret d'accés a un habitatge digne i adequat per a tots els sectors de la població, en especial per als grups i sectors més desfavorits. El Govern en el seu conjunt, i especialment el nostre Departament, d'acord amb el Pacte, han portat a terme un veritable impuls per aconseguir incrementar els habitatges protegits, per fomentar el lloguer, per millorar el parc d'habitatges i promoure rehabilitacions integrals de barris.

100 accions respon a l'activitat de milers de treballadors i treballadores del Departament de Medi Ambient i Habitatge amb la voluntat manifesta de concertació amb el Ministeri de Medi Ambient i amb els ens territorials i locals. La voluntat d'arribar a acords ha estat el nord, i així ha quedat reflectit en els organismes i programes creats amb municipis, consells comarcals i diputacions. També s'han buscat les aliances del conjunt de les entitats, el voluntariat i els sectors econòmics i socials interessats. Avui és inimaginable una política d'ampli recorregut sense la participació d'amplis sectors, sense la complicitat del conjunt de la societat, sense teixir una àmplia xarxa.

100 accions respon a l'activitat d'aquest Govern, amb l'impuls del Departament, però amb el més ampli consens, amb la col·laboració i la posada en comú de tot l'executiu, probablement amb més intensitat dels departaments més territorials, però amb tots en conjunt. I, com és lògic, també el conjunt de l'acció del Govern està influïda per les propostes, reflexions i dinàmiques generades pel Departament de Medi Ambient i Habitatge, amb una empremta ben característica.

Tota selecció, però, sempre comporta un risc; és ben segur que aquestes 100 accions formen part d'un conjunt molt més ampli i de difícil sistematització. Tot i així, crec que constitueix un mosaic ben representatiu de l'activitat impulsada pel Departament de Medi Ambient i Habitatge, primer amb el Salvador Milà i després amb mi mateix com a responsables.

Les 100 accions es troben en diferents fases d'execució i s'han organitzat en funció de les diverses unitats o empreses que formen el conglomerat Medi Ambient i Habitatge. En tot cas, responen a una sèrie coherent d'actuació basada en la proposta, el diàleg, la negociació i la concreció.

Estic convençut que les línies iniciades són tan profundes que assenyalen, sens dubte, el camí que caldrà continuar amb força, amb passió i també amb intel·ligència i enginy.

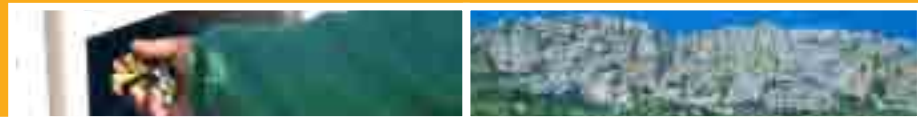
Francesc Baltasar i Albesa
Conseller de Medi Ambient i Habitatge

En el nou govern de la Generalitat constituït el desembre de 2003, al Departament de Medi Ambient i Habitatge li va correspondre impulsar dues polítiques prioritàries: el desenvolupament sostenible i la cohesió social en el camp de l'habitatge. Es tractava de dotar Catalunya d'una veritable estratègia de preservació i recuperació de la qualitat ambiental i de l'entorn natural, aconseguint un factor de progrés econòmic i de qualitat de vida i, alhora, abordar de manera integral el problema de l'habitatge: des de l'accés a l'habitatge digne a preus assequibles per a totes les persones que es veuen objectivament privades d'aquest dret, relançant la construcció d'habitatges amb protecció oficial, fins als problemes relatius a la rehabilitació i millora del parc d'habitatges existents, o els fenòmens d'exclusió de determinats sectors socials especialment afectats per fenòmens especulatius i de degradació urbana.

Les 100 accions que s'expliquen a continuació són una mostra del fet que aquells reptes s'han assumit no només amb decisió política i amb la voluntat de posar les bases per a la modernització ambiental i el progrés de l'economia i la societat catalanes, sinó també amb més recursos pressupostaris: el conjunt de recursos destinats als diversos aspectes de les polítiques ambientals –medi natural, aigua, residus, qualitat ambiental de les activitats econòmiques i de l'entorn– han crescut un 70% entre el 2003 i el 2006, passant de 156 milions d'euros a 264 milions d'euros el 2006, una xifra que, si hi incorporem l'activitat de les empreses ambientals, suposa un creixement del 20,8%. Els recursos destinats als diversos plans del dret a l'habitatge han crescut un 180% en el mateix període, passant de 38,6 milions d'euros el 2003 a 108 milions d'euros el 2006.

Em plau fer especial menció a quatre accions de gran abast: el canvi radical en les polítiques de l'aigua, amb la substitució dels grans transvasaments per projectes basats en la gestió integral dels recursos disponibles, la recuperació de la qualitat dels ecosistemes i el consum responsable; la nova planificació de les infraestructures per a la gestió dels residus urbans i industrials, amb l'extensió de la cultura de la minimització i el reciclatge; l'ampliació imprescindible dels espais naturals protegits acompanyada de programes de gestió i d'ajuts, amb especial menció al nou Pla de política forestal, i, finalment, el Projecte de llei del dret a l'habitatge, un instrument imprescindible per respondre a la demanda social. En tots els casos les accions endegades, els programes i inversions acordats i els projectes legals demostren que el progrés econòmic i social de Catalunya només té futur si els projectes són ambientalment sostenibles i socialment justos.

Salvador Milà i Solsona
Conseller de Medi Ambient i Habitatge
(desembre 2003 – abril 2006)

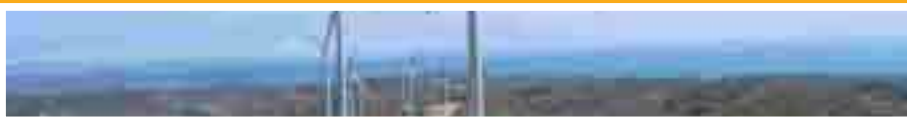

QUALITAT AMBIENTAL MEDI NATURAL NOVA POLÍTICA DE L'AIGUA RESIDUS ACTIVITATS

0010020030040050060070080090100110120130140
0290300310320330340350360370380390400410
0550560570580590600610620630640650660670
08108208308408508608708808909009109209

TAT INTERNACIONAL SERVEI METEOROLÒGIC HABITATGE POLÍTIQUES AMBIENTALS

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
3094095096097098099100accions,100r30n5...

LA INFORMACIÓ I L'EDUCACIÓ AMBIENTAL: EINES PER AVANÇAR CAP A LA SOSTENIBILITAT MITJANÇANT LA PARTICIPACIÓ SOCIAL

La informació i l'educació ambiental tenen un paper decisiu en el trànsit de les societats industrialitzades cap al desenvolupament sostenible. El Departament de Medi Ambient i Habitatge reconeix aquest paper i el promou: proporciona informació actualitzada i comprensible als actors socials i procura utilitzar l'educació ambiental com a eina de la gestió ambiental, a fi que la gent compregui quines són les solucions que protegeixen la qualitat del medi.

En aquest sentit, el Govern –ateses les previsions de la Directiva 2003/35/CE, de 26 de maig, del Parlament i del Consell Europeu, que estableix mesures per a la participació del públic en l'elaboració de determinats plans i programes relacionats amb el medi ambient i modifica les directives 85/337/CEE i 96/61/CEE, i ateses les previsions de la Directiva 2003/4/CEE, de 28 de gener, d'accés del públic a la informació mediambiental– ha aprovat el Decret 401/2004, de 5 d'octubre. Mitjançant aquest decret es regula la participació de les organitzacions no governamentals i altres entitats sense ànim de lucre vinculades a l'ecologia i a la protecció del medi ambient en les activitats i programes del Departament de Medi Ambient i Habitatge, i alhora es crea el Registre d'Entitats de Medi Ambient i Sostenibilitat. A hores d'ara, en el Registre d'Entitats de Medi Ambient i Sostenibilitat hi ha inscrites 100 organitzacions no governamentals i entitats sense ànim de lucre. Cal tenir present que Catalunya ha estat la primera comunitat autònoma de l'Estat a publicar un decret de foment de la participació social, d'acord amb les previsions de les directives europees.

Per tal de promoure la participació d'aquestes entitats sense ànim de lucre en el foment de les actuacions d'educació i sensibilització ambiental que el Departament de Medi Ambient i Habitatge considera prioritàries, com són les que donen a conèixer la nova cultura de l'aigua i les estratègies d'adaptació i mitigació del canvi climàtic, principalment, des de l'any 2004 el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha obert convocatòries públiques per a la concessió de subvencions. El pressupost total d'aquestes convocatòries per als anys 2004, 2005, i 2006 ha estat de 500.000, 558.000 i 640.000 euros, respectivament.

A fi de difondre els problemes i els reptes ambientals més importants del país, i compartir les solucions que proposa i adopta el Departament de Medi Ambient i Habitatge conjuntament amb la resta de la societat, s'han dut a terme campanyes publicitàries centrades en àmbits temàtics diversos: els incendis forestals, la recollida selectiva de la matèria orgànica, la mobilitat sostenible i l'estalvi d'aigua.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE PROMOU EL PAPER ESSENCIAL DE LA INFORMACIÓ I L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'HORA DE DISSENYAR, EXECUTAR I DONAR A CONÈIXER LES POLÍTIQUES AMBIENTALS DE CATALUNYA

LA MILLORA DELS PROGRAMES EDUCATIUS I FORMATIUS

La incorporació dels conceptes ambientals i de sostenibilitat en els programes educatius i formatius és essencial perquè els futurs professionals adquireixin els coneixements, les capacitats i les habilitats pròpies dels seus àmbits de coneixement partint d'aquests criteris i, per tant, exerceixin la seva professió i es comportin en la seva activitat diària de forma respectuosa amb l'entorn.

El mes de desembre de l'any 2002, l'Assamblea General de les Nacions Unides va adoptar una resolució relativa a la Dècada de les Nacions Unides per l'Educació per al Desenvolupament Sostenible (2005-2014), que emfatitzava que «l'educació és un element indispensable per assolir un desenvolupament sostenible», i designava la UNESCO com a organisme que promogués i implementés els objectius de la Dècada.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge, volent ser actiu en la promoció i l'avenç dels objectius de la Dècada de les Nacions Unides pel que fa l'ambientalització de la formació, ha dut a terme actuacions a diferents nivells. D'una banda, en l'àmbit escolar, amb el Programa Escoles Verdes, que compta amb 229 escoles adherides a tot Catalunya. En el període 2004-2006 s'ha destinat un import aproximat de 500.000 euros a aquest programa. Altres nivells d'actuació han estat l'universitari, amb el Programa d'Ambientalització Universitària; el de la formació professional i ocupacional, i finalment, en l'àmbit de l'administració pública, s'ha aplicat el Programa de Bones Pràctiques Ambientals a la Generalitat. Les actuacions fetes en aquests àmbits són de diferent tipus, com per exemple, l'organització d'accions de formació (jornades, seminaris, etc.), l'elaboració de recursos educatius i formatius (contes i guies didàctiques) i de manuals d'ecogestió.

Paral·lelament, s'ha donat suport a projectes de recerca i innovació en Educació per a la sostenibilitat que contribueixen a millorar progressivament les actuacions que es duen a terme a cada nivell. És el cas, per exemple, de la recent creació, amb el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge i del Departament d'Educació i Universitats, de la Xarxa de Recerca en Educació per a la Sostenibilitat. Es tracta d'una xarxa formada per vuit grups de recerca de les diferents universitats catalanes i d'altres grups col·laboradors, amb l'objectiu de treballar i investigar cap a la recerca de nous models interpretatius d'anàlisi de la realitat i adreçar-los cap al paradigma del progrés sostenible, i també amb l'objectiu d'avançar i fer aportacions en el marc d'harmonització i de perspectiva del sistema universitari en l'espai europeu de l'educació superior.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE PROMOU L'EDUCACIÓ PER A LA SOSTENIBILITAT MITJANÇANT L'ELABORACIÓ DE RECURSOS, L'ORGANITZACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ I DONANT SUPORT A LA RECERCA I A LA INNOVACIÓ

OBSERVATORI DE LA SOSTENIBILITAT DE CATALUNYA

Disposar d'una informació fiable i d'uns indicadors de seguiment és un objectiu prioritari del Departament de Medi Ambient i Habitatge. Aquesta aspiració s'emmarca en l'esforç de coneixement i transparència impulsat per la Comissió Europea i l'Agència Europea del Medi Ambient, necessari per avançar cap a la sostenibilitat. Per aquest motiu, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha promogut la constitució de l'Observatori de la Sostenibilitat de Catalunya (OSC).

L'Observatori de la Sostenibilitat de Catalunya té com a objectiu principal dissenyar, desenvolupar i gestionar sistemes d'informació i d'indicadors que possibilitin fer una lectura integral de la sostenibilitat des d'un punt de vista ambiental, social i econòmic, detectar les tendències d'aquests processos i els seus impactes, així com divulgar aquests coneixements a la societat. L'observatori no pretén ser un centre de documentació sobre medi ambient i sostenibilitat. No obstant això, haurà de disposar dels estudis i informes que siguin especialment valuosos per al desenvolupament de les seves funcions. La proposta de disseny tècnic i organitzatiu de l'observatori s'ha encarregat a la Fundació Fòrum Ambiental i en destaquen alguns dels eixos definidors: objectius, criteris bàsics d'actuació i continguts informatius principals.

Pel que fa a objectius, l'OSC haurà d'actuar d'acord amb els criteris bàsics següents: independència respecte dels poders públics o privats per tal de garantir l'objectivitat de la informació i la continuïtat del servei al marge de les conjuntures polítiques, i permetre un treball obert i crític sobre la realitat ambiental i el desenvolupament sostenible de Catalunya; transparència i rigor en la gestió del coneixement existent; transparència i màxima difusió de la informació; i vocació de servei als usuaris de la informació, públics o privats, i a la societat en general.

En relació amb els continguts, l'observatori aprofundirà més en l'àmbit ambiental que en les dimensions social i econòmica del desenvolupament sostenible. Ara bé, les fortes interrelacions entre les tres dimensions marquen una tendència clara cap a llur avaluació conjunta. Així, cada cop tindrà menys sentit fixar l'atenció en una dimensió sense tenir present, encara que sigui de manera més bàsica, què està passant en les altres dues.

Mentre es treballa per fer operatiu l'Observatori, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha elaborat un primer informe, anomenat *Informe sobre medi ambient i desenvolupament sostenible: Catalunya 2005* (o *Informe zero*), com a senyal de partida i també com a expressió inequívoca del seu compromís amb la tasca de millora de la informació per a la presa de decisions i per a la transparència envers tots els agents involucrats i la societat en general.

L'OBSERVATORI DE LA SOSTENIBILITAT DE CATALUNYA ASSUMIRÀ EL COMPROMÍS D'ENRIQUIR EL CONEIXEMENT AMBIENTAL I SOCIOECONÒMIC DE CATALUNYA

MESURES PER ACOMPLIR AMB EL PROTOCOL DE KYOTO I REDUIR LES EMISSIONS DE GASOS AMB EFECTE D'HIVERNACLE

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha donat suport i impulsat un seguit de mesures per al compliment del Protocol de Kyoto i la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) per millorar la qualitat ambiental de manera sostenible. Entre aquestes mesures hi ha la constitució del Mercat Electrònic de Drets d'Emissió SENDECO₂ a Barcelona per al comerç de drets d'emissió del CO₂ que emeten les empreses, el qual permet el control i la reducció de les emissions dels gasos que afecten el canvi climàtic.

Les emissions dels gasos amb efecte d'hivernacle: CO₂, metà, òxid nítrics i halocarbonats, generats per les activitats humanes i per l'ús d'energia fòssil són els responsables del canvi climàtic i els efectes adversos vers el medi ambient i les persones. La lluita per reduir la quantitat d'emissions d'aquests gasos, sense afectar la qualitat de vida de les persones, i no perdre competitivitat empresarial és un objectiu que s'ha marcat el Departament de Medi Ambient i Habitatge per tal d'aconseguir una societat mediambientalment sostenible. El Departament de Medi Ambient i Habitatge és un membre actiu i impulsa la política nacional per al canvi climàtic; assisteix a les reunions internacionals anuals COPs, la darrera l'any 2005 a Mont-real; revisa i aporta observacions a l'Oficina del Canvi Climàtic de les Nacions Unides, UNFCCC, i col·labora activament en la política nacional i internacional, a més d'avaluar, aportar i proposar observacions als documents tècnics emesos per aquests organismes. La lluita per a la reducció d'emissions es va iniciar amb la posada en marxa del Protocol de Kyoto l'any 2005 on es fixen les activitats i empreses que estan incloses dins del primer Plan Nacional de Asignació (PNA) 2005–2007. Aquest Pla assigna gratuïtament a cada empresa la quantitat anual permessa d'emissions de CO₂. És el que s'anomenen Drets d'Emissió i cada un equival a 1 tona de CO₂. Cada empresa afectada té un límit assignat d'emissió de CO₂. Així, l'emissió de CO₂ per sobre del màxim autoritzat afecta l'empresa que ha de prendre mesures per corregir i neutralitzar-ne l'excés.

D'entre les mesures que disposen les empreses per al compliment dels drets assignats d'emissions hi ha la compra de drets d'emissió o venda dels no utilitzats. Per això el Departament de Medi Ambient i Habitatge i el Departament d'Economia i Finances han donat suport i ha participat, juntament amb empreses privades, en la creació del Mercat de Drets d'Emissió SENDECO₂ a Barcelona, que permet disposar d'un mercat electrònic de compra i venda de drets d'emissió nacional i internacional de manera competitiva i fàcil per les empreses per tal d'ajudar-les al compliment dels compromisos del Protocol de Kyoto. Els drets que pot adquirir una empresa provenen d'empreses que posen al mercat els drets no utilitzats o bé són drets generats per mecanismes de desenvolupament net provinents de projectes amb ús d'energies netes i renovables. SENDECO₂ ha efectuat transaccions per un total de 250.000 tones de CO₂ fins a l'actualitat. Aquesta quantitat representa un 33% del total de 780.000 tones d'emissions en excés a Catalunya l'any 2005.

Ajudar les empreses

El Departament de Medi Ambient i Habitatge també posa a disposició de les empreses (144 a tot Catalunya) una eina per ajudar al compliment de la llei sobre el comerç de drets d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle de manera sostenible per al medi ambient i la societat, i competitiva econòmicament per les empreses. Alhora, el Departament de Medi Ambient i Habitatge amb aquesta mesura i d'altres—com ara el diàleg amb els sectors i empreses afectades, convenis de col·laboració, participació en nombroses jornades i congressos de divulgació i formació en l'àmbit de la sostenibilitat ambiental, així com col·laboracions interdepartamentals—, ha pogut assolir el marc per a la millora ambiental present i orientar les obligacions futures incloses dins del segon Plan Nacional de Asignació 2008–2012 per a les activitats econòmiques de Catalunya.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA DONAT SUPORT I HA PARTICIPAT EN LA CREACIÓ DEL SENDECO₂ A BARCELONA, QUE PERMET DISPOSAR D'UN MERCAT ELECTRÒNIC DE COMPRA I VENDA DE DRETS D'EMISSIONS

FOMENT DE LES ENERGIES RENOVABLES

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha donat suport i impulsat el foment de l'ús de les energies renovables com una de les mesures per al compliment del Protocol de Kyoto per a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) i per millorar la qualitat ambiental de manera sostenible. Aquestes energies no generen emissions de gasos amb efecte d'hivernacle o, si les generen, són emissions neutres, ja que provenen de combustibles que no són fòssils. A més, contribueixen a la creació de llocs de treball i a assolir un desenvolupament més sostenible, a través del control i la reducció de les emissions dels gasos que influeixen en el canvi climàtic.

Un dels objectius que s'ha marcat el Departament de Medi Ambient i Habitatge per aconseguir una societat mediambientalment sostenible és la reducció de la quantitat d'emissions dels gasos amb efecte d'hivernacle generats per les activitats humanes i per l'ús d'energia fòssil, sense afectar la qualitat de vida de les persones tant com sigui possible i ajudar el teixit industrial en la creació de llocs de treball en tecnologies noves. L'energia és un bé imprescindible, que és present en totes les accions de la societat i en marca el nivell de qualitat, però l'ús irracional de l'energia comporta efectes negatius per a tothom i per a tot el medi ambient.

El Departament impulsa tot un seguit d'actuacions que van des de reduir l'ús de l'energia fins a fomentar l'ús d'energies renovables, ja que, com s'ha esmentat, el seu ús és imprescindible en la societat actual. Hi ha diferents tipus d'energies renovables, les quals s'han desenvolupat segons les característiques de la font energètica que pot aprofitar-se. Totes, però, aporten un benefici ambiental associat: la font energètica és renovable i no generen emissions de GEH acumulatives per al medi ambient. El Departament ha dut a terme diverses actuacions amb aquestes energies renovables.

La bioenergia s'obté a partir de biomassa forestal que permet generar energia tèrmica i elèctrica mitjançant l'ús de la massa forestal i els residus associats, i biocombustibles per al transport de vehicles; les seves emissions són neutres, ja que tornen a convertir-se en biomassa tot tancant el cicle de vida. Els organismes del Departament impulsen programes d'aprofitament de biomassa i biocombustibles i, juntament amb altres departaments de la Generalitat, busquen els mecanismes que fomentin el seu màxim ús en les aplicacions tèrmiques i elèctriques tant industrials com particulars. Alhora, també participen en empreses per fomentar-ne l'ús.

L'energia solar s'utilitza per a la generació d'electricitat i energia tèrmica (aigua calenta sanitària). El Departament, amb l'entrada en vigor del nou codi tècnic d'edificació, mitjançant programes d'educació i divulgació, està aconseguint que cada vegada més edificis disposin d'energia solar i redueixin el consum d'energia fòssil. A més, juntament amb d'altres departaments, fomenta la creació de grans instal·lacions i parcs solars. L'augment de la quantitat d'instal·lacions és un clar indicador de l'èxit d'aquesta energia. El Departament dirigeix i impulsa el nou Pla de l'energia eòlica en el marc de les mesures per al compliment del Protocol de Kyoto i la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH), per millorar la qualitat ambiental de manera sostenible. En aquest sentit, el Departament ha endegat la revisió de pla de l'energia eòlica actualment vigent, i ha coordinat i dirigit un grup de treball interdepartamental, format per personal tècnic de l'ICAEN, la Direcció General d'Energia i Mines, la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge i les diferents direccions generals d'aquest Departament. L'objectiu és aconseguir un increment de la potència instal·lada d'origen eòlic fins a 1.500 MW el 2007 i 3.500 MW en l'horitzó de l'any 2015. Altres tipus d'energies renovables que impulsa i fomenta el Departament, juntament amb altres departaments, són fonts energètiques com la mareomotriu, geotèrmica, embornals energètics per transferència de l'energia cap a piles (hidrogen), entre d'altres.

El Departament, conscient que cal fomentar l'R+D+I, també ha donat suport a les iniciatives que han sorgit per impulsar projectes que aportin el màxim de beneficis ambientals i de reducció del consum d'energia fòssil, com, per exemple, dur a terme proves pilot de nous prototips d'aerogeneradors de 3 MW de tecnologia catalana. El Departament, amb el foment d'energies renovables i les mesures associades a la seva aplicació en la societat, com jornades de divulgació, educació ambiental, recolzament a l'R+D+I, etc., així com la creació del marc legal per a la seva aplicació, aconsegueix crear una societat més respectuosa amb els recursos naturals i l'ús d'aquests, de manera que no perjudiquin el medi ambient, alhora que el foment de noves tecnologies permet la creació de nous llocs de treball d'impuls al foment de les ciències per al bé del medi ambient.

S'HA FOMENTAT L'ÚS DE LES ENERGIES RENOVABLES I EL CONSUM RESPONSABLE DE L'ENERGIA A LA SOCIETAT I LES EMPRESSES AMB L'OBJECTIU DE REDUIR LES EMISSIONS DE GEH I AIXÍ AVANÇAR CAP A UN FUTUR MÉS SOSTENIBLE

L'AVALUACIÓ AMBIENTAL DELS PROJECTES PERMET LA INTEGRACIÓ DE LES CONSIDERACIONS AMBIENTALS

L'Avaluació Ambiental Estratègica (AAE) consisteix a avaluar la qualitat ambiental i les conseqüències de les visions alternatives incorporades a les iniciatives de plans o programes del Govern i se n'assegura la completa integració de consideracions ambientals, econòmiques, socials i polítiques. La introducció de l'AAE ha permès planificar de forma més sostenible plans com el de l'energia, el d'infraestructures i transport, els plans parcials territorials, els plans urbanístics, el pla d'equipaments comercials i el pla estratègic de turisme.

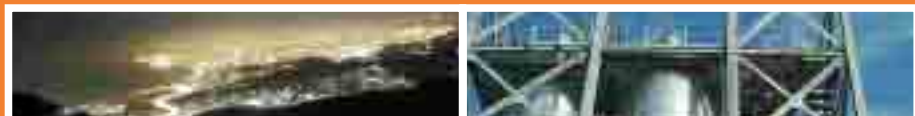

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha elaborat l'avantprojecte de Llei d'Avaluació Ambiental i ha introduït l'avaluació ambiental en el Reglament d'Urbanisme com a eines per garantir un desenvolupament sostenible dels plans i programes. A més, ha editat la *Guia metodològica de l'avaluació ambiental dels plans urbanístics* que té com a objecte proporcionar elements operatius per a l'avaluació ambiental dels plans d'ordenació urbanística municipal. L'avaluació ambiental de plans i programes, instituïda per la Directiva 2001/42/CE, complementa l'avaluació ambiental de projectes o avaluació d'impacte ambiental (AIA) que es fa actualment (Directiva 85/337/CEE) per garantir una millor protecció del medi ambient. L'avaluació ambiental d'un pla, que donarà lloc a un posterior desenvolupament de projectes, permet, doncs, incloure factors ambientals en les decisions estratègiques com ara si existeix la necessitat real de realitzar el projecte o si s'han valorat diferents alternatives per cobrir les necessitats. Per exemple: aposta el pla pel tren o per la carretera? Aposta pel transvasament, l'embassament o la dessalació?

L'avaluació ambiental de plans i programes té molts avantatges: permet prendre decisions en polítiques, plans i programes simultàniament a la seva elaboració, integra l'avaluació ambiental en l'aprovació del pla o programa d'acord amb el principi de transversalitat del medi ambient i identifica les fonts dels impactes ambientals quan les alternatives són encara possibles (més durabilitat de les propostes de desenvolupament). A més, socialment, pot reduir la conflictitat dels plans, programes i futurs projectes mitjançant la transparència i obertura dels processos de decisió, atès que preveu una participació pública més important i pot completar i reforçar l'AIA dels projectes.

L'AAE comporta avantatges institucionals que reverteixen en una efectivitat administrativa millorada. Aquests avantatges són la responsabilitat compartida dels diferents actors (responsabilitza ambientalment els organismes de totes les administracions) i la col·laboració estreta entre administració ambiental, promotor i administració competent per raó de la matèria.

LA INTRODUCCIÓ DE L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA HA PERMÈS PLANIFICAR DE FORMA MÉS SOSTENIBLE EL PLA DE L'ENERGIA I EL D'INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT, ENTRE ALTRES

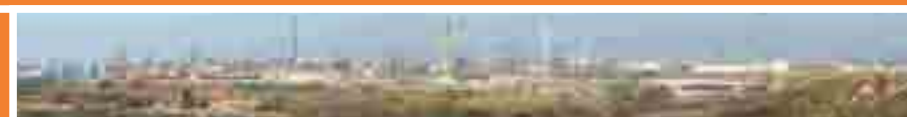

POLÍTIQUES AMBIENTALS MEDI NATURAL NOVA POLÍTICA DE L'AIGUA RESIDUS AC

0010020030040050060070080090100110120130140
0290300310320330340350360370380390400410
0550560570580590600610620630640650660670
08108208308408508608708808909009109209

ACTIVITAT INTERNACIONAL SERVEI METEOROLÒGIC HABITATGE QUALITAT AMBIENTAL

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
30940950960970980991002ACCIONS,100720NS...

SOLUCIÓ A LA CONTAMINACIÓ HISTÒRICA DE L'EMBASSAMENT DE FLIX

La descontaminació de l'embassament de Flix ha estat una de les accions més concretes que ha dut a terme el Departament de Medi Ambient i Habitatge sobre un problema històric àmpliament conegut però al qual ningú no havia intentat posar remei. Des que es va fer pública la situació, arran d'uns informes encarregats per l'Agència Catalana de l'Aigua, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha realitzat un conjunt d'actuacions no només per recuperar l'embassament, sinó també per millorar la qualitat de l'aigua del riu Ebre, per informar puntualment les autoritats i ciutadans i per coordinar les accions amb l'Estat per tal d'abordar la resolució del problema.

Una de les principals fites ha estat destinar més fons del Pla hidrològic nacional per descontaminar el riu, sense desviar-los d'altres actuacions. Per aconseguir-ho, ha estat necessària la col·laboració de totes les administracions implicades i per això s'ha creat una comissió tècnica i de seguiment. Aquesta comissió ja ha decidit extreure els llots de manera definitiva de l'embassament, tractar-los a Flix, on seran inertitzats, i finalment confinats al lloc més adient. En aquests moments ja s'estant realitzant les proves pilot d'extracció dels llots contaminats que es podrien començar a retirar de manera definitiva durant el primer trimestre del 2007. Gràcies al protocol de coordinació i intercanvi d'informació entre les dues administracions hidràuliques competents a Catalunya, també s'ha incrementat substancialment la freqüència dels controls analítics de qualitat de les aigües quant a metalls i compostos organoclorats. A més, amb la instal·lació de l'estació de control automàtica (en continu i temps real) a Flix, l'Agència Catalana de l'Aigua ha pogut garantir l'abastament d'aigua del riu Ebre en qualitat i quantitat per a tots els seus usos.

D'altra banda, el Departament ha encarregat diferents estudis per caracteritzar el dipòsit controlat de residus industrials del Racó de la Pubilla, on també s'havien dipositat fangs contaminats. El laboratori de l'Agència de Residus de Catalunya ha realitzat nombroses proves que fan possible que el Departament de Medi Ambient i Habitatge pugui garantir que, avui per avui, l'explotació del Racó de la Pubilla és correcta i s'ajusta als paràmetres més restrictius de les normatives relatives als usos del sòl i de contaminació dels sòls. També s'ha encarregat al Consell Superior d'Investigacions Científiques, el CSIC, l'avaluació de riscos ambientals des de Flix fins a la mateixa desembocadura.

I pel que fa a les actuacions de recuperació del meandre del riu, s'ha treballat per recuperar l'espai del PEIN Ribera d'Ebre a Flix. El projecte d'actuació global del meandre és un ambiciós projecte de gestió integral que inclou, fins i tot, la millora de la part urbana de Flix. Aquest projecte proposa diverses actuacions d'inversió i millora al llarg del meandre, amb un pressupost de més de 6,5 milions d'euros en cinc anys.

LA CONTAMINACIÓ DE FLIX ERA UN PROBLEMA CONEGUT ÀMPLIAMENT I PER AL QUAL EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA TROBAT SOLUCIÓ A PARTIR D'ACTUACIONS EN DIVERSOS ÀMBITS

BUSCANT ALTERNATIVES A L'IMPACTE AMBIENTAL DE LES EXPLOTACIONS DE POTASSA DEL BAGES

Fer compatible l'activitat industrial amb el medi natural. Aquest ha estat l'objectiu del Departament de Medi Ambient i Habitatge amb les explotacions de potassa de Sallent i Súria, que tenen una tradició centenària al Bages. El Departament ha buscat alternatives que permetin reduir l'impacte ambiental dels residus que generen i que tenen incidència sobre la salinització de les aigües superficials i subterrànies, sense hipotecar el futur econòmic de la comarca.

Per aconseguir-ho, el primer que ha fet el **Departament de Medi Ambient i Habitatge** ha estat començar els tràmits per adequar l'activitat de les mines a la Llei d'intervenció integral de l'administració ambiental. En aquests moments, l'empresa Iberpotash ja ha presentat la documentació necessària. Una segona actuació ha estat impulsar un estudi per avaluar les possibles alternatives d'explotació minera amb una producció menor de residus. És a dir, es tracta de determinar si és tècnicament possible i econòmicament viable l'explotació del jaciment de potassa amb una menor producció de rebuig de sal. El document l'està elaborant la Universitat Politècnica de Catalunya en col·laboració amb el Centre Tecnològic de Manresa. Ben aviat hi haurà les conclusions preliminars. A més, en el cas de Sallent també s'està estudiant una ubicació alternativa a l'actual dipòsit del Cogulló, que faciliti una impermeabilització prèvia del terreny i doni millors garanties de gestió que la ubicació actual. D'altra banda, i dins de l'autorització ambiental de l'activitat, el Departament ha encarregat un informe a una empresa d'enginyeria per tal d'establir les mesures de control que caldrà implementar sobre el terreny per conèixer el comportament del runam i la seva afectació a l'entorn. Al mateix temps, l'estudi analitzarà la situació i les possibles vies de tractament dels runams històrics. El document estarà enllestit en els propers mesos.

Mesures urgents

Però mentre no s'implementen aquest seguit de millores, el Departament ha dut a terme actuacions de caràcter preventiu, que consisteixen en el requeriment a l'empresa perquè realitzi mesures urgents per intentar minimitzar l'impacte dels residus salins. Aquestes mesures consisteixen, bàsicament, en la construcció d'una xarxa de rases perimetrals que permetin recollir de forma separada les aigües salades de les aigües dolces. Així, les salades es condueixen directament al col·lector de salmorres sense que afectin el terreny. L'actuació està completada a Súria i en execució a Sallent.

Activitat centenària

L'explotació de potassa a la comarca del Bages, i en concret a les poblacions de Súria i Sallent, és una activitat de llarga tradició. La seva explotació moderna, però, se situa a començaments del segle XX. En els seus inicis, el rebuig es retornava a l'interior de la mina, però a partir dels anys 60 es va començar a abocar al costat de les instal·lacions mineres. El runam està constituït, bàsicament, per sal.

EL DEPARTAMENT HA BUSCAT ALTERNATIVES PER NEUTRALITZAR L'IMPACTE AMBIENTAL DE LES MINES SENSE HIPOTECAR EL FUTUR ECONÒMIC DE LA COMARCA

LA GESTIÓ DE LES DEJECCIONS RAMADERES: PURINS I FEMS

Preservar el sector ramader i, alhora, garantir-ne un desenvolupament sostenible i minimitzar el problema estructural de les dejeccions ha estat el principal objectiu del Departament de Medi Ambient i Habitatge en relació amb l'activitat ramadera. En aquest sentit, ha estat molt important l'estreta col·laboració mantinguda amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

Aquesta col·laboració s'ha intensificat amb la coordinació i aprovació del decret que desenvolupa tot el procés d'autoritzacions ambientals d'aquestes activitats i també amb la validació dels plans de gestió de totes les granges de Catalunya. En aquest mateix sentit, s'ha editat una guia amb les tecnologies de tractaments de purins que constitueix una eina per a la difusió de les tecnologies disponibles per al tractament de les dejeccions ramaderes i dels rendiments experimentals de separació de nitrogen que se'n poden esperar. Aquesta guia l'han elaborat la Universitat de Lleida i la Universitat de Vic, amb la col·laboració tècnica de l'Agència de Residus de Catalunya.

D'altra banda, s'ha constituït la mesa de la fertilització, formada pels dos departaments i les entitats representatives del sector agrari, per tractar els temes relacionats amb les problemàtiques de la ramaderia i assolir, així, el consens més ampli i la consecució de les mesures que adopta el Govern per prevenir la contaminació per nitrats. També s'ha constituït el Consorci de la Gestió de la Fertilització Agrària de Catalunya (GESFER), el 21 d'octubre de 2005. El consorci té com a objectius la contribució a l'adequada gestió, tractament i valorització de les matèries susceptibles de ser utilitzades com a fertilitzants i esmenes orgàniques a Catalunya, amb especial atenció a la naturalesa orgànica i amb cura prioritària de les dejeccions ramaderes, en el marc del respecte al medi ambient i del desenvolupament sostenible de l'activitat agrària. El GESFER és un instrument jurídic de gestió que, tot integrant la imprescindible participació del sector ramader, permet impulsar i coordinar els diferents esforços públics i privats per resoldre la problemàtica de les dejeccions ramaderes.

Zones vulnerables

L'eina imprescindible per prevenir la contaminació per nitrats és tenir ben delimitades les zones vulnerables i conèixer amb exactitud els aqüífers i les seves zones d'influència. L'Agència Catalana de l'Aigua ha treballat per delimitar les zones vulnerables i fixar els perímetres de protecció de les aigües subterrànies. Aquest treball ha permès ampliar aquestes zones. A més, s'està elaborant la normativa del programa d'actuació aplicable a les zones declarades com a vulnerables per contaminació de nitrats procedents de fons agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes, amb la finalitat de prevenir i reduir la contaminació de les aigües per nitrats i regular la gestió, l'emmagatzematge, els períodes i les distàncies de les dejeccions ramaderes.

CONSIDERANT LA IMPORTÀNCIA DEL SECTOR RAMADER I EL SEU PAPER EN L'ECONOMIA CATALANA, S'HA ELABORAT LA NORMATIVA PER A UN DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE D'AQUESTA ACTIVITAT

BARCELONA I L'ÀREA METROPOLITANA, ZONES DE PROTECCIÓ ESPECIAL PER A LA MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE

Millorar la qualitat de l'aire a les zones on se superen els límits establerts per la Unió Europea és l'objectiu del decret aprovat pel Govern que declara zones de protecció especial diversos municipis de les comarques del Barcelonès, Baix Llobregat, Vallès Oriental i Vallès Occidental. A tot Catalunya, el Departament de Medi Ambient i Habitatge controla, a més, els nivells d'ozó troposfèric.

Des de la perspectiva del medi ambient i la salut de les persones hi ha tres indicadors bàsics que el Govern controla: el diòxid de nitrogen, les partícules respirables (inferiors a 10 micres) i troposfèric. Els dos primers tenen una especial presència a Barcelona i l'àrea metropolitana, on s'han superat els límits que fixa la UE, ja que és en aquestes zones on es concentren la major part de les fonts d'emissió d'aquests contaminants: transport terrestre, marítim i aeri, i determinats processos industrials. El decret ha buscat la protecció d'aquestes zones de Catalunya amb l'adequació de plans d'actuació per restablir-hi la qualitat de l'aire. El Barcelonès i el Baix Llobregat són les comarques amb una presència més important de diòxid de nitrogen. En canvi, les partícules inferiors a 10 micres es troben en tot el territori protegit, és a dir, a les quatre comarques. Els plans d'actuació que prepara el Govern inclouen una diagnosi de la qualitat de l'aire; una anàlisi de les principals fonts d'emissió, amb l'avaluació de la potencial incidència d'aquestes fonts en la qualitat de l'aire; propostes de mesures concretes que cal adoptar en diferents àmbits, com el transport i la mobilitat (diferenciant entre transport terrestre i activitats portuàries i aeroportuàries), indústria, domèstic-serveis (on les principals fonts són les fonts de combustió per cuinar, la calefacció i les cigarretes) i mesures de sensibilització.

L'ozó troposfèric

El tercer element que de vegades pot esdevenir un contaminant en l'aire és l'ozó troposfèric, un gas incolor, invisible i d'olor agradable que es troba normalment a l'atmosfera, però que a certes concentracions pot tenir efectes corrosius sobre els materials i irritants sobre les mucoses dels éssers vius. Per això, des de l'any 2004, el Departament de Medi Ambient i Habitatge vigila els nivells d'ozó i dona informació pública en cas que se superin certs llindars. A més, durant el període en què hi ha més possibilitats que els nivells d'ozó superin el llindar d'informació a la població i d'alerta, es porta a terme una campanya de vigilància dels nivells d'ozó troposfèric a Catalunya. Aquesta campanya es realitza entre maig i setembre, perquè és quan se solen registrar aquestes superacions ja que és en aquesta època quan les condicions meteorològiques (alta radiació solar, brisa intensa, etc.) afavoreixen la formació d'ozó troposfèric i quan es produeixen la majoria de superacions. S'avisava per tal que la població i les entitats adients puguin adoptar mesures preventives de protecció. L'única manera efectiva de disminuir els nivells d'ozó superficial és evitant o reduint l'emissió dels seus precursors, els quals provenen majoritàriament del trànsit i de les indústries.

EL GOVERN TÉ UNA XARXA D'ESTACIONS AUTOMÀTIQUES QUE DIÀRIAMENT CONTROLEN L'ESTAT DE L'AIRE A TOT CATALUNYA

PREVENCIÓ I CONTROL DE LES SUBSTÀNCIES CONTAMINANTS

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha participat activament en les decisions sobre la gestió racional dels productes químics, tant a escala internacional com estatal. A Catalunya, ha signat un conveni amb la patronal química de Tarragona per a la prevenció i el control de la contaminació.

Aquest conveni, que s'avança a la normativa existent, promou la reducció de la incidència ambiental de les empreses químiques de Tarragona i agrupa totes les accions que han de realitzar en relació amb l'aigua, l'aire i els residus, així com la informació ambiental. Pel que fa a l'aigua, una de les mesures destacades és el foment de l'ús racional de l'aigua a través de la realització d'un estudi sobre les alternatives per a la reutilització de l'aigua i l'optimització de costos. A més, fixa els límits d'emissió d'aquelles substàncies tòxiques que poden alterar la qualitat de l'aigua. Respecte a l'aire, s'ha establert un protocol per fer un seguiment continu de les emissions a l'atmosfera. D'aquesta manera, es pot actuar de manera ràpida i eficaç si es produeixen episodis indesitjables sobre el medi ambient, especialment sobre l'ozó troposfèric. I, finalment, pel que fa als residus, el conveni garanteix millorar-ne la gestió minimitzant al màxim la generació de residus perillosos i cercant alternatives de valorització dels residus susceptibles de ser-ho.

Més enllà de Catalunya

En l'àmbit internacional, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha participat en la primera reunió de les Parts del Conveni d'Estocolm, així com també en el Consell Europeu per al seguiment de la proposta de reglament REACH. Aquesta proposta, pretén establir un sistema únic i integrat de registre, avaluació i autorització de substàncies i preparats químics. És una iniciativa que pot comportar que les empreses del sector químic hagin de proporcionar dades sobre els efectes en la salut i el medi ambient de prop de 30.000 substàncies. Pel que fa al conveni d'Estocolm, que estableix mesures per a l'eliminació i el control de dotze substàncies químiques orgàniques contaminants (9 són plaguicides i les altres corresponen a productes industrials o contaminants), el Departament ha treballat per fer un diagnòstic de la situació i col·labora amb el Ministeri de Medi Ambient per elaborar un pla estatal d'aplicació del conveni. Per aconseguir-ho, ha coordinat una comissió interdepartamental on intervien també entitats del món científic.

Millors productes, millors empreses

L'objectiu final del seguiment de les substàncies químiques i la seva incorporació a les polítiques ambientals és desenvolupar, substituir o millorar progressivament els recursos disponibles. Al mateix temps, cal fomentar que les activitats de la indústria química incorporin les millors tècniques disponibles i que estiguin gestionades i controlades mitjançant sistemes de qualificació ambiental, per obtenir productes de qualitat més respectuosos amb el medi ambient tenint en compte la seguretat i la salut de les persones.

EL CONVENI AMB LA PATRONAL QUÍMICA DE TARRAGONA S'AVANÇA A LA NORMATIVA EXISTENT I PROMOU LA REDUCCIÓ DE LA INCIDÈNCIA AMBIENTAL DE LES EMPRESES

MILLORES DELS PROCESSOS INDUSTRIALS PER CONTRIBUIR A CONSERVAR EL MEDI AMBIENT

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat un seguit de mesures per garantir que les empreses treballin de la millor manera per preservar el medi ambient. Aquestes mesures han estat el foment de l'ús de les millors tècniques disponibles (MTD) per a cada sector, la signatura de diferents convenis amb associacions empresarials i l'adequació de les activitats a la llei d'intervenció integral de l'administració ambiental.

Les Millors Tècniques Disponibles (MTD) són la manera ambientalment més respectuosa que es coneix de dur a terme una activitat, tenint en compte que el cost per a les empreses que les han d'utilitzar estigui dins d'uns límits raonables. També serveixen perquè les administracions les tinguin com a referència a l'hora de fixar els límits d'emissió permesos a les activitats. En aquest sentit, des del Departament de Medi Ambient i Habitatge s'ha establert un diàleg intens amb els sectors productius estratègics de Catalunya amb l'objectiu de formular propostes d'aplicació de les MTD. A més, s'han anat incorporant en els processos d'avaluació i control ambiental, i d'autoritzacions ambientals, a partir del conjunt de manuals que ha publicat el Departament, així com dels acords voluntaris subscrits en diferents sectors. Entre aquests acords, destaca el conveni amb cimenteres per experimentar l'ús de llots secs de depuradores d'aigües urbanes com a combustible alternatiu en la fabricació de ciment. Aquest tipus de combustible alternatiu no s'havia aplicat mai fins ara a Catalunya. Per tant, el conveni, a més de les MTD, incorpora mesures per contribuir a complir amb el Protocol de Kyoto, un conveni internacional que intenta limitar globalment les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. També s'han signat acords amb les empreses del sector clor-alcalí i del paper, entre altres.

Adequar les activitats a la nova legislació

A partir de l'aprovació de la llei de juliol de 2004 reguladora del procés d'adequació de les activitats a la llei d'intervenció integral de l'administració ambiental, el Departament ha tingut un diàleg intens i continuat amb els diferents sectors econòmics, gestors ambientals i administracions implicades per tal de facilitar aquest procés. L'objectiu de l'adequació és aconseguir que a partir de l'1 de gener de 2007 la major part de les empreses, unes 15.800, ja hagin finalitzat l'adequació i que la resta ho faci abans de 2008.

Sortida d'expedients acumulats

Dins de la millora ambiental de les activitats econòmiques de Catalunya, el Govern ha incrementat, en dos anys, l'actuació administrativa i ha resolt molts expedients administratius d'autoritzacions mediambientals d'activitats i d'informes ambientals integrats de les llicències municipals, amb un increment d'un 40% en relació amb el període 2002-2003.

EL DIÀLEG AMB ELS SECTORS PRODUCTIUS ESTRATÈGICS DE CATALUNYA HA PERMÈS MILLORAR LA QUALITAT AMBIENTAL DE LES EMPRESES

FER COMPATIBLE EL MEDI AMBIENT, L'ECONOMIA I LES EMPRESES

Catalunya es troba en una posició capdavantera a l'Estat espanyol en sistemes de gestió ambiental registrats per EMAS, el sistema de gestió i auditoria ambiental per a empreses que operen dins de la Unió Europea. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha promogut l'adaptació de les empreses a mètodes per disminuir l'impacte ambiental en la producció i comercialització. Els últims dos anys, 159 empreses han aconseguit el certificat EMAS.

Un dels objectius del Departament de Medi Ambient i Habitatge ha estat difondre els instruments de qualificació ambiental, en particular, els sistemes de gestió ambiental. Aquests instruments permeten la identificació pública d'organitzacions, empreses, serveis o productes que han optat per l'excel·lència ambiental i han assolit un alt grau de protecció i conscienciació ambientals. La implantació de sistemes de gestió ambiental (ISO 14001 i EMAS) en el sector empresarial català ha experimentat un creixement constant en els últims anys i tot apunta al fet que aquesta tendència continuarà mantenint-se. De fet, Catalunya, des d'un primer moment, ha tingut una posició força capdavantera dins de l'Estat espanyol en matèria de registres EMAS. Dins el context europeu, si es pren el nombre de registres per milió d'habitants, s'ha mantingut entre els tres primers llocs al costat de països com Alemanya, Àustria o Suècia. Fins al moment, el sector químic i el turístic són els capdavanters a Catalunya en l'obtenció d'aquest registre ambiental europeu.

D'altra banda, també ha donat suport a la creació de l'Associació d'Organitzacions Registrades en l'EMAS, el juny de 2006. Constituïda inicialment per 37 organitzacions, totes amb registres ambientals atorgats pel Departament, aquesta entitat suposa un fet únic en l'àmbit de la Unió Europea i representa una nova oportunitat de fer compatible el medi ambient, l'economia i les empreses. Amb el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge, l'associació busca solucions a les problemàtiques comunes com a organitzacions EMAS, com per exemple temes relatius a la contractació pública o a la integració de l'EMAS a la normativa sectorial. La qualificació ambiental EMAS aporta molts beneficis a les organitzacions com ara la reducció de costos, la millora de la imatge i la credibilitat de l'empresa o entitat, i l'augment de la confiança dels consumidors. La certificació també obre noves oportunitats de negoci, incentiva la innovació i incrementa l'eficiència. Amb tot això, el Departament no s'ha centrat només en les empreses sinó que també ha impulsat l'adaptació del sector públic als EMAS. En aquest sentit, s'ha fet un important esforç perquè els ajuntaments usin aquests instruments per garantir la millora contínua del seu comportament i, per tant, de la seva gestió. El 2006, un total de 30 ajuntaments van rebre ajuts per implantar aquests sistemes de gestió. A més, gairebé tots els municipis de la comarca del Tarragonès ja els tenen. En l'àmbit educatiu i sanitari, el Departament ha engegat projectes d'EMAS en la construcció de 30 centres d'atenció primària i 5 hospitals, així com en 11 escoles i instituts. En el Departament de Medi Ambient i Habitatge, els esforços s'han centrat al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

**S'HA PROMOGUT L'ADAPTACIÓ DE LES EMPRESES A MÈTODES PER DISMINUIR
L'IMPACTE AMBIENTAL EN LA PRODUCCIÓ I COMERCIALIZACIÓ**

PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ LLUMINOSA, ACÚSTICA I ODORÍFERA

Des de 2004, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha tingut una especial consideració amb aquells nous tipus de contaminació sorgits arran del progrés de la societat. Els principals eixos han estat elaborar plans d'actuació per a una correcta il·luminació nocturna, mapes de les zones amb més sorolls per minimitzar-ne l'efecte i s'ha treballat per fixar les bases de la futura llei contra la contaminació odorífera.

La constitució de l'oficina per a la Prevenció de la Contaminació Llumínosa ha estat clau per dur a terme les accions destinades a mantenir les condicions naturals de la nit i garantir, així, una il·luminació correcta. L'oficina ha tingut una feina bàsica: impulsar i coordinar el decret d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn. A més, per promoure l'aplicació del decret, el Departament ha constituït la Comissió de Prevenció de la contaminació lluminosa, formada per diversos sectors implicats en l'ordenació ambiental de la il·luminació exterior, com ara les dues entitats municipalistes i la Confederació de Comerç de Catalunya, entre altres. També s'han tingut molt en compte els ajuntaments com a principals gestors de l'enllumenat públic. En aquest sentit, s'han fet 10 convenis de col·laboració amb consells comarcals per redactar plans pilot per adequar la il·luminació existent de 287 municipis, així com 17 més del Consorci del Montsec. Pel que fa a la vigilància i control, s'ha dotat l'oficina dels aparells necessaris per dur-la a terme i s'ha incorporat el nou vector ambiental de la contaminació lluminosa en els procediments administratius del Departament. Per redactar els plans locals i executar els projectes d'adequació de la il·luminació exterior, entre els anys 2004-2006, s'han incrementat gairebé un 2.000% els ajuts, passant de 114.000 a 2.372.555 euros. Alhora, el Departament té previst aprovar durant el 2007 el mapa de Catalunya de la protecció, que ha d'establir la zonificació de cada territori segons la protecció envers la contaminació lluminosa.

Sorolls i olors

Sobre la contaminació acústica també s'ha avançat molt. El Servei de Vigilància i Control de l'Aire ha desplegat durant aquests últims anys la llei de protecció contra aquest tipus de contaminació que s'ha concretat, entre altres, en les mesures següents: la notificació a totes les entitats locals que constitueixen aglomeracions i a tots els titulars d'infraestructures viàries, ferroviàries i portuàries que han d'elaborar mapes estratègics de sorolls i en l'elaboració de criteris tècnics i l'establiment dels requeriments mínims per a la realització dels mapes estratègics de soroll, aglomeracions i infraestructures. També s'ha participat de forma activa en la comissió de seguiment ambiental de l'aeroport de Barcelona i s'han efectuat àmplies campanyes de mesurament de nivell de soroll d'abast territorial. Aquest any, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha efectuat un estudi que ha servit de base per dur a terme una campanya de control del soroll de la xarxa de carreteres de Catalunya. En aquest àmbit, s'ha dissenyat una campanya de mesurament dels nivells de soroll en 292 punts de la xarxa de carreteres de Catalunya: 95 a les comarques de Barcelona, 58 a les de Girona, 64 a les de Lleida i 75 a les de Tarragona. Pel que fa a les olors, a petició del Parlament de Catalunya, al llarg de 2005 i 2006 s'ha treballat en l'elaboració d'un esborrany d'avantprojecte de llei contra la contaminació odorífera.

EN TRES ANYS S'HAN INCREMENTAT GAIREBÉ UN 2.000% ELS AJUTS PER REDACTAR PLANS LOCALS D'ADEQUACIÓ DE LA IL·LUMINACIÓ EXTERIOR

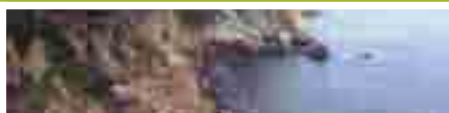
POLÍTIQUES AMBIENTALS QUALITAT AMBIENTAL NOVA POLÍTICA DE L'AIGUA RESID

0010020030040050060070080090100110120130140

0290300310320330340350360370380390400410

0550560570580590600610620630640650660670

08108208308408508608708808909009109209

US ACTIVITAT INTERNACIONAL SERVEI METEOROLÒGIC HABITATGE MEDI NATURAL

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
30940950960970980991002ACCIONS,10072075...

LA NOVA LLEI APROVADA DE MESURES MEDIAMBIENTALS AUGMENTA EL CONTROL SOBRE ELS ANIMALS ABANDONATS

Augmentar el control sobre els animals abandonats, adaptar la normativa catalana a les directrius comunitàries en matèria de protecció del medi ambient i establir excepcions a l'accés motoritzat a les pistes i camins forestals. Aquests són els aspectes més destacats de la Llei de mesures en matèria de medi ambient, aprovada pel Parlament el juliol del 2006.

La nova llei en modifica quatre d'existents. Concretament, modifica alguns articles relatius a l'abandonament, la pèrdua, la recollida i la recuperació dels animals de companyia. Amb l'objectiu d'augmentar el control sobre els animals abandonats (només l'any passat es van abandonar a Catalunya 24.600 gossos i gats), el text introdueix una sèrie de mesures com per exemple l'obligatorietat de l'amo de comunicar a l'ajuntament on està censat la seva pèrdua o desaparició. Fins ara, aquest aspecte no estava regulat, fet que feia difícil sancionar aquest tipus de conductes. De fet, la nova llei actualitza els procediments sancionadors i les multes. També preveu la creació d'un Registre General Únic d'Animals de Companyia, que permetrà facilitar el retorn dels animals perduts als seus propietaris i fer un control més exhaustiu dels animals de companyia que hi ha a Catalunya. Finalment, pel que fa a la prohibició de sacrificar animals de companyia a partir de l'1 de gener de 2007, la nova llei planteja tres mesures per ajudar els ajuntaments, sobretot els més petits, que tenen dificultats per fer efectiva aquesta prohibició: ajuts econòmics, la posada en marxa de programes concrets de reeducació i conscienciació per al respecte a la natura i a l'animal, i la possibilitat d'atorgar una pròrroga d'un any a aquells municipis i entitats supramunicipals que tinguin dificultats greus per aplicar la llei i presentin pla d'actuació.

Els espais naturals adaptats a Europa

Pel que fa a la llei d'espais naturals, mitjançant la figura jurídica del Pla d'espais d'interès natural (PEIN), que estableix el sistema d'àrees protegides de Catalunya, la nova normativa protegeix tots els espais declarats d'acord amb la legislació comunitària, ja sigui a través de la figura ZEPA (zona d'especial protecció per a les aus), o de la figura ZEC (zona d'especial conservació). D'aquesta manera, s'unifiquen els criteris amb les directrius europees establint un règim jurídic bàsic comú per a tots els espais protegits de Catalunya.

L'accés de les motos al bosc

Finalment, la nova llei estableix excepcions a les limitacions a la circulació motoritzada. Fins ara, als espais inclosos al PEIN i als terrenys forestals només s'autoritzava la circulació als vials pavimentats o als que tinguessin una amplada igual o superior als 4 metres. Amb les modificacions, s'emeten autoritzacions especials per circular per pistes i camins forestals sempre i quan estiguin incorporades a l'anomenat Inventari comarcal de camins i pistes forestals.

LA LLEI APROVADA ESTABLEIX ALS AMOS DE GATS I GOSSOS L'OBLIGATORIETAT DE COMUNICAR-NE LA PÈRDUA O DESAPARICIÓ A L'AJUNTAMENT

LA CONTRIBUCIÓ DE CATALUNYA A LA BIODIVERSITAT EUROPEA: PROTEGIM EL 30% DEL TERRITORI CATALÀ

Catalunya ha estat la primera comunitat autònoma que disposa de les directrius de gestió de la Xarxa Natura 2000, la xarxa d'espais naturals i espècies d'interès que segons la Comissió Europea s'ha de protegir per contribuir a la conservació de la biodiversitat europea. Segons la proposta del Govern, la protecció s'amplia fins a 969.381 hectàrees terrestres i 83.920 de marines, un 30% del territori català.

La proposta permet representar millor els hàbitats i les espècies d'interès comunitari i, un cop s'hagi aprovat definitivament, resoldrà els diversos procediments d'infracció que la Comissió Europea té oberts contra Catalunya. Pel que fa als diferents àmbits que es protegeixen, l'agrícola i estèpic s'incrementa un 38% respecte la proposta actualment vigent; l'àmbit de muntanya mediterrània, important per preservar l'àliga cuabarrada, passa de 332.400 ha a 497.396 ha, és a dir, l'increment és del 49,6%; i en l'àmbit fluvial augmenta un 88,5%, fet que permetrà el manteniment dels boscos de ribera i de la fauna que acullen. Però l'increment més important és en l'àmbit marí: el 950%. Els alguers de posidònia i algunes espècies d'aus marines són els objectius principals d'aquest increment. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha elaborat, a més, unes directrius per a la gestió dels espais que especifiquen quines són les actuacions possibles a cada tipologia d'espai i les oportunitats econòmiques que significa la seva incorporació a la xarxa.

Aquest projecte d'ampliació aposta per millorar la connectivitat biològica dels espais. En aquest sentit, s'ha procurat definir la delimitació dels espais per tal de tenir una xarxa poc fragmentada. També s'han incrementat molt els trams de grans rius que cal incloure en la xarxa. Per exemple, s'hi han inclòs centenars de quilòmetres dels rius Fluvià, Ter, Tordera, Segre i Ebre. És de destacar que la proposta d'ampliació té un ampli suport social ja que integra 91 propostes formulades per ajuntaments i 400 més provinents d'organitzacions de la societat civil. Les activitats econòmiques existents dins dels àmbits de protecció s'hauran d'adequar i complimentar les esmentades directrius de gestió.

Dos casos especials

A part de l'espai marítim, entre tots els espais i espècies que quedaran protegits n'hi ha dos d'especialment remarcables: Collserola i el Delta de l'Ebre. Pel que fa al primer espai, el Departament de Medi Ambient i Habitatge, a petició del consorci de Collserola, va considerar pertinent incloure la serra de Collserola a la Xarxa Natura 2000. Aquest espai acull importants poblacions i mostres d'espècies i hàbitats d'interès comunitari en molt bon estat de conservació, i disposa a més d'una posició estratègica pel que fa a la millora de la connectivitat de la xarxa. Amb relació al segon espai, el Delta de l'Ebre, la zona humida més important de Catalunya i la segona de la Mediterrània, 6.698 noves hectàrees terrestres passaran a formar part de la xarxa per millorar la representació dels hàbitats i les espècies pròpies dels aiguamolls litorals. Amb l'ampliació, també s'ha incorporat a aquest espai la protecció de 33.733 hectàrees del seu medi marí adjacent (fins ara era un espai només protegit en l'àmbit terrestre).

SEGONS LA PROPOSTA DEL GOVERN LA PROTECCIÓ S'AMPLIA FINA A 1.053.301 HECTÀREES, UN 30% DEL TERRITORI CATALÀ

S'HA APROVAT LA DELIMITACIÓ DEFINITIVA DE 40 ESPAIS PROTEGITS DEL PEIN

El Govern de la Generalitat ha aprovat finalment el Pla especial de delimitació dels 40 espais del PEIN (Pla d'espais d'interès natural) que encara no el tenien. Aquests espais recullen una mostra representativa dels sistemes naturals del país.

D'aquesta manera s'ha posat fi a una assignatura pendent des de feia anys. En concret, els espais que han estat delimitats són els següents: Gelada i Naut Aran; Massís de les Cadiretes; la Faiada de Malpàs, Serra de Sant Gervàs, Vall Alta de Serradell i Collegats; Serres de Milany-Santa Magdalena i Puigsacalm Bellmunt i Savassona; Serres de Cardó-el Boix, Serres de Pàndols-Cavalls i Barrancs de Sant Antoni-Lloret-la Galera; Era Artiga de Lin, Eth Portilhón, Sant Joan de Toran, Marimanha, Montanhes de Les e Bossost, Arribera deth Garona i Capçalera de la Noguera Ribagorçana; Capçaleres del Ter i del Freser, Serra Cavallera, Obagues de la Vall del Rigard i Serra de Montgrony; Serres de Pradell-l'Argentera, Mare de Déu de la Roca, Serra de Llaberia i Muntanyes de Tivissa-Vandellós; Serra de Castelltallat, Muntanya de Sal de Cardona, Vall del Riu Llobregós, el Miracle i Riera de Navel; el Foix; l'Alta Garrotxa; Estany de Banyoles; Roques Blanques i el sector de Sant Salvador de les Espases de l'espai de Montserrat; i Cap de Santes Creus, la Plana de Sant Jordi i Sèquia Major. L'aprovació de cada pla ha agrupat diferents espais del PEIN segons les característiques comuns, la proximitat geogràfica i l'afinitat dels seus ecosistemes.

L'any 1992, el Govern de la Generalitat va aprovar el Pla d'espais d'interès natural, el qual delimita un conjunt de 144 espais que cal protegir i que representen més del 20% del territori de Catalunya. Aquests espais recullen una mostra representativa dels sistemes naturals del país i ha estat una reivindicació històrica de bona part de la ciutadania. Un dels instruments per desenvolupar el PEIN als diferents espais naturals és la redacció del seu pla especial de delimitació, que té com a objectiu establir la delimitació definitiva de cada espai com a unitat del sistema d'espais protegits del PEIN, ja que inicialment estaven delimitats de forma indicativa a escala 1/50.000, i determinar les normes de protecció dels sistemes naturals i del paisatge.

L'APROVACIÓ DELS PLANS ESPECIALS DE DELIMITACIÓ ÉS EL PRIMER PAS PER DONAR CONTINGUT AL PLA D'ESPAIS D'INTERÈS NATURAL DE CATALUNYA

S'INCORPOREN MÉS DE MIL HECTÀREES DE GALLECS AL PEIN

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha posat a exposició pública la nova delimitació de l'espai natural de Gallecs que protegirà el connector biològic entre les serres del litoral i els espais naturals de l'interior. Es tracta d'un àmbit de gran vàlua natural, agrícola i paisatgística i d'una reivindicació històrica dels ciutadans i ciutadanes de la comarca.

La nova delimitació ha permès iniciar els tràmits per incloure aquest espai al Pla d'espais d'interès natural (PEIN), una reivindicació històrica dels municipis. L'àmbit està delimitat per un conjunt de carreteres (la C-59, la B-147, l'AP7, la B-140 i la carretera de Lliçà d'Amunt a Parets del Vallès) i afecta quatre municipis de la comarca del Vallès Oriental (Mollet del Vallès, amb 431,15 hectàrees; Parets del Vallès, amb 104,45 hectàrees; Lliçà d'Amunt, amb 134,92 hectàrees; i Lliçà de Vall, amb 60,99 hectàrees) i tres del Vallès Occidental (Palau-solità i Plegamans, amb 199,69 hectàrees; Santa Perpètua de Mogoda, amb 125,29 hectàrees; i Montcada i Reixac, amb 34,06 hectàrees). En total el nou espai té 1.090,55 hectàrees. Aquesta proposta és la continuïtat lògica de la preservació que el Govern va aprovar l'any 2005 de l'ACTUR de Gallecs.

L'espai de Gallecs és un testimoni de la diversitat i riquesa del paisatge vallesà, dominat per l'activitat agrícola. Tret dels sectors urbanitzats que l'envolten, el paisatge de Gallecs és eminentment agroforestal i suposa una de les extensions de conreus de cereals més gran del Vallès. La seva vegetació està constituïda per zones d'alzinars, pi blanc i pi pinyer, i se'n destaca el bosc de Forn de Can Rovira, Ca n'Arimon i Can Cerdà a la meitat nord de l'espai, on també hi ha presència de roures. A les rieres de Caldes, de Caganell i de Marllans es conserva una representació de vegetació de ribera, tot i que les alberedes i vernedes han estat fortament substituïdes pel plàtan (*Platanus hispanica*) i el canyar. Pel que fa a la fauna, la situació de Gallecs a la plana del Vallès, entre les serralades Litoral i Prelitoral, i la conservació d'una bona superfície agrícola d'explotació no intensiva fan que sigui un lloc de pas i parada de moltes espècies d'ocells durant els passos de les migracions i és per aquesta raó que s'hi ha pogut determinar una gran diversitat d'espècies d'ocells. Així Gallecs és l'únic lloc del Vallès on s'han citat alguns ocells eminentment estèpics com el sisó (*Tetrax tetrax*), l'alosa becuda (*Cersophilus duponti*), la calàndria (*Melanocorypha calandra*) o la trenca (*Lanius minor*). Finalment, l'església de Santa Maria de Gallecs i masies com Cal Veira, Ca l'Estany, Can Ferran, can Cruz, Can Jornet i la torre d'en malla constitueixen un notable patrimoni arquitectònic que valoritzen i identifiquen el paisatge.

LA PROTECCIÓ DE L'ESPAI DE GALLECS HA ESTAT REIVINDICADA DURANT MOLTS ANYS PELS CIUTADANS I CIUTADANES DE LA COMARCA

PINYA DE ROSA (GIRONA) I EL GORG DE CREIXELL (TARRAGONA), NOUS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL

La protecció de Pinya de Rosa, el darrer espai sense urbanitzar entre Blanes i Lloret, i la inclusió del Gorg de Creixell a la zona ja protegida de la Platja de Torredembarra han estat les dues accions més remarcables en l'àmbit de protecció d'espais verges a la costa catalana.

La delimitació definitiva del Paratge Natural d'Interès Nacional de Pinya de Rosa estava pendent des de l'aprovació de la llei, l'any 2003. Així, el Departament ha donat solució a una demanda històrica del país i del Parlament de Catalunya. Les principals motivacions que avalen aquesta protecció són la vàlua natural i paisatgística de Pinya de Rosa juntament amb la forta pressió urbanística que pateix la Costa Brava. Així, aquesta zona té ara la protecció de 84,14 hectàrees terrestres i 16,91 de marines. Pel que fa al paratge del Gorg de Creixell, amb la protecció s'ha aconseguit un doble objectiu: impedir la transformació irreversible d'un espai verge a primera línia de mar i completar l'Espai d'Interès Natural de la Platja de Torredembarra, del qual n'és una continuació física i ecològica. Tot això ha significat la protecció de 62 hectàrees.

Pinya de Rosa

La localització d'aquest espai a la costa gironina el fa un lloc adient per a la presència de nombroses espècies de la fauna catalana. En els boscos de suros, pins i alzines dels penya-segats hi ha una representació dels ocells forestals presents en la resta de l'espai i en els rocams hi cria la merla blava. Els corbs marins hi són nombrosos a l'hivern, però és sobretot a la primavera, amb la reproducció, quan Pinya de Rosa adquireix una vàlua excepcional. També és important per als amfibis en dos sentits: la seva connexió amb la franja marina cap al nord i sud, i la conservació de punts d'aigua adequats per a la seva reproducció. S'hi han observat un total de nou espècies d'amfibis, que representen el 64% de les espècies de Catalunya. D'altra banda, Pinya de Rosa acull vegetació d'interès comunitari com les vernedes del litoral mediterrani als penya-segats i altres boscos de ribera afins, suredes i pinedes mediterrànies, naturals o antigues, de pi blanc i de pi pinyer. De l'àmbit marí destaquen les comunitats de peixos de la zona, que són les típiques del Mediterrani nord-occidental, però que aquí són molt més abundants.

El Gorg de Creixell

Les característiques ecològiques singulars del Gorg de Creixell, i de l'espai d'interès natural de la Platja de Torredembarra, conserven valors naturals propis dels ecosistemes de dunes i maresmes mediterrànies, amb presència d'aiguamolls i salobrars. S'hi han observat espècies vegetals de gran valor, i s'hi refugien i descansen moltes espècies d'aus i d'altres animals, alguns d'amenaçats. A més, els terrenys ara ja protegits com a espais naturals actuen de connector biològic.

S'HAN PROTEGIT DOS ESPAIS VERGES A LA COSTA CATALANA PER ALLIBERAR-LOS DE LA FORTA PRESSIÓ URBANÍSTICA DE LES ZONES ON ES TROBEN

L'ORDENACIÓ DELS PARCS DE CAP DE CREUS I LA GARROTXA, I DELS PEINS DE CASTELL-CAP ROIG, LES GAVARRES I L'ALTA GARROTXA

Els parcs naturals del Cap de Creus i de la Zona Volcànica de La Garrotxa, i els espais d'interès natural de Castell-Cap Roig, Les Gavarres i l'Alta Garrotxa han tingut un impuls definitiu amb l'aprovació dels respectius plans especials. Aquests plans són l'instrument a través del qual es concreta la protecció bàsica, l'ordenació dels usos, de l'edificació i de l'accés públic a aquests espais protegits, alhora que programen les accions necessàries per assolir els objectius de conservació marcats.

els objectius que es persegueixen en tots els casos són: preservar de manera estricta i restaurar els sistemes naturals terrestres i marins dels espais naturals; establir les normes d'ordenació, ús i gestió per regular-ne l'ús i les activitats humanes que s'hi localitzen, perquè s'hi puguin desenvolupar de forma compatible amb aquests sistemes naturals; i establir l'estructura general d'ordenació de l'espai protegit i programar les accions que cal dur a terme. Durant aquests tres anys, s'han realitzat les consultes prèvies als ajuntaments, consells comarcals i altres departaments implicats i amb tota la informació s'han redactat i aprovat els plans, amb un horitzó de vuit anys vista. Així, el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural del Cap de Creus concreta la preservació dels elements geològics característics de la zona, protegeix els recursos hídrics i la qualitat de les aigües per a la preservació dels sistemes naturals que en depenen i protegeix les espècies i les poblacions de flora i fauna de l'espai, especialment aquelles espècies que tenen un caràcter endèmic i que estan amenaçades. Per a tot, s'hi han destinat 14.936.000 euros. El parc, amb una superfície terrestre de 10.767 hectàrees terrestres i 3.056 marines repartides en 8 municipis, és un espai natural de primer ordre de notable diversitat i singularitat geològica i biològica. El Parc Natural ha superat els 20 anys d'existència, ha assolit una consolidació important i ha generat uns coneixements i un grau d'informació del territori molt poc comuns a Catalunya. D'altra banda, les actuals cartografies digitals i la utilització de sistemes d'informació geogràfica permeten una ordenació més acurada i una protecció més eficaç dels seus valors geològics, biològics, paisatgístics i culturals.

Pel que fa al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, s'ha procedit a la revisió del seu pla especial, atès que ja té més de 20 anys d'existència i ara es disposa d'instruments de cartografia digital i sistemes d'informació geogràfica que permeten una ordenació més acurada i una protecció més eficaç dels valors geològics, biològics, paisatgístics i culturals. Cal tenir en compte, a més, que des de l'aprovació de l'antic pla especial, aquest parc ha ampliat la seva superfície en més de 1.000 ha, les quals no disposen d'ordenació. Un dels objectius principals del nou pla és l'obtenció de la Carta Europea del Turisme Sostenible als Espais Protegits i la implantació del Conveni Europeu del Paisatge.

Per a l'Espai d'Interès Natural de Castell-Cap Roig, situat entre els municipis de Mont-ras, Palamós i Palafrugell i amb una superfície total d'1.105,63 hectàrees, s'han destinat 370.202 euros i entre les mesures que cal prendre destaquen: establir directrius per als usos residencials a fi i efecte que s'ajustin als objectius de protecció establerts i protegir el seu patrimoni arqueològic, històric, arquitectònic i cultural. La gestió del medi marí preveu la promoció de la Reserva de les Illes Formigues i, pel que fa a infraestructures, mesures per a la integració ecològica i paisatgística dels tancaments de les finques privades i de les línies elèctriques. D'altra banda, el Pla especial de l'Alta Garrotxa regula amb més precisió les condicions amb què s'han d'executar projectes a l'interior de l'espai (especialment pel que fa als usos del sòl no urbanitzable), tot precisant el model d'ordenació del lleure i l'ús públic. El Pla té en compte de manera específica l'actuació i les propostes del Consorci per a la protecció i la gestió de l'Alta Garrotxa. Finalment, el Pla especial de delimitació definitiva de l'Espai d'Interès Natural de Les Gavarres dota d'un règim de protecció de caràcter bàsic els 144 espais de què es compon per garantir-ne la conservació dels valors ecològics, culturals i paisatgístics. L'espai natural té una superfície total de 28.671,98 hectàrees repartides en vint municipis del Baix Empordà i el Gironès.

S'HA GARANTIT LA PROTECCIÓ BÀSICA I S'HAN ORDENAT ELS USOS DELS PARCS NATURALS DEL CAP DE CREUS I LA GARROTXA, I DELS PEINS DE CASTELL-CAP ROIG, LES GAVARRES I L'ALTA GARROTXA

DESPLÉGAMENT DEL PARC NATURAL MÉS GRAN DE CATALUNYA: L'ALT PIRINEU

La constitució de la Junta Rectora del nou Parc Natural de l'Alt Pirineu, el març de 2004, ha suposat la posada en marxa del parc natural més gran de Catalunya, amb més de 69.000 hectàrees de 15 municipis de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà.

El parc és un model de territori que va començar amb la declaració formal d'espai protegit i que es va desplegar progressivament amb la constitució dels òrgans de govern, la planificació detallada i el programa d'inversions, fins a la gestió activa capaç d'integrar interessos i polítiques sectorials a fi de vertebrar un model de sostenibilitat. El 8 d'agost de 2003 es va publicar al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) el Decret de creació del Parc Natural de l'Alt Pirineu. El parc natural forma part d'un nucli d'alta qualitat ambiental, juntament amb el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, rellevant en el context europeu. És el novè parc natural que gestiona la Generalitat de Catalunya basant-se en equips tècnics de gestió en el territori, òrgans rectors amb una àmplia representació de les administracions i la societat civil local, uns recursos econòmics descentralitzats, una infraestructura d'equipaments i serveis per atendre les múltiples demandes, juntament amb un important component pedagògic i de recerca.

Pel que fa al pressupost, el Departament de Medi Ambient i Habitatge hi va destinar l'any 2005 414.147 euros per establir mesures de suport a la ramaderia extensiva i garantir-ne el manteniment en el futur. Aquest import representa el 30% del total d'inversions del parc, que va ser d'1.400.000 euros. Les mesures destinades a la ramaderia extensiva es van distribuir entre les actuacions directes del parc i els diferents tipus de subvencions. Així, les actuacions realitzades directament per la Brigada del Parc van tenir un valor total de 111.367 euros, de les quals es van beneficiar nombrosos ramaders de les comarques del Pallars Sobirà i l'Alt Urgell. Sobre les subvencions, el Departament va concedir ajuts a ajuntaments i a particulars amb terrenys dins del parc durant el 2005 per un import de 133.186 euros. I també va atorgar ajuts directes i cessió de material ramader per valor de 62.000 euros al sector boví, de 49.914 a l'equí, i de 12.700 euros a l'oví.

Amb aquests ajuts, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha volgut apostar per desenvolupar contractes de conservació que garanteixin una aportació econòmica fixada per als ramaders que compleixin determinades pràctiques compatibles amb la conservació del patrimoni amb l'objectiu de fer no només compatible la ramaderia extensiva amb els valors naturals del parc sinó també per la seva conservació.

A més del suport a l'economia local, fonamentalment al sector ramader, el pressupost del parc s'ha distribuït entre les altres activitats que desenvolupa, com ara els estudis i treballs tècnics, la conservació del patrimoni natural, l'ordenació de l'ús públic i educació ambiental i la construcció d'equipaments.

EL 30% DEL PRESSUPOST DEL PARC S'HA DESTINAT A MESURES DE SUPORT A LA RAMADERIA EXTENSIVA PER GARANTIR-NE EL MANTENIMENT EN EL FUTUR

AMPLIACIÓ DE MONTSERRAT, EL PARC NATURAL MÉS VISITAT DE CATALUNYA

L'ampliació del Parc natural de Montserrat està pràcticament enllestida. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha presentat el projecte de decret perquè es pugui aprovar a finals de 2006. Així, el parc s'ampliarà d'un 40% respecte la delimitació actual i passarà a tenir 9.292 hectàrees protegides.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge, escoltant les peticions que des de fa temps reclamen diversos estaments del territori i el mateix patronat del parc natural, es va comprometre a presentar el projecte per ampliar el Parc Natural de Montserrat i reforçar-ne la protecció. Tres anys després, s'ha elaborat la proposta i s'està pendent de l'aprovació definitiva del decret. El document preveu l'ampliació i redefinició dels límits tant del parc pròpiament dit com de la seva zona perifèrica de protecció, que es protegirà també com a espai natural per garantir-ne la conservació i millorar-ne la gestió. Així, el parc passarà de 3.914 hectàrees a 4.906 i la zona perifèrica de protecció, 4.388. En total, doncs, la Muntanya de Montserrat tindrà més de 9.000 hectàrees protegides. Amb tot això, el Departament no només ha complert amb les demandes del territori, sinó que també vol garantir la continuïtat del territori i mantenir la coherència amb la proposta d'ampliació de la Xarxa Natura 2000, que inclou Montserrat com a Lloc d'Importància Comunitària.

Montserrat és un espai singular que actualment mostra en certs indrets del massís ecosistemes en un bon estat de conservació. També és cert, però, que bona part de la muntanya ha estat afectada pels incendis recents. Així doncs, les modalitats d'especial protecció atorgades i l'ampliació del parc han de permetre la recuperació íntegra dels valors naturals del massís.

Importància geològica mundial

El massís de Montserrat és una unitat de relleu netament definida constituïda per roques d'origen sedimentari on els processos d'erosió han donat lloc a una original morfologia que, per si sola, constitueix una excepcional singularitat, fins al punt que ha rebut el nom de relleu montserratí. Aquest fet converteix el massís en una excepcional singularitat geològica no només a Catalunya sinó també mundialment.

Montserrat és un indret molt visitat per la seva gran connotació religiosa i cultural, però també és un espai amb un alt valor natural i paisatgístic. Més de dos milions de persones visiten la muntanya cada any, fet que el converteixen en el parc més visitat de Catalunya. La seva diversitat de microclimes fa que sigui un dels espais més rics i característics de les serres prelitorals catalanes.

L'AMPLIACIÓ DE MONTSERRAT RESPON A LES DEMANDES DELS TERRITORIS IMPLICATS I A LA INCLUSIÓ DE LA MUNTANYA EN LA XARXA NATURA 2000 COM A LLOC D'IMPORTÀNCIA COMUNITÀRIA (LIC)

COLLSEROLA, FUTUR PARC NATURAL

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha elaborat un projecte de futur parc natural per a la protecció de la serra de Collserola. Es tractaria de la creació d'un parc natural enmig d'un entorn urbà. Aquest és el primer pas, després d'un any de debat amb tots els ajuntaments afectats, per declarar Collserola parc natural, la màxima figura de protecció del territori, i es preveu que aquest espai augmenti un 16% la seva superfície actual, passant de 7.605 a 8.836 hectàrees.

Amb aquest estudi, el Departament ha revisat el Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural de Collserola per augmentar-ne els nivells actuals de protecció conscient que des de fa temps aquest espai, ubicat en una de les zones més densament poblades de Catalunya i on es concentra més del 50% de la població, té una elevada pressió urbanística i els límits de la serra estan envoltats per polígons industrials i per infraestructures viàries i ferroviàries. A més, està travessat per una important xarxa elèctrica composta de 16 línies. Tot i això, la seva proximitat territorial als principals nuclis de població converteixen la serra en un espai d'ús educatiu i lúdic que cal tenir en compte. Tots aquests factors són els que ha impulsat el Departament a iniciar un procés que ha de culminar en la protecció de la serra i la seva declaració com a Parc Natural. Per fixar definitivament els límits del futur parc, el Departament ha realitzat consultes amb els ajuntaments, consells comarcals, diputació, consorci i totes aquelles entitats socials que hi puguin estar implicades a fi de poder arribar a tenir una proposta el màxim de consensuada possible i que reculli les necessitats de les principals parts implicades en la conservació i dinamització de Collserola.

Problemàtiques i solucions

L'estudi de mesures addicionals de protecció de Collserola identifica 9 problemàtiques relacionades amb la protecció dels sistemes i funcions naturals de la serra, la regulació de l'oferta de lleure i l'impuls d'activitats per a la custòdia ambiental. Aquestes problemàtiques són: l'aïllament de la serra i la reducció d'espais ecològicament viables; la fragmentació de l'espai natural; els efectes barreres de les infraestructures; la degradació o alteració de la qualitat de l'aigua, aire, sòl i coberta vegetal; la pèrdua de biodiversitat, la manca d'espais de transició entre la serra i les zones urbanes; l'alta freqüentació de l'espai, i l'absència de la iniciativa privada per a la conservació del territori. Per superar aquestes limitacions, el Departament ha presentat 21 propostes d'accions entre les quals destaquen: proposar en el futur Pla territorial metropolitana de Barcelona millores en la connectivitat exterior de la serra en aquells espais que connectin Collserola amb altres espais naturals; ampliar els límits del Pla especial de protecció de Collserola incorporant-hi espais naturals o seminaturals perifèrics d'interès per a la conservació; declaració de dues reserves naturals parcials a la Rierada-Can Balasc i a la Font Gropa-Vall de Sant Medir; declaració de Parc Natural de la serra de Collserola; controls dels usos i les edificacions; proposar una modificació al Pla general de carreteres per racionalitzar i reordenar la xarxa viària; redacció i execució de projectes d'ambientalització dels eixos viaris i ferroviaris, així com de racionalització de les línies elèctriques; redacció d'un pla d'ús públic acompanyat de la potenciació de les activitats d'educació ambiental, i elaboració d'un pla d'acció per a la preservació i ús sostenible de la diversitat biològica de la serra.

S'HA INICIAT UN PROCÉS QUE HA DE CULMINAR AMB LA DECLARACIÓ DE LA SERRA DE COLLSEROLA COM A PARC NATURAL, ÉS A DIR, UNA MILLOR PROTECCIÓ DEL TERRITORI

UN NOU PARC NATURAL PROTEGIRÀ LES ILLES MEDES, EL MONTGRÍ I LA ZONA DEL BAIX TER

La catalogació com a parc natural de la zona compresa entre el Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter donarà lloc, els pròxims anys, a un nou espai protegit de 7.378 hectàrees. El Govern ha presentat ja la proposta als ajuntaments, representants del sector socioeconòmic i entitats cíviques de la zona per tal que hi aportin suggeriments.

La creació del futur parc permetrà planificar i gestionar de forma coordinada els tres espais del Pla especial d'interès natural, format pel Montgrí, l'Àrea protegida de les Medes i els aiguamolls del Baix Empordà; el front litoral de l'Escala; l'antic estany de Bellcaire; el front litoral del Baix Ter; les dunes de Pals i la zona de Ràdio Liberty; els arrossars de Pals i els estanys de Pals i Boada. També incorporarà una àmplia zona d'àmbit marí. Aquesta acció coordinada permetrà assolir tres objectius: assegurar la funcionalitat ecològica de la zona; conservar el patrimoni natural, cultural i històric de l'espai; i promoure el desenvolupament socioeconòmic sostenible de l'espai i de la seva zona d'influència. Tanmateix, aquesta gestió no comença de zero. Fa quinze anys que es gestionen les Illes Medes i són nombroses les experiències de treball als espais d'interès natural del Montgrí i dels aiguamolls del Baix Empordà. El futur parc natural abraçarà nou municipis: L'Escala, Bellcaire de l'Empordà, Ullà, Torroella de Montgrí, l'Estartit, Gualta, Fontanilles, Palau-sator i Pals.

Per assolir aquests objectius, s'han definit algunes actuacions clau com ara la recuperació i restauració ambiental de les antigues instal·lacions militars com la del Bol Roig, la punta del Milà i la base Loran, la recuperació de l'estany de Bellcaire, l'elaboració del Pla d'ordenació de l'accés marítim i subaquàtic del litoral del Montgrí, la restauració dels hàbitats litoral i l'ordenació d'usos del front litoral del Baix Ter i de la zona de Ràdio Liberty, i la planificació del manteniment i la millora dels arrossars de Pals.

Les Illes Medes: Reserva Natural Integral

El Parc Natural s'ordenarà segons les figures de protecció especial que estableix la llei d'espais naturals. En aquest sentit, destaca que per primera vegada l'àmbit emergit de les illes Medes es declararà reserva natural integral. Això ha de permetre establir mesures de màxima protecció en les 23 hectàrees terrestres de les illes, ja que acullen un ecosistema de gran vàlua ecològica, científica i paisatgística i, aleshores, de gran singularitat i fragilitat.

EL GOVERN HA PRESENTAT JA LA PROPOSTA PER A LA CREACIÓ DEL NOU PARC NATURAL, QUE TINDRÀ UNA SUPERFÍCIE DE 7.378 HECTÀREES

PARC NACIONAL D'AIGÜESTORTES I ESTANY DE SANT MAURICI: AMPLIACIÓ PER CELEBRAR ELS 50 ANYS

Coincidint amb el 50è aniversari del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha engegat i presentat els treballs tècnics per ampliar els límits del parc i de la seva zona de protecció. L'ampliació gairebé dobra la seva superfície actual.

El 21 d'octubre de 1955 es va crear el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Va ser el cinquè parc nacional d'Espanya i el segon dels Pirineus, després del Parc Nacional d'Ordesa. 50 anys després, el Govern ha engegat el gran projecte del parc: ampliar-ne la seva superfície fins arribar a doblar-ne gairebé les hectàrees actuals. El parc pròpiament dit té una superfície de 13.901 hectàrees. La proposta d'ampliació és de 13.000 hectàrees de manera que s'arribaria fins a les 26.668. La zona perifèrica de protecció, l'espai que envolta els espais naturals i que té la finalitat de protegir-los dels impactes exteriors, es proposa ampliar-la en 14.996 hectàrees, de les 26.021 que té actualment i s'arribaria així a 41.017. Sumant les dues superfícies, el parc s'ampliaria globalment fins a 67.685 hectàrees. Aquesta proposta es troba actualment en fase d'estudi per part del patronat del parc i dels ajuntaments implicats fins a finals de setembre. Després se'n farà el corresponent procés de participació pública i la tramitació per a la seva aprovació.

La proposta d'ampliació ha estat motivada per les peticions que des de fa anys realitzen els ajuntaments de la zona i pel fet d'haver-se proposat diversos espais, adjacents a l'actual parc nacional, a la Xarxa Natura 2000. El projecte de la Generalitat recull aquests territoris i els completa amb d'altres amb l'objectiu de millorar la representació i la protecció, en el propi parc i en el Sistema d'Espais Protegits de Catalunya, dels hàbitats i espècies de Catalunya de més interès en aquest apartat del territori català. Així, l'ampliació suposa, entre altres, la inclusió al Parc Nacional de sectors com el de Cabanes-Mata de València, per a la conservació de les avetoses; el de Colomers-Saburedo-Gerber-Cabanes i Estanys de Capdella, per a la conservació dels estanys d'alta muntanya, i del sector Bessiberri-Conangles-Mulleres, per a la conservació de les torberes.

50 anys

Per celebrar el mig segle del parc, s'han realitzat durant el 2005 un seguit d'activitats institucionals i d'altres adreçades a donar a conèixer l'excepcionalitat d'aquest paratge arreu i amb tres objectius clars: ampliar-lo, fer un pla estratègic de futur i establir la bases per modernitzar-ne la gestió. S'ha editat un cartell commemoratiu i s'ha realitzat una completa exposició que convida el visitant a endinsar-se en la història més recent d'aquest espai natural d'alta muntanya. Una altra de les activitats commemoratives va ser la celebració, el juny d'aquest any, del XII Congrés d'Europarc-Espanya, ESPARC 2006, el principal fòrum professional on es discuteixen i s'elaboren propostes per a la millora dels espais naturals protegits. En aquesta ocasió, i de la mà d'especialistes de tot l'Estat, es van abordar aspectes relacionats amb la protecció i gestió d'espais protegits de muntanya i d'espais marins, i amb la Carta europea de turisme.

EL PARC TÉ UNA SUPERFÍCIE DE 13.901 HECTÀREES I LA PROPOSTA ÉS AMPLIAR-LO FINS A LES 26.688, GAIREBÉ EL DOBLE

UN CONSORCI ENTRE LA GENERALITAT I ELS AJUNTAMENTS GESTIONA LES ZONES NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT

La constitució del Consorci del Delta del Llobregat ha estat el punt de partida per gestionar de forma unitària les zones naturals d'un espai d'unes 700 hectàrees entre el Prat del Llobregat, Viladecans i Gavà. La seva posada en funcionament, el juliol de 2005, va significar el primer pas per a la conservació dels seus sistemes naturals i la preservació de la biodiversitat que acullen.

El Delta del Llobregat té 20 hàbitats naturals d'interès comunitari, 3 dels quals han estat declarats d'interès prioritari per a la conservació; acull l'única població catalana de trencadalla; hi ha 20 vint espècies d'orquídies, i més de 350 espècies d'ocells. És un punt estratègic dins la ruta migratòria de la Mediterrània occidental i en el conjunt d'aiguamolls litorals catalans. A més, la seva centralitat territorial el converteix en un magnífic espai d'ús educatiu i lúdic, ja que es troba a menys de 30 minuts de més del 50% de la població catalana. Tot això és el que va fer que el Departament de Medi Ambient i Habitatge, juntament amb els ajuntaments del Prat de Llobregat i Viladecans, impulsessin la creació del consorci a finals de l'any 2004, que va entrar en funcionament el juliol de 2005. Les funcions d'aquest ens són gestionar de manera integrada els espais naturals del Delta; promoure un ús públic sostenible, lúdic i educatiu; fomentar el coneixement sobre els sistemes naturals del delta, i vetllar per la conservació, la defensa i la millora dels valors ecològics, paisatgístics, territorials, culturals i socials del delta, entre altres. El consorci ha elaborat un pla d'actuació per al 2006 amb el qual vol assolir progressivament la gestió de diferents espais que ara són privats. El consorci disposa de 695.000 euros per afrontar les actuacions fins al 2007 i és previst que en un futur immediat s'hi incorporin els ajuntaments de Gavà i Sant Boi. De fet, constitució del consorci del Delta ha despertat l'interès de molts municipis del Baix Llobregat.

El consell de cooperació

Paral·lelament, també s'ha treballat per a la constitució, el gener de 2006, del Consell de Cooperació del Consorci del Delta del Llobregat, un òrgan de consulta, participació i informació sobre les qüestions pròpies de l'àmbit d'actuació del consorci. Està format per organismes, entitats i empreses tant del sector públic com privat que representen interessos vinculats als espais naturals del delta, i també per les entitats cíviques, culturals, professionals, naturalistes i esportives vinculades als espais naturals del delta del Llobregat.

S'HA IMPULSAT LA CREACIÓ D'UN CONSORCI PER GESTIONAR DE MANERA INTEGRAL LES ZONES NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT, DE 700 HECTÀREES

PLANS D'ACTUACIÓ PER RECUPERAR ESPÈCIES EN PERILL D'EXTINCIÓ

El Govern ha aprovat un decret per evitar la desaparició de diverses espècies. El document declara en perill d'extinció la gavina corsa i concreta els plans de recuperació de tres espècies: el fartet i el samaruc, dos peixos; i el bitó, una au. Paral·lelament, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha fet un seguiment del primer llop trobat als Pirineus des del segle passat i participa en els projectes per a la reintroducció de l'ós bru als Pirineus.

El cas de la gavina corsa és el més delicat de tots aquests animals. Es tracta d'un dels pocs ocells marins endèmics de l'àrea mediterrània, ja que totes les seves colònies de cria són en aquestes costes. L'única colònia que hi ha a Catalunya, al Delta de l'Ebre, concentra entre un 60% i un 70% de la població reproductora mundial de manera que qualsevol factor negatiu que afecti aquesta àrea de cria posa en perill una part molt important de la seva població. Així, el Pla de recuperació inclou un seguit de mesures que tenen la finalitat d'afavorir-ne la supervivència i garantir que les àrees de nidificació i l'accés a les àrees de reproducció es facin de manera que no perjudiqui l'espècie.

Les quatre espècies estan regulades per directrius europees i estatals que declaren la seva conservació. Així, els plans de recuperació que regula el decret aprovat el 2004 tenen com a objectiu potenciar l'augment d'exemplars de bitó, fartet i samaruc. També es busca aturar-ne la regressió i consolidar i augmentar l'àrea de distribució d'aquestes espècies. Per això, el Pla estableix una sèrie de mesures destinades a la conservació i potenciació d'aquests animals en les àrees en què habiten i a afavorir la recolonització de les antigues zones de cria. A més, en el cas dels bitons també se'n vol afavorir la presència en indrets on actualment no hi són, però que podrien esdevenir hàbitats apropiats per a l'au. Aquest ocell té actualment només dues àrees de presència habitual a l'època de cria (els parcs naturals dels Aiguamolls de l'Empordà i del delta de l'Ebre) i una altra a l'hivern (el delta del Llobregat) i ha desaparegut de diferents àrees com a reproductor. En canvi, el fartet i el samaruc són dos peixos de la costa mediterrània que estan en perill d'extinció. El fartet es troba al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà i al Parc Natural del Delta de l'Ebre, mentre que la presència del samaruc es redueix a dues poblacions a l'extrem sud de Tarragona, que constitueixen el límit septentrional de la distribució mundial de l'espècie.

Els grans carnívors

A començament de l'any 2004 es va detectar la presència del primer exemplar de llop salvatge a Catalunya des de feia més de 70 anys. A partir d'aquell moment, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha dut a terme una sèrie d'actuacions destinades a fer un seguiment de l'animal. Per això es va crear l'anomenada comissió del llop, que té com a objectiu establir una xarxa de detecció d'itineraris (petjades i excrements), intercanviar informació amb l'administració francesa i espanyola i l'assistència ràpida als ramaders per estudiar els sistemes de prevenció i compensació dels danys que pugués produir el llop. Mentre s'ha fet el seguiment d'aquest carnívor, el Departament també ha participat activament en les reunions que han mantingut el govern francès i espanyol per al programa de reintroducció de l'ós bru al Pirineu. Aquest programa es va iniciar a partir de la mort de dos óssos (mare i fill) el novembre de 2004. En aquestes reunions, el Departament, conscient de la importància de la recuperació d'una espècie tan emblemàtica, ha volgut garantir que els propietaris, els pagesos, els agricultors, els ramaders i la gent del territori conegués el projecte i tinguessin molt clares les compensacions en cas de danys.

S'HAN ELABORAT PLANS D'ACTUACIÓ ESPECIAL PER RECUPERAR LES POBLACIONS DE FARTET, SAMARUC, BITÓ I GAVINA CORSA

CATALUNYA DISPOSA D'UN CENTRE PER A LA RECUPERACIÓ DEL VISÓ EUROPEU QUE ESTÀ EN PERILL D'EXTINCIÓ

El centre de fauna del Pont de Suert (Alta Ribagorça) és l'únic equipament que hi ha a l'Estat dedicat a la reproducció del visó europeu. És un centre de referència en l'àmbit mundial que des del març de 2005 es dedica a la cria d'aquesta espècie en perill d'extinció. La posada en marxa de la instal·lació és l'objectiu principal del projecte europeu LIFE per a la conservació del visó europeu a Catalunya, que coordina el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

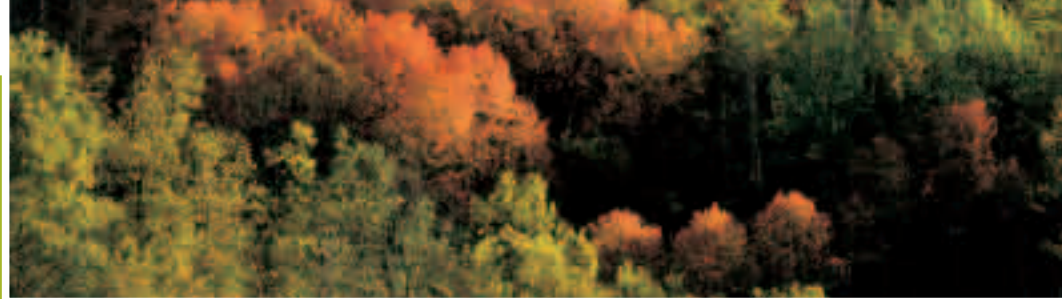
Per posar-lo en marxa, el centre de cria va començar amb nou exemplars (cinc femelles i quatre mascles) procedents de la Rioja, Àlaba i Burgos. Els animals es van adaptar perfectament a les noves instal·lacions després de passar un període de quarantena. Des de llavors, al centre han nascut 18 cries. La creació i funcionament de l'equipament és l'objectiu principal del projecte internacional LIFE, concedit al Departament de Medi Ambient i Habitatge perquè el duigués a terme entre els anys 2004 i 2005, amb un pressupost de 100.000 euros finançats per la Comissió Europea. Els altres objectius són el desenvolupament de protocols comuns relacionats amb projectes de reintroducció de l'espècie i seguiment de poblacions, l'aplicació d'un programa sanitari en l'àmbit europeu i l'execució de projectes de cooperació entre investigadors de les poblacions orientals i occidentals de l'espècie. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha coordinat un dels quatre projectes europeus per a la conservació del visó.

La instal·lació del Pont de Suert és un referent mundial, ja que en el seu disseny hi va participar un nombrós grup d'especialistes en el visó europeu. Les instal·lacions reproduïxen a petita escala l'hàbitat amfibi d'aquests animals, amb espais de terra, vegetació i refugis de branques i rocalles per amagar-s'hi, i també una bassa amb aigua perquè es remullin. Dins de cada recinte també hi ha dos caus on els visons dormen i les femelles pareixen.

El visó europeu

El visó europeu, juntament amb el linx ibèric, és el mamífer més amenaçat de tot el Paleàrtic (Euràsia, al nord de l'Himàlaia, fins al nord d'Àfrica). A començament de segle era present a tot el continent europeu, però ara només en queden petites poblacions en algunes zones de Rússia, el delta del Danubi, el sud-oest francès i algunes petites zones de l'Estat espanyol (Navarra, Rioja, Àlaba i el nord de Burgos). A Catalunya, les cites de visó són molt escasses a les comarques del Baix Ebre i del Montsià, i els visons albirats segurament provenen de la població establerta a la part alta de la conca de l'Ebre.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA COORDINAT UN DELS QUATRE PROJECTES EUROPEUS PER A LA CRIA D'UN DELS MAMÍFERS EUROPEUS MÉS AMENAÇATS

EL NOU PLA DE POLÍTICA FORESTAL PERMETRÀ UNA GESTIÓ MÉS AVANÇADA DELS BOSCOS CATALANS PER ALS PROPERS DEU ANYS

El nou Pla general de política forestal 2007-2016 és l'eina que ha de permetre millorar la gestió dels boscos catalans per tal que puguin mantenir la seva funció productiva i ecològica, i per evitar també riscos com els incendis forestals. Per tot això, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha elaborat un pla que ha de garantir l'estratègia a seguir per als propers deu anys i que per primera vegada tindrà caràcter de pla territorial sectorial i haurà superat l'Avaluació Ambiental Estratègica.

Tenint en compte que el 60% de la superfície forestal de Catalunya és terreny forestal, que el 80% és de propietat privada i que la baixa rendibilitat econòmica dels boscos per als propietaris està provocant un abandó de la gestió forestal, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha cregut necessari elaborar una estratègia per abordar de forma conjunta la gestió dels boscos. El Pla general de política forestal, presentat al Govern el juliol de 2006, dóna continuïtat al pla vigent, elaborat l'any 1994, i estableix les estratègies i directrius per garantir una política forestal adequada fins al 2016. Per això, s'han marcat uns objectius, un dels quals és la inclusió de la gestió de risc d'incendi als instruments de planificació forestal i al desenvolupament rural. El Pla proposa la incorporació dels aspectes forestals en tots els graus de presa de decisions per garantir la protecció adequada d'aquesta infraestructura bàsica del país. A més, no es limita només a regular els usos tradicionals del bosc (fusta, principalment) sinó que aborda totes les activitats i els usos nous (per exemple, recreatius) que s'hi desenvolupen. També inclou un model de gestió del risc d'incendis forestals per analitzar les causes estructurals dels incendis i proposar mesures de prevenció vinculades a la gestió forestal. Un altre dels objectius és consolidar el patrimoni públic forestal, per la importància que tenen bona part d'aquests terrenys en l'estabilització de conques, conservació de la biodiversitat o de prevenció de l'erosió.

788 milions d'euros

El Departament també ha tingut en compte l'aportació del sector forestal a l'equilibri territorial i el valor dels boscos com a actiu de producció d'activitats econòmiques directament vinculades a la qualitat del paisatge, com el turisme. Per aquest motiu el Pla estableix els mecanismes per crear fons de finançament estables en el temps per promoure la gestió sostenible dels terrenys forestals i la seva conservació.

Per tirar endavant aquest Pla, la memòria econòmica preveu destinar 788 milions d'euros durant tot el decenni. D'aquesta manera, Catalunya dóna la importància que es mereix a la política forestal, igual que ho han fet molts països europeus, amb la redacció dels plans forestals respectius.

LA MEMÒRIA ECONÒMICA DEL PLA PREVEU DESTINAR 788 MILIONS D'EUROS FINS AL 2016 PER DUR A TERME LES ESTRATÈGIES NECESSÀRIES PER GARANTIR EL BON ESTAT DELS BOSCOS I MINIMITZAR EL RISC D'INCENDIS FORESTALS

PER PRIMERA VEGADA LES URBANITZACIONS AÏLLADES DELS NUCLIS URBANS HAN REBUT AJUTS PER PREVENIR ELS INCENDIS

Per primera vegada les urbanitzacions aïllades dels nuclis urbans han rebut ajuts destinats a dur a terme accions per evitar els incendis forestals. Aquesta mesura, juntament amb una millor coordinació institucional durant les campanyes de prevenció d'incendis, la modificació del decret que prohibeix fer foc a l'estiu i la modificació també de les ordres de crema d'alta muntanya, han estat els grans eixos de treball del Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) amb l'objectiu de minimitzar al màxim els efectes dels incendis forestals.

La novetat principal han estat els ajuts a les urbanitzacions. Per això, l'any 2005 es van donar les primeres subvencions perquè els municipis amb urbanitzacions i edificacions aïllades del nucli urbà poguessin dur a terme diferents actuacions de prevenció d'incendis, com ara la construcció de franges de protecció de 25 metres i la neteja de la vegetació als vials, entre altres. La primera convocatòria d'ajuts va ser de 900.000 euros. Aquesta xifra es va augmentar en un milió d'euros per a la convocatòria de 2006, a causa de l'allau de demandes que van arribar al Departament.

Aquests ajuts s'han atorgat de manera paral·lela a les campanyes d'estiu. Cada any, abans de l'arribada de la calor i fins i tot durant la tardor i l'hivern, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha fet campanyes contra els incendis que han tingut tres línies principals d'actuació: les subvencions per a l'ordenació de les hectàrees públiques, els programes especials de cremes controlades i els ajuts agroambientals que permeten el manteniment d'infraestructures com els tallafocs. I tot això al marge del reforç d'efectius sobre el territori. En aquest sentit cada any s'ha incrementat els agents rurals que vigilen els boscos, s'ha fet una especial atenció a les zones de més valor natural, com ara els parcs, s'han adjudicat les dotacions econòmiques (2,3 milions d'euros al 2006) a les agrupacions de defensa forestal (l'any 2005 i per primera vegada en 15 anys els ajuts es van fixar segons criteris de superfície forestal i risc d'incendi), s'ha fet el reforç dels mitjans aeris per fer front al foc i s'ha elaborat cada dia el mapa de risc d'incendi per poder preveure quines són les zones més sensibles en cada moment.

Cremes controlades

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha introduït canvis en la gestió de les autoritzacions per a cremes agrícoles i d'alta muntanya que han suposat un increment de les mesures de seguretat i una millora en el sistema de comunicació per deixar sense efecte les autoritzacions concedides en períodes d'augment del risc d'incendi. En aquest sentit, s'ha modificat el decret que estableix mesures contra els incendis forestals i s'ha prohibit expressament fer foc (rostolls, agrícoles i d'esbarjo) entre el 15 de juny i el 15 de setembre a 564 municipis de Catalunya. Aquesta mesura va permetre que l'any 2005, i per primera vegada en deu anys, hi hagués un canvi en les causes dels incendis durant el període d'estiu. Aquest canvi va suposar una disminució important dels focs intencionats i que la primera causa d'incendi fos natural (llamps) en un 30% dels casos. I tot això en un any extremadament sec que també va obligar a iniciar accions excepcionals, com avançar al mes de febrer la prohibició de fer foc a les zones forestals a les comarques de muntanya i incrementar les mesures de seguretat complementàries als permisos de cremes de poda, entre altres.

ELS MUNICIPIS AMB URBANITZACIONS AÏLLADES HAN REBUT PER PRIMERA VEGADA UNA LÍNIA D'AJUTS DESTINADA A EVITAR ELS INCENDIS FORESTALS. A MÉS, S'HAN INCREMENTAT LES MESURES DE SEGURETAT PER FER CREMES CONTROLADES

APOSTA PER LA INVERSIÓ EN ELS BOSCOS CATALANS

Durant el bienni 2005-2006 la gestió dels boscos a Catalunya ha rebut 30 milions d'euros, xifra que representa un 10% d'augment respecte al període anterior. En el mateix ordre de coses, el Govern ha aprovat el Pla econòmic i financer per al 2006, el programa que regirà les inversions del Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) en els propers anys (2006-2009). En aquest Pla s'estableix la posada en marxa de 71 accions de millora en els boscos catalans durant l'any 2006 amb una inversió de 17.057.716,47 euros.

L'objectiu principal d'aquestes actuacions és la prevenció d'incendis forestals i afecten els perímetres de protecció prioritària de Montnegre-Corredor, Les Gavarres, massís de Cadiretes, Biosca-Basella-Solsonès i Ancosa-Montagut-Miralles-Queralt. D'altra banda, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha invertit durant aquest mandat la tendència en l'assignació de recursos econòmics per tal de recuperar el temps perdut en la gestió dels boscos de Catalunya. L'increment de la inversió ha anat acompanyada de l'aplicació de mesures de planificació, gestió i tutela, amb 39 expedients aprovats que suposen projectes d'ordenació i plans de gestió forestal en 105.880 hectàrees de terrenys públics.

Al marge de les xifres, altres mesures que indiquen l'impuls del Departament a la política forestal són l'increment en més d'un 50% de les hectàrees destinades a la pràctica de la silvicultura preventiva en perímetres de protecció prioritària, la participació activa en programes europeus per al tractament de la biomassa, les mesures d'impuls al reciclatge de fustes o la signatura d'un conveni amb el Ministeri del Medi Ambient sobre actuacions en matèria de restauració hidrològica i forestal per valor de 2 milions d'euros l'any 2006; 2,5, el 2007; i 2,6, el 2008.

Ajuts extraordinaris

El Departament també ha atorgat durant aquest període ajuts extraordinaris per valor de 4,3 milions d'euros als propietaris per a la regeneració dels boscos malmesos pels incendis forestals i la sequera de l'any 2005 i els espais afectats per les nevades de 2006, on es van fer actuacions d'emergència de trossejat i eliminació de les restes vegetals en camins principals i franges de protecció. La concessió d'aquests ajuts extraordinaris se suma a les convocatòries ordinàries, que durant el bienni 2005-2006 han suposat un import proper als 29 milions d'euros.

DURANT EL BIENNI 2005-2006 ELS BOSCOS CATALANS HAN REBUT 30 MILIONS D'EUROS, UN 10% MÉS QUE EN EL PERÍODE ANTERIOR

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE ENFORTEIX EL COS D'AGENTS RURALS

L'aposta decidida del Departament de Medi Ambient i habitatge per l'enfortiment del Cos d'Agents Rurals s'ha traduït en la redacció de l'avantprojecte de reglament del cos, la convocatòria d'oposicions per a 36 agents, la creació de 96 places noves i l'adequació de les noves seus comarcals per al cos.

El reglament desenvolupa la Llei 7/2003 de creació del cos i estableix la seva estructura orgànica, funcional i territorial, alhora que es regulen les seves àrees d'especialització. Alguns dels aspectes més destacats a què fa referència són la integració del cos al sistema de seguretat de Catalunya i la col·laboració amb la resta de cossos, la col·laboració amb els diversos serveis del Departament de Medi Ambient i Habitatge. El reglament delimita les escales i categories del cos i defineix quines són les tasques executives bàsiques i les tasques executives especialitzades de cadascun dels seus àmbits d'actuació, que són: incendis forestals; fauna, caça i pesca; espais naturals i biodiversitat; i matèria forestal. El reglament també ordena les àrees d'especialització del cos, els grups de suport i els grups especials i els diferents nivells de coordinació entre ells i estableix, finalment, quina és la seva estructura territorial.

Més efectius, més equipaments

El redactat final del reglament ha estat el resultat d'un llarg procés de negociació amb els representants sindicals del cos, amb els quals també s'ha arribat a un acord sobre les condicions de treball del cos per al període 2006-2009, que inclou, entre d'altres, les condicions econòmiques dels complements específics de les guàrdies d'estiu, els increments de jornades de treball i les mitges dietes i les noves taules salarials per a les noves categories professionals que preveu el reglament. Finalment, en relació al Cos d'Agents Rurals també cal destacar l'esforç fet pel Departament per tal de dotar a cadascuna de les comarques d'un local per al cos, ja sigui adequant les bases operatives actuals o creant-ne de noves. Tots els locals disposen d'aparcament per als vehicles del cos, espai per a vestidors i serveis, oficines, atenció al públic i arxiu, i està previst que també s'utilitzin com a oficina comarcal de tots els serveis del Departament que estiguin territorialitzats, com ara els relacionats amb temes forestals.

**S'AMPLIA LA PLANTILLA PER MILLORAR EL SERVEI,
EL NOU REGLAMENT REGULA LES ÀREES D'ESPECIALITZACIÓ DEL COS I SE SIGNA
UN NOU CONVENI FINS AL 2010**

**EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT
I HABITATGE ENLLESTEIX
L'AVANTPROJECTE DE LA LLEI DE
CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT
I EL PATRIMONI NATURAL**

L'avantprojecte de llei que ha preparat el Departament de Medi Ambient i Habitatge recull les bases aprovades durant la celebració d'unes jornades a Girona i ha comptat amb la participació de diversos especialistes en la matèria.

Aquesta llei, que era un dels compromisos del Pacte del Tinell, suposarà la renovació del marc legal vigent per incorporar els objectius de la legislació comunitària fixats a partir del Conveni sobre diversitat biològica del 1992, l'Estratègia comunitària sobre la biodiversitat de 1998 i els Acords de Johannesburg de 2002. L'avantprojecte preveu la reforma i l'evolució de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, en la línia de proporcionar a l'Administració ambiental un àmbit per a la seva intervenció en matèria de protecció de la natura i crear un context més global que incorpori decididament els objectius de conservació de la biodiversitat en el conjunt de les polítiques sectorials.

D'acord amb la informació disponible més recent, a Catalunya es produeix pèrdua de diversitat biològica, relacionada amb processos que afecten determinats tipus d'àrees, de sistemes naturals, d'hàbitats i d'espècies. Aquesta degradació del patrimoni natural es deriva sobretot d'un model territorial que ha tingut molt poc en compte la conservació del medi natural. El procés d'urbanització, les xarxes d'infraestructures, els canvis socioeconòmics en els processos i els sectors productius han tingut sovint un alt cost en termes de biodiversitat.

El text de l'avantprojecte que ha elaborat el Departament de Medi Ambient i Habitatge, d'una banda, incorpora el cabal legislatiu comunitari en matèria de conservació de la natura i de la biodiversitat, incorpora el principi del coneixement sobre la diversitat biològica, incorpora la conservació de la biodiversitat i el patrimoni natural en el conjunt de polítiques sectorials, introdueix sistemes de catalogació d'espècies en funció del seu grau d'amenaça, inclou un estatus de protecció per al patrimoni geològic, introdueix modificacions en el Sistema d'Àrees Protegides, en el sentit d'incrementar els seus mecanismes i instruments de gestió, i el reforça amb la definició de les àrees de connectivitat ecològica i paisatgística, estableix instruments econòmics i financers, amb la creació d'un fons econòmic per a la protecció de la biodiversitat, i impulsa la dimensió social de la conservació, amb l'objectiu d'incrementar la participació pública en els processos de presa de decisions que afecten la biodiversitat. La dissolució del Parlament ha deixat la seva aprovació pendent de la propera legislatura.

L'OBJECTIU DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI ÉS ATURAR LA PÈRDUA DE BIODIVERSITAT

EL GOVERN PROTEGEIX 164 ESPÈCIES DE PLANTES I FLORS QUE ES TROBEN AMENAÇADES O EN PERILL D'EXTINCIÓ

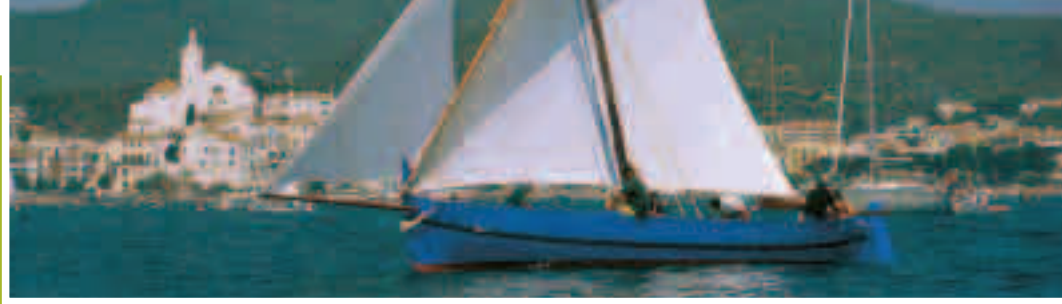
El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha elaborat un decret per tal de protegir 164 espècies de flora que es consideren vulnerables o en perill d'extinció. Aquest projecte estableix les mesures necessàries per protegir aquestes espècies autòctones de Catalunya d'acord amb els valors ecològics i ambientals que posseeixen.

El decret aprovat pel Govern crea per primera vegada el Catàleg de Flora Amenaçada de Catalunya i proporciona a les espècies que l'integren el règim de protecció necessari per tal d'assegurar-ne la conservació i recuperació. Aquest catàleg s'estructura en dues categories: en perill d'extinció (49 espècies) i vulnerables (115), i dona dades sobre els seus noms científics i vulgar, la seva distribució, el nombre d'exemplars, la categoria d'amenaça i les causes. En base a totes aquestes informacions, el decret estableix la prohibició de qualsevol actuació no autoritzada amb el propòsit de destruir-les, mutilar-les, tallar-les o arrencar-les, així com la recol·lecció de les seves llavors, pol·len o espores. També prohibeix la seva tinença, transport, comercialització i exposició, tant si es tracta d'exemplars vius o morts. I, finalment, prohibeix alterar-ne l'hàbitat afectant negativament les seves poblacions. A més, la normativa preveu mesures de conservació de les espècies catalogades i la redacció i tramitació dels plans de recuperació o conservació. Fins ara, només hi havia cinc espècies protegides i dins del Pla d'espais d'interès nacional hi havia una altra llista més extensa, però que no incloïa la totalitat de les espècies amenaçades que inclou aquest catàleg.

L'impacte de les noves infraestructures

El text inclou també que cal tenir en compte l'impacte que pot tenir sobre les espècies catalogades qualsevol obra nova. És a dir, el Departament de Medi Ambient i Habitatge tindrà en compte el catàleg a l'hora de tramitar les declaracions d'impacte ambiental de qualsevol infraestructura o procés de transformació del territori per tal d'establir les mesures correctores o compensatòries necessàries. A més, estableix el límit de les infraccions d'acord amb la llei de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestre i una valoració econòmica unitària per a cada espècie, per tal de calcular els danys i efectes en cas d'infringir la llei.

PER PRIMERA VEGADA, CATALUNYA DISPOSA D'UN CATÀLEG AMB LES MESURES NECESSÀRIES PER PROTEGIR LES ESPÈCIES DE FLORA AUTÒCTONA DEL PAÍS

NOVA PROPOSTA DE LLEI DE PESCA PER ACTUALITZAR L'ACTUAL, QUE DATA DE 1942

Després de la corresponent informació pública i d'un ampli procés participatiu, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha aprovat l'avantprojecte de llei pesca recreativa en aigües continentals. La llei vigent, aprovada durant el franquisme, feia imprescindible actualitzar-la i modernitzar-la amb criteris més coherents al segle XXI.

Per superar aquest retard històric, el Pacte del Tinell va recollir el compromís de desenvolupar una legislació pròpia per adaptar-la als canvis socials i ecològics viscuts, a la particularitat dels rius catalans, a les poblacions piscícoles que habiten als rius i a l'escenari de pesca del país. Amb aquest compromís, el Departament ha elaborat l'avantprojecte de llei i, paral·lelament, ha treballat amb diferents sectors relacionats amb la pesca esportiva en aigües continentals, és a dir, rius, rierols, estanys, basses, llacs embassaments i altres aigües o trams que es trobin terra endins de la costa. La llei busca la regulació de la pesca recreativa fluvial a partir de la protecció, conservació, foment i aprofitament sostenible dels recursos de pesca en tots els cursos i masses d'aigua continental de Catalunya i la conservació dels ecosistemes aquàtics continentals. D'aquesta manera, es garanteix la lliure elecció de la pesca amb la conservació de la biodiversitat marina. La dissolució del Parlament i la convocatòria electoral faran que l'avantprojecte no es pugui aprovar fins a la VIII legislatura.

Conveni amb la federació de pesca

D'altra banda, l'octubre de 2004, el Departament de Medi Ambient i Habitatge va signar un conveni de col·laboració amb la Federació Catalana de Pesca Esportiva i Càsting per a la vigilància i treball conjunt en la gestió de les zones de pesca controlada i el procediment de cobrament de la taxa del permís de pesca. Aquest conveni implica un canvi d'orientació en les relacions de treball i sobre el territori amb l'objectiu d'introduir racionalitat i control públic sobre l'ús de les aigües continentals de Catalunya. Aquest conveni descriu les tasques que cal desenvolupar per a la vigilància i col·laboració per a la gestió de les zones de pesca controlada. També estableix el canvi de procediment en el cobrament de la taxa del permís de pesca, que ha de ser fiscalitzada pel Departament de Medi Ambient i Habitatge.

**EL PACTE DEL TINELL VA RECOLLIR EL COMPROMÍS D'ADEQUAR ALS TEMPS ACTUALS
LA LLEI DE PESCA RECREATIVA EN AIGÜES CONTINENTALS**

ENTITATS I PARTICULARS VINCULATS AMB EL MEDI NATURAL PARTICIPEN AL FÒRUM DEL MEDI NATURAL

El Fòrum del Medi Natural, organitzat els anys 2004 i 2005, ha estat el punt de trobada de totes aquelles persones i organitzacions que d'alguna manera o altra estan vinculades a la gestió del medi natural. El fòrum ha esdevingut la millor plataforma per tractar els aspectes principals que afecten els boscos i els altres ecosistemes del país.

El fòrum ha estat una de les manifestacions del compromís del Departament de Medi Ambient i Habitatge per incorporar la participació ciutadana en la política ambiental de la Generalitat. Aquesta aposta és especialment indicada pel que fa a la política relativa a la gestió del medi natural, un espai en el qual han convergit actors que desenvolupen diferents activitats que cal conjuminar.

A les trobades, que s'han fet de forma consecutiva durant dos anys, hi han pres part persones de diferents perfils: agricultors, silvicultors, esportistes, excursionistes, entitats ecologistes, naturalistes i científics, motoristes, representants de les administracions públiques, persones que van al bosc a buscar bolets o a passejar. És a dir, totes les que d'alguna manera accedeixen o es relacionen amb el medi natural i, en especial, amb els boscos de Catalunya. Els fòrums es van desenvolupar durant tot un dia i els participants van intercanviar inquietuds, suggeriments, queixes o problemes. En la primera edició, celebrada a Seva, es va parlar del Pla general de política forestal, la Llei d'espais naturals i la Llei de regulació d'accés motoritzat al medi natural. Per a la segona edició, celebrada a Sabadell, el Departament de Medi Ambient i Habitatge va escollir com a tema central el debat a l'entorn els usos compartits del medi natural. Es va discutir sobre els conflictes i els reptes en l'ús del medi natural, es va demanar als participats que prepararessin accions destinades a fomentar i ordenar l'ús compartit del medi i també es va fer una anàlisi dels punts forts i febles del medi català.

**EL FÒRUM HA ESDEVINGUT LA MILLOR PLATAFORMA PER TRACTAR, DES DE TOTS
ELS PUNTS DE VISTA, ELS ASPECTES PRINCIPALS QUE AFECTEN EL MEDI NATURAL**

ACORD SOBRE L'ACCÉS MOTORITZAT AL MEDI NATURAL

El diàleg entre els diferents sectors afectats i el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha permès avançar en la resolució del conflicte generat per l'aplicació de la llei que regula l'accés motoritzat al medi natural. La signatura d'un acord entre el Departament i les federacions de motociclisme i automobilisme, i les modificacions introduïdes a la llei de mesures en són dos exemples cabdals.

L'acord marc de col·laboració per a la pràctica sostenible de l'esport motoritzat en el medi natural reconeix, en primer lloc, la voluntat de tots els afectats de treballar conjuntament per tal que la pràctica de l'esport sigui sempre compatible amb la preservació del medi ambient i en el marc d'aquest compromís s'ha constituït la Comissió Conjunta de Treball amb participació de representants del Departament de Medi Ambient i Habitatge, i del Consell Català de l'Esport. Els principis de l'acord estableixen que tant la Federació de Motociclisme de Catalunya com la Federació d'Automobilisme de Catalunya presentaran a cada principi d'any el catàleg de circuits temporals on tenen previst realitzar proves al Departament de Medi Ambient i Habitatge, juntament amb el catàleg de proves previstes per a cada modalitat. D'aquesta manera, el Departament —prèvia audiència als ens locals, comissions consultives i titulars dels terrenys afectats— procedirà a l'autorització tant del catàleg com del calendari, tot introduint, si s'escau, les limitacions que es derivin de l'aplicació de la Llei 9/1995 i el Decret 166/1998. Per la seva part, les federacions esmentades proposaran al Departament de Medi Ambient i Habitatge i al Consell Català de l'Esport un «codi de conducta» per a cada modalitat esportiva per tal de fomentar la pràctica esportiva més compatible i respectuosa amb el medi, alhora que promouran la delimitació d'àrees de lleure i esport per a la pràctica del motociclisme de muntanya; tot i que la iniciativa en aquest camp també pot correspondre tant als ajuntaments com a les federacions o als clubs locals.

Avenços legislatius

L'aplicació d'aquest acord es veu facilitada per la recent aprovació de la Llei de Mesures en Matèria de Medi Ambient, que modifica, entre d'altres, la Llei 9/1995 de regulació de l'accés motoritzat al medi natural. Amb les modificacions introduïdes, es poden emetre autoritzacions excepcionals per circular per pistes i camins forestals sempre que aquestes pistes i camins forestals s'incorporin prèviament al Catàleg Comarcal de camins i pistes forestals. Alhora s'obliga al Govern a dotar econòmicament la realització d'aquest catàleg. També s'estableix que les entitats, institucions o agents socials de la comarca diferents a les administracions i als propietaris podran formar part de les Comissions Consultives Comarcals, de manera que també hi podran participar les Agrupacions de Defensa Forestal, els representants de clubs federats d'automobilisme o motociclisme, i entitats d'estudi i defensa de la natura, entre d'altres.

LA LLEI DE MESURES EN MATÈRIA DE MEDI AMBIENT MILLORA LA REGULACIÓ DE L'ACCÉS MOTORITZAT AL MEDI NATURAL

UNA NOVA AGÈNCIA PÚBLICA GESTIONARÀ EL MEDI NATURAL

L'Agència Catalana de la Natura és la nova agència pública que ha de gestionar tots els aspectes relacionats amb el medi natural sobre els quals té competència el Departament de Medi Ambient i Habitatge. Per això, s'ha elaborat i presentat l'avantprojecte de llei per crear aquest organisme.

Les tres grans competències que té assignades la Direcció General del Medi Natural del Departament són la planificació i gestió dels espais forestals i dels espais protegits, la realització de projectes de conservació i foment de la biodiversitat, així com la gestió de la caça i la pesca continental. Totes aquestes activitats no es traslladen al territori de la mateixa manera, ja que depenen de comandaments diferents. La creació de l'agència té per objectiu posar fi a aquesta disfunció i homogeneïtzar les actuacions que es duen terme a tot el territori català, adaptant-les a cada zona. En definitiva, aquesta nova agència pública —igual que ho és l'Agència Catalana de l'Aigua, amb la gestió integral de l'aigua, i l'Agència de Residus de Catalunya, amb la dels residus— pretén acostar molt els esforços a la realitat del territori i de la seva gent. Així, l'agència es desplegarà en forma de set unitats territorials comandades per un cap cadascuna d'elles i formades per equips multidisciplinars equilibrats amb les necessitats de gestió i els serveis de cada unitat.

L'Agència té per objectiu general la planificació operativa i la gestió de tot els aspectes relacionats amb el medi natural per protegir, restaurar, millorar, promoure, gestionar i estudiar els ecosistemes naturals i la biodiversitat de forma compatible i en harmonia amb la gent que hi viu i amb les activitats econòmiques lligades a aquests ecosistemes. Concretament, ha de gestionar i planificar els paisatges, ecosistemes, hàbitats, les comunitats biològiques, les espècies, les poblacions i els recursos genètics de la seva diversitat biològica, així com els elements físics, els sòls i el patrimoni geològic. En aquesta mateixa línia, planificar i gestionar els boscos públics i els privats, la caça i la pesca continental i les àrees cinegètiques i reserves piscícoles, la prevenció del risc d'incendis forestals i tot els aspectes relacionats amb la protecció dels animals. L'avantprojecte de llei elaborat pel Departament ha estat aprovat per la Comissió de Govern de Política Territorial. La dissolució del Parlament i la convocatòria d'eleccions posposarà fins a la propera legislatura la seva aprovació definitiva.

L'AGÈNCIA DE LA NATURA DE CATALUNYA ES DESPLEGARÀ EN SET UNITATS TERRITORIALS PER TAL D'ACOSTAR AL MÀXIM LA GESTIÓ DEL MEDI NATURAL A LA REALITAT DE CADA INDRET

BARCELONA, SEU DEL CONGRÉS MUNDIAL DE LA NATURA EL 2008

La Unió Mundial per a la Natura (UICN) ha escollit Barcelona com a seu del seu IV Congrés, que s'ha de celebrar l'any 2008. El Departament de Medi Ambient i Habitatge va proposar que Catalunya acollís aquesta cita mundial i ha defensat la candidatura catalana en tots els fòrums especialitzats.

BCN acollirà un gran esdeveniment de caràcter mundial. El congrés de la UICN, anomenat també les olimpíades de la natura, és l'esdeveniment mundial més important per a la conservació de la natura i reunirà a Barcelona l'octubre de 2008 personalitats de 82 Estats, 111 agències governamentals i més de 800 organitzacions no governamentals (ONG) nacionals i internacionals que treballen per a la conservació dels hàbitats i les espècies, juntament amb una xarxa de més de 10.000 científics i experts. Aquest esquema el converteix en un fòrum únic per al diàleg i l'establiment d'acords entre governs i societat civil a escala mundial.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge, amb el suport del govern estatal, la Generalitat de Catalunya, el Parlament, la Diputació de Barcelona i el mateix Ajuntament, va ser qui va proposar i defensar la candidatura de Barcelona 2008 en la passada edició celebrada a Bangkok (Tailàndia). Barcelona va competir fins al final amb Addis Abeba (Etiòpia) per acollir aquesta cita. Finalment, al maig de 2006, el consell de la UICN va escollir la capital catalana com a seu. Per prendre la decisió, el consell va valorar diferents aspectes com la disponibilitat de sales de conferències, la varietat i disponibilitat de places hoteleres, el transport públic, l'accessibilitat, la seguretat i el potencial de cobertura mediàtica.

Cada quatre anys, la UICN organitza el Congrés Mundial de la Natura, que es compon de dos grans blocs: el Fòrum, que és obert al públic i de caràcter divulgatiu; i l'Assemblea de Membres de la UICN, amb unes finalitats d'elecció dels membres del Consell i del president i, especialment, d'aprovació del programa, les resolucions i les recomanacions que determinaran l'activitat de l'organització durant els quatre anys següents.

El procés de la candidatura

Després que la UICN acceptés la precandidatura de Barcelona, el Departament va refermar-la en la Conferència Oficial de les Parts de la Convenció de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic. El 6 d'abril d'enguany, el president de la Generalitat, Pasqual Maragall, el del Parlament, Ernest Benach, i l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, van rebre la delegació de la UICN quan avaluava la ciutat. Al juliol, el comitè organitzador del congrés es va reunir amb el conseller de Medi Ambient i Habitatge, Francesc Baltasar, i membres d'aquest Departament.

LA UICN REUNIRÀ A BARCELONA ELS MEMBRES DE 82 ESTATS, 111 AGÈNCIES GOVERNAMENTALS I MÉS DE 800 ONG QUE TREBALLEN PER A LA CONSERVACIÓ DELS HÀBITATS I ESPÈCIES

POLÍTIQUES AMBIENTALS QUALITAT AMBIENTAL MEDI NATURAL RESIDUS ACTIVITA

0010020030040050060070080090100110120130140

0290300310320330340350360370380390400410

0550560570580590600610620630640650660670

08108208308408508608708808909009109209

T INTERNACIONAL SERVEI METEOROLÒGIC HABITATGE NOVA POLÍTICA DE L'AIGUA

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
30940950960970980991002ACCIONS,10072075...

LLUM VERD A LA DESSALINITZADORA DEL BAIX LLOBREGAT PER GARANTIR EL SUBMINISTRAMENT EN L'ÀMBIT METROPOLITÀ

La dessalinitzadora del Baix Llobregat, la primera en magnitud d'aigua tractada per a usos urbans que es construirà a Espanya, és una de les peces destacades del programa d'actuacions alternatives al Pla hidrològic nacional per tal de garantir l'abastament amb aigua de qualitat a l'àrea metropolitana i el compliment dels requeriments ambientals de la normativa europea que estableix la Directiva Marc de l'Aigua.

Amb un cabal de 60 hm³ a l'any, la dessalinitzadora permetrà millorar de manera significativa la garantia del subministrament, amb aigua de màxima qualitat, fins i tot en situació de sequera extrema a l'àmbit metropolità; permetrà iniciar la reducció de l'aprofitament intensiu dels rius Ter i Llobregat, amb la consegüent millora de reserves, i farà possible absorbir el creixement de la demanda futura de l'empresa Aigües Ter-Llobregat (la previsió és d'un 10% acumulat fins al 2020) gràcies al seu desenvolupament modular.

Aquesta instal·lació, que s'afegeix a la ja existent de la Tordera, conjuntament amb d'altres actuacions en l'àmbit del sistema Ter-Llobregat, augmentaran de forma important la garantia de subministrament fins i tot en situació de sequera extrema, i disminuiran el risc de restriccions per als diferents usos de l'aigua. Així mateix, contribuiran a millorar l'estat i les condicions de qualitat ambiental dels recursos hídrics (rius i aqüífers) de l'àmbit i obriran la possibilitat d'incrementar els cabals de manteniment en els rius.

Entre aquestes actuacions cal destacar l'ampliació i aplicació del tractament d'electrodiàlisi reversible a la potabilitzadora d'Abrera, la connexió dels subsistemes Ter i Llobregat mitjançant la nova artèria Font Santa-Trinitat, la connexió del municipi del Prat de Llobregat, el desdoblament del túnel Planta Ter-Trinitat, així com les actuacions previstes per millorar l'aprofitament del Llobregat, els recursos subterranis i l'impuls decisiu a la reutilització de les aigües depurades. Es preveu que la planta dessalinitzadora incorpori les tecnologies més modernes pel que fa als sistemes de recuperació d'energia que permetran reduir molt significativament la despesa energètica en el procés de l'osmosi, amb una demanda energètica reduïda pel procés de dessalinització de només de 2,9 kWh/m³.

La inversió prevista per a aquesta infraestructura és de més de 158 milions d'euros. Per al seu finançament el Departament de Medi Ambient i Habitatge compta amb un 75% d'aportació del Fons de Cohesió de la Unió Europea. Pel que fa a terminis, l'adjudicació definitiva està prevista per a finals de desembre de 2006, l'inici d'obres està previst per al primer trimestre de 2007 i la planta estaria operativa el gener de 2009.

LA DESSALINITZADORA PERMETRÀ MILLORAR SIGNIFICATIVAMENT LA QUALITAT DE L'AIGUA I EVITARÀ EL PERILL DE RESTRICCIONS EN SITUACIÓ DE SEQUERA EXTREMA

AMPLIACIÓ I MILLORA DEL TRACTAMENT D'AIGÜES DE L'ESTACIÓ POTABILITZADORA D'ABRERA

L'ampliació i millora del tractament de l'estació de potabilització d'aigües d'Abrera, gestionada per l'empresa Aigües Ter-Llobregat (ATLL), és una altra de les obres alternatives al Pla hidrològic nacional per augmentar la disponibilitat i la qualitat de l'aigua a l'àmbit metropolità.

Actualment, la demanda punta de la planta iguala la capacitat màxima de tractament durant un 10-20% del temps, amb el consegüent risc de no poder satisfer la totalitat d'aquesta demanda. El projecte d'ampliació, que permetrà donar garantia de disponibilitat amb independència de les condicions climàtiques en incrementar el volum actual de tractament d'aigua des dels actuals 3 m³/segon fins a 4 m³/segon, un augment que suposarà aproximadament 20 hm³ més anuals, es complementa a més amb la incorporació de tecnologies punta que serviran per millorar-ne, també, la qualitat.

En els darrers anys, l'àmbit de subministrament d'ATLL ha crescut de manera més destacada a les zones subministrades des d'Abrera, com són el Garraf-Penedès o diferents parts del Baix Llobregat i el Vallès al segon cinturó de Barcelona. S'espera que aquests àmbits continuïn creixent (podrien assolir taxes de fins al 15% d'increment de població en l'horitzó de l'any 2015 respecte a l'actualitat), de manera que l'extensió d'ATLL encara no es pot considerar consolidada. En aquest sentit, l'ampliació de l'estació d'Abrera (tant l'actual com la futura) permetrà absorbir el creixement previsible de la demanda en l'àmbit ATLL. Així, s'ha previst la construcció d'una segona línia de tractament per tal d'ampliar la capacitat de la planta a 6 m³/segon, amb l'objectiu que pugui donar servei a una població de més de dos milions de persones. D'altra banda, el nou tractament mitjançant electrodiàlisi reversible (EDR) que s'instal·larà a la planta potabilitzadora contribuirà a millorar la qualitat de l'aigua tractada i a complir els nous paràmetres, cada vegada més exigents, des del punt de vista de la qualitat sanitària. El projecte inclou també les interconnexions entre elements, instrumentació, automatització i control, a més del conjunt d'instal·lacions i edificis necessaris per a la construcció de la planta de tractament de fangs de la planta potabilitzadora.

Aquesta actuació, que suposarà una inversió de més de 65,5 milions d'euros, compta amb el finançament dels Fons de Cohesió (85% del cost total) i està previst que entri en servei el segon semestre de 2008.

LA PLANTA DONARÀ SERVEI A MÉS DE DOS MILIONS D'HABITANTS I PERMETRÀ GARANTIR LA MÀXIMA QUALITAT SANITÀRIA DE L'AIGUA

LA INTERCONEXIÓ DE LA XARXA DEL MARESME NORD AMB LA D'AIGÜES TER-LLOBREGAT GARANTIRÀ EL SUBMINISTRAMENT A ONZE MUNICIPIS

La interconnexió de xarxes d'aigua aporta flexibilitat i capacitat de redistribució en funció de les necessitats, i contribueix a un ús més eficient dels recursos disponibles. Per això, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat la interconnexió de la xarxa del Maresme Nord amb la d'Aigües Ter-Llobregat.

L'actuació consisteix en la construcció d'una nova estació de bombament a Sant Pol de Mar i la construcció de dos nous dipòsits generals amb l'objectiu de garantir el subministrament d'aigua potable a onze municipis del Maresme Nord tenint en compte les perspectives de creixement de la zona els pròxims anys. D'altra banda, cal destacar que aquest projecte permetrà alhora millorar la qualitat de l'aigua subministrada als 11 municipis, eliminant les incrustacions de ferro i manganès existents en la conducció actual.

Una part de l'actuació representa la renovació de la xarxa del Maresme Nord, que fins a Santa Susanna ja està renovada. L'obra prevista és la renovació de la xarxa entre Santa Susanna i Sant Vicenç de Montalt i Arenys.

L'altra part de l'actuació serviria per al subministrament d'aigua a Barcelona des del Maresme-Nord en el cas que la dessaladora de la Tordera s'ampliï en 10 hm³ tal com està previst. Aquesta actuació comportarà una inversió de 46,76 milions d'euros, el 85% dels quals seran finançats a través d'aportacions del fons de cohesió.

AQUESTA ACTUACIÓ COMPORTARÀ UNA INVERSIÓ DE 46,76 MILIONS D'EUROS

ACTUACIONS DE MILLORA D'ABASTAMENT AL CAMP DE TARRAGONA

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha previst una inversió de més de 17 milions d'euros per a la implantació de filtres de carbó actiu a l'estació de tractament d'aigua potable de l'Ampolla. Aquesta actuació permetrà millorar la qualitat del servei i garantir l'abastament al Camp de Tarragona.

Els filtres de carbó actiu no només han d'aportar una millor garantia de qualitat sanitària i de disponibilitat del recurs, sinó que també han de permetre la neutralització de possibles episodis de contaminació del riu Ebre. L'actuació que es durà a terme constitueix una de les actuacions alternatives a la connexió Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT)-Abrera per a la qual s'ha demanat aportació de Fons de cohesió d'acord amb el conveni signat amb el Ministeri de Medi Ambient el juny de 2005.

L'actuació consisteix, essencialment, en la implantació de filtres de carbó actiu que actuen com a barrera física per a possibles episodis de contaminació del riu i garanteixen el compliment dels estàndards més exigents de qualitat d'aigua d'abastament que marca el Reial decret 140/2003, de potabilització d'aigua. Aquesta infraestructura estarà operativa l'estiu de 2007. Els filtres de carbó actiu eviten la formació de subproductes de la desinfecció com els trihalometans, milloren els aspectes organolèptics de l'aigua (gust o olfacte) i permeten prevenir tant els possibles episodis de contaminació del riu (compostos orgànics, metalls pesants o altres) com ara els fenòmens d'eutrofització natural que es donen als embassaments de Mequinensa i Riba-roja amb una alta producció d'algues, la qual cosa provoca problemes de gust i olor.

Així mateix, i per a més seguretat encara a l'hora de garantir la qualitat de l'aigua, es preveu la instal·lació del laboratori on s'efectuen les anàlisis de l'aigua en les instal·lacions de l'Estació de Tractament d'Aigües Potables (ETAP) de l'Ampolla. Aquest laboratori permetrà realitzar la monitorització i el control continu tant de l'aigua de captació com de la qualitat de l'aigua potabilitzada.

El conjunt d'actuacions es completa amb la instal·lació de dues línies de decantadors i un dipòsit d'aigua crua que permetran garantir el subministrament amb el reforç de les infraestructures disponibles en l'actualitat per assegurar l'abastament de la població. Aquest conjunt d'actuacions i altres (actuacions en l'ETAP de l'Ampolla per assegurar la capacitat de transport al sistema CAT, actuacions per a la regulació de la demanda i per a la garantia de subministrament al sistema CAT en abastament en el Baix Camp i Baix Penedès, actuacions en increment de capacitat de regulació i producció i en seguretat sobre la qualitat de l'aigua al Camp de Tarragona i Terra Alta, actuacions de tractament d'aigües subterrànies contaminades per la seva utilització d'abastament a poblacions o actuacions de millora de l'abastament urbà al sud de Catalunya) formen part de les obres alternatives a la connexió CAT-Abrera que hauran de ser finançades mitjançant Fons de cohesió i complementen les previstes per millorar i ampliar també els abastaments del Baix Camp, Baix Penedès, Terra Alta, així com les obres per complementar l'abastament a la zona del Camp de Tarragona.

LA INVERSIÓ PER INSTAL·LAR ELS FILTRES DE CARBÓ ACTIU I EL LABORATORI ÉS DE 17 MILIONS D'EUROS

LA GENERALITAT DÓNA SUPORT ALS AJUNTAMENTS AMB DÈFICITS D'ABASTAMENT D'AIGUA

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) del Departament de Medi Ambient i Habitatge ha invertit un total de 10 milions d'euros per tal d'ajudar a reduir els dèficits en infraestructures d'abastament de competència municipal. A més, també ha invertit 1 milió per ajudar a l'abastament domiciliari d'emergència amb camions cisterna en els municipis afectats per la sequera, i incrementa significativament els ajuts per garantir les necessitats de consum domèstic dels ciutadans afectats.

Durant el 2006, l'ACA ha atorgat ajuts per a 187 noves actuacions d'abastament en alta a ens locals deficitaris en matèria d'aigües, amb una dotació total de 10 milions d'euros. Aquests ajuts responen a la voluntat de l'ACA de donar suport, tècnic i econòmic, als ens locals que presenten dèficits en matèria d'aigües.

Pel que fa al tipus d'actuacions, es tracta majoritàriament d'obres de noves captacions, estacions de bombament, canonades, dipòsits i plantes potabilitzadores que permetran millorar la disponibilitat i la qualitat de l'aigua per al consum humà.

Aquest programa es vol consolidar amb convocatòries anuals per a aquest fi i coordinar-se amb d'altres programes d'altres departaments (PUOSC, etc.) per facilitar els ajuts tècnics i la col·laboració amb els ens locals a l'hora de formular-ne els Plans directors d'abastament.

Camions cisterna per a la sequera

Aquesta és la segona vegada en què la Generalitat obre una línia d'ajuts per finançar les despeses extraordinàries de les entitats locals per a la prestació del servei d'abastament d'aigua per al consum domèstic mitjançant vehicles cisterna. Sovint es tracta d'actuacions d'emergència en municipis petits que no disposen de grans sistemes de retenció o emmagatzemament d'aigua i que, per tant, pateixen dèficit d'aigua per a l'abastament a causa de la sequera pluviomètrica. Pel que respecta als criteris per a la determinació de la subvenció, es té en compte la població de fet (incloent l'estacional en els moments en què ha estat necessari el subministrament amb cisternes), el període en què ha estat necessari aquest subministrament d'emergència, així com el volum d'aigua subministrat, tenint en compte una dotació màxima de 200 litres per habitant/dia.

LA PLANIFICACIÓ HIDROLÒGICA, JUNTAMENT AMB EL SUPORT ALS ENS LOCALS EN MATÈRIA D'ABASTAMENT, ÉS UNA DE LES LÍNIES PRIORITÀRIES DEL GOVERN EN EL CICLE DE L'AIGUA

IMPULS A LA REUTILITZACIÓ; L'ANY 2005 ES VAN REUTILITZAR 22'1 HM³ D'AIGUA REGENERADA A CATALUNYA

Les condicions pluviomètriques i de sequera que es repeteixen periòdicament a Catalunya han posat sobre la taula la necessitat de reutilitzar aigua i de donar un impuls a les actuacions de tractament d'aigües residuals previstes per fer-ho possible. El Programa de reutilització d'aigua a Catalunya s'emmarca en el context normatiu del Pla hidrològic de les conques internes de Catalunya, així com del Pla de sanejament, i formarà part del Pla de gestió de conca que la Directiva marc de l'aigua indica que ha d'estar realitzat a finals de 2009.

Un dels objectius del Programa de reutilització d'aigua a Catalunya és promoure l'ús d'aigua regenerada com a font substitutòria de recurs per a usos que no requereixen una qualitat d'aigua potable, definint clarament els criteris de qualitat de l'aigua segons diferents usos, i establint un marc normatiu i de gestió que ho faci possible.

El Programa recull una sèrie d'actuacions de reutilització que s'han de dur a terme en els propers anys, tant les que seran promogudes per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), com a actuacions considerades d'interès general, com les que han de ser impulsades per ens privats (camps de golf i altres).

El Programa preveu una inversió total de 180 milions d'euros en una sèrie d'actuacions, amb l'objectiu que es pugui arribar a reutilitzar prop del 20% de l'aigua depurada, equivalent a 158 hm³5f.

Entre les actuacions futures més significatives destaquen les següents: la reutilització de les aigües tractades de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) del Prat de Llobregat, 30 hm³5f (18 hm³5f per a usos ambientals i 12 hm³5f per a usos agrícoles); la reutilització de les aigües tractades del sistema Reus, Tarragona i Vila-seca, 18 hm³5f (7 hm³5f per a usos agrícoles, 7 hm³5f per a usos industrials, 3 hm³5f per a usos recreatius i la resta per a usos municipals dels ajuntaments de Vila-seca i Salou); la reutilització de les aigües tractades de l'EDAR de Rubí, 7 hm³5f per a usos industrials; la reutilització de les aigües tractades de l'EDAR del Vendrell, 2 hm³5f per a recàrrega de l'aquífer; i la reutilització de les aigües tractades a l'EDAR de Valls, 1 hm³5f per a reg agrícola.

Segons els usos, el més important continua sent l'ambiental, amb 71 hm³5f (45%), seguit del reg agrícola, amb 44 hm³5f (28%), de l'ús industrial, amb 19 hm³5f (12%), dels usos recreatius, amb 18 hm³5f (11%), i, finalment, dels usos municipals, amb 6 hm³5f anuals (4%). L'any 2005 s'han reutilitzat a Catalunya 22,1 hm³5f d'aigua regenerada, que representen el 3,1% del volum total depurat. A l'estiu, aquest percentatge arriba al 5% el mes de juliol.

LA REUTILITZACIÓ CONSTITUEIX UNA DE LES PRIORITATS DEL GOVERN PER ALLIBERAR CABALS D'AIGUA NETA I OPTIMITZAR ELS RECURSOS DISPONIBLES

CATALUNYA POSA EN MARXA EL SISTEMA DE REUTILITZACIÓ D'AIGÜES MÉS GRAN D'ESPANYA

La reutilització de la depuradora del Baix Llobregat permetrà incrementar en 50 hm³ les disponibilitats d'aigua i assegurar el cabal de manteniment del riu.

La incorporació del tractament terciari de la depuradora del Baix Llobregat pretén donar un impuls decisiu a la reutilització de l'aigua depurada amb l'objectiu d'incrementar els recursos hídrics de Catalunya en uns 50 milions de m³/any, i reduir així l'extracció d'aigua procedent dels embassaments de la capçalera del riu Llobregat. Entre els beneficis socials i ambientals d'aquesta actuació cal remarcar-ne els següents: millora de l'estat ecològic del tram final del Llobregat; manteniment dels cabals ecològics del riu i de les zones humides del delta; substitució per l'aigua regenerada, d'una part del cabal que es deriva des del riu cap al canal de reg del marge dret del riu; rec de les zones humides construïdes entre la desembocadura del nou llit del riu i l'aeroport del Prat; creació d'una barrera hidràulica contra la intrusió salina per tal de protegir el delta; millora de la qualitat de l'aigua de boca en els processos de potabilització, com a conseqüència d'un cabal i d'una dilució de les aigües del riu més importants; i aprofitament per a usos industrials (rec, refrigeració, etc.).

Mentre es finalitza la posada en servei d'aquest nou sistema de reutilització d'aigües, s'està construint alhora una barrera hidràulica contra la intrusió salina del delta del Llobregat. Aquesta barrera permetrà recuperar la qualitat de l'aigua subterrània mitjançant la injecció d'aigua regenerada per osmosi a través dels pous d'injecció ubicats a la falca de penetració salina. Això comportarà l'elevació del nivell d'aigua de l'aqüífer, evitarà la intrusió d'aigua de mar i permetrà resoldre el procés creixent de salinització que pateix l'aqüífer profund del Llobregat des de fa dècades. Aquesta actuació ha comportat una inversió global de 100 milions d'euros (aportats en un 85% per l'Estat amb ajut de Fons de Cohesió, i el 15% per la Generalitat de Catalunya a través de l'ACA).

LA REUTILITZACIÓ DE LA DEPURADORA DEL PRAT ÉS UNA PEÇA CLAU PER MILLORAR L'ESTAT DEL RIU I DE L'AQUÍFER, EVITAR LA INTRUSIÓ SALINA DEL MAR I ALLIBERAR CABALS PER A LES NECESSITATS D'ABASTAMENT

PROGRAMA D'ACTUACIÓ DE ZONES VULNERABLES PER NITRATS

La solució al problema de la contaminació per nitrats passa per la recerca d'abastaments alternatius i la descontaminació dels aqüífers amb noves tecnologies, però també per una gestió eficient de les dejeccions ramaderes i la fertilització del sol.

A Catalunya s'avalua entre 25 i 30 hm³/5f els recursos afectats per una concentració de nitrats superior a 50 mg/l. Un problema que afecta 321 municipis declarats zones vulnerables. El Programa d'actuació en zones vulnerables per nitrats es desenvolupa en dues línies d'acció. La major part dels esforços s'orienten a buscar fonts de proveïment alternatives d'origen superficial o subterrani exemptes de nitrats, amb la finalitat de substituir o de complementar, quan és possible, les existents. En aquest cas, la solució passa per fer arribar aigua, normalment d'origen superficial, a través de les xarxes regionals.

Aquestes actuacions han suposat en el període 2000–2004 una inversió pròxima als 126 milions d'euros (aquesta xifra inclou, també, actuacions en xarxes regionals en alta que van més enllà de resoldre únicament abastaments afectats per nitrats), dels quals 18 s'han aplicat exclusivament en fonts d'abastament alternatives, amb un resultat global de resolució de la problemàtica en un 60% dels abastaments; si bé aquest percentatge ja s'està veient reduït a causa de la reversibilitat de determinats episodis de contaminació com a conseqüència de la hidrologia local i/o de la manca d'una gestió eficient en l'aplicació dels fertilitzants.

L'altra línia d'acció, tenint en compte el volum d'aigua afectada per nitrats i una vegada esgotades les alternatives viables d'origen superficial o subterrani exemptes de nitrats ja esmentades, passa per la recerca i identificació de noves tecnologies que permetin l'eliminació dels esmentats contaminants *in situ* mitjançant processos que no generin posteriors residus de complexa disposició, econòmicament assumibles, que impliquin les autoritats municipals en la preservació del recurs i consciencin la població sobre els efectes de l'ús indiscriminat de fertilitzants orgànics i inorgànics en la qualitat de l'aigua i, de retruc, en la salut humana. El programa preveu la instal·lació i posada en marxa de 43 plantes de descontaminació (desnitrificació) de nitrats.

EL 60% DELS MUNICIPIS AMB PROBLEMES DE NITRATS JA TENEN RESOLT L'ABASTAMENT DEFINITIU

PLA PER A L'ÚS EFICIENT DE L'AIGUA PER AL REC AGRÍCOLA

El Pla per a l'ús eficient de l'aigua per al rec agrícola que ha impulsat el Departament de Medi Ambient i Habitatge estableix un diagnòstic sobre les possibilitats d'estalvi potencial d'aigua de rec i defineix les eines necessàries que permetin implantar-ne les millores més significatives d'eficiència.

L'agricultura és la primera activitat usuària dels recursos hídrics i, per tant, l'optimització en l'ús d'aquests recursos ha de ser una fita per a tot el món agrari. Aquest Pla, que s'està redactant a partir del conveni signat entre tots els agents implicats (l'Agència Catalana de l'Aigua, el Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries i el sector agrari), representarà la millora quantitativa i qualitativa i l'augment de l'eficiència en l'ús dels cabals destinats al rec mitjançant la utilització de sistemes de regadiu d'alta eficiència que permetin un òptim aprofitament de l'aigua disponible, i, en conseqüència, anar substituint progressivament el model tradicional de rec agrícola. D'altra banda, també s'estudiarà potenciar i fomentar la reutilització, sempre que es compleixin els requisits de qualitat, tant sanitària com agronòmica, com a font substitutiva de subministrament d'aigua per a usos agraris que no requereixin una qualitat equivalent a la d'aigua prepotable.

L'aplicació d'aquestes pautes de comportament significarà fer més eficient l'ús de l'aigua i optimitzar-lo, dur a terme unes pràctiques correctes d'adobament del conreu i estendre la pràctica d'ús d'aigua reutilitzada, on sigui possible, per participar en la internalització i, per tant, en la recuperació dels costos de l'aigua, el mateix que es faria actualment amb una tarifa. En les conques internes de Catalunya, la demanda domèstica suposa un 44% del total, mentre que el regadiu en representa un 33%. La indústria en consumeix el 21% i la ramaderia el 3% restant. En el cas de les conques catalanes de l'Ebre, la demanda domèstica baixa al 0,6% i el regadiu arriba al 99%, amb un 0,2% per a la indústria i un altre 0,2% per a la ramaderia. En resum, dels 3.122 hm³/any de demanda d'aigua a Catalunya, la conca catalana de l'Ebre fa servir pràcticament el doble d'aigua que les conques internes, de manera que en la despesa global de tot Catalunya el percentatge d'aigües destinades al regadiu és del 71%, mentre que el consum urbà en representa el 17%.

PODER DISPOSAR DE SISTEMES DE REGADIU MÉS EFICIENTS PERMETRÀ RECUPERAR RECURSOS HÍDRICS I ASSOLIR UN ESTALVI POTENCIAL D'AIGUA

REFORÇ DE L'ABASTAMENT COSTA BRAVA CENTRE

Una de les actuacions destacades des del punt de vista de l'abastament és la millora dels sistemes que donen servei a un nombre important de municipis de la zona de la Costa Brava centre.

Concretament, es tracta de la millora dels sistemes de Montfullà, a Bescanó, i de Torrent, a Palafrugell, que comportaran beneficis importants pel que fa al subministrament d'aigua de qualitat i amb quantitat suficient per a alguns municipis que actualment presenten dèficits d'abastament (bé sigui per manca de disponibilitat, bé per problemes de contaminació) i la garantia màxima a la resta de municipis d'aquesta àrea: Aiguaviva, Anglès, Begur, Bescanó, La Bisbal d'Empordà, Canonge, Cassà de la Selva, Castell-Platja d'Aro, Cellera de Ter, Forallac, Fornells de la Selva, Quart, Llagostera, Llambilles, Mont-ras, Palamós, Palafrugell, Pals, Regencós, Santa Cristina d'Aro, Torrent i Vall-Ilobrega.

Aquesta actuació, que s'ha determinat com a prioritària i que forma part de les actuacions alternatives al transvasament de l'Ebre, comportarà una inversió de 56 milions d'euros i té concedida una aportació de 41,26 milions d'euros procedents dels fons de cohesió.

AQUESTA ÉS UNA DE LES ACTUACIONS ALTERNATIVES AL TRANSVASAMENT QUE PERMETRÀ OPTIMITZAR ELS RECURSOS DISPONIBLES I GARANTIR AIGUA DE QUALITAT ALS HABITANTS DE TOTA LA ZONA

1.785 ACTUACIONS I UNA INVERSIÓ DE 876,8 MILIONS D'EUROS PER GARANTIR EL SANEJAMENT DE TOTES LES AIGÜES RESIDUALS

La Generalitat ha aprovat el Programa de sanejament d'aigües residuals urbanes l'objectiu prioritari del qual és millorar la qualitat dels tractaments i potenciar la reutilització d'aigües depurades per afavorir l'aprofitament dels recursos disponibles a través de l'aportació de nous cabals d'aigua regenerada.

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) durà a terme fins el 2014 un total de 1.785 actuacions per millorar el sistema de sanejament urbà a les comarques de Catalunya, les quals representaran una inversió de 876,8 milions d'euros. Aquestes actuacions consisteixen a construir noves connexions i nous sistemes de sanejament, executar obres pendents previstes en el primer programa i, especialment, millorar les depuradores i els sistemes de sanejament ja existents. A grans trets, preveu la construcció d'unes 600 noves depuradores, així com tot un seguit d'actuacions per garantir la preservació de les captacions d'aigua potable, el compliment dels objectius de qualitat de la Directiva 91/271, la reducció de la presència de determinats compostos en el medi hídric, el tractament dels fangs a les depuradores i l'eliminació d'aigües blanques en les xarxes de sanejament.

El Programa de Sanejament d'Aigües Residuals Urbanes (PSARU) 2005 és un instrument de planificació hidrològica que desenvolupa el Pla de sanejament de Catalunya i que té com a objectiu la definició de totes les actuacions destinades a reduir la contaminació originada per l'ús urbà de l'aigua. Aquest nou Programa revisa les actuacions incloses en l'anterior, aprovat l'any 2002, tenint en compte els objectius de qualitat del medi i estableix uns nous objectius de qualitat que assegurin l'acompliment de la Directiva marc de l'aigua, alhora que fa una diagnosi de totes les necessitats i de les actuacions d'ampliació, millora, adaptació i remodelació de les depuradores ja existents.

En aquest sentit, el PSARU 2005 estableix en termes generals un doble escenari d'actuació: un primer escenari per a la programació dels sistemes de sanejament per a poblacions o nuclis de més de 2.000 habitants (2006-2008) i un segon escenari per a nuclis o poblacions de menys de 2.000 habitants (2009-2014).

EL SANEJAMENT INTEGRAL DE TOTS ELS MUNICIPIS AFAVORIRÀ LA MILLORA DE LA QUALITAT I L'ESTAT DELS RECURSOS HÍDRICS DE CATALUNYA

LA INCORPORACIÓ DEL TRACTAMENT BIOLÒGIC A LA DEPURADORA DEL BESÒS COMPLETA EL SANEJAMENT INTEGRAL DE L'ÀREA METROPOLITANA

La depuradora del Besòs és la depuradora coberta més gran del món integrada en una xarxa urbana i la que tracta més volum de cabal d'aigües residuals. En total, el cabal d'aigua tractada al dia pot arribar als 525.000 m³, el que representa uns 190 hm³/any; un volum d'aigua superior a la capacitat de la majoria dels embassaments de les conques internes de Catalunya. Aquest any, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha incorporat el tractament biològic a la depuradora completant així el sanejament integral de l'àrea metropolitana.

La depuradora dóna servei a gairebé el 30% de la població de Catalunya, concretament a més de 2.800.000 habitants dels municipis de Tiana, Mongat, Santa Coloma de Gramanet, Sant Adrià del Besòs i la meitat nord de Barcelona. La construcció del tractament biològic de la depuradora del Besòs permet donar compliment a la normativa europea 91/271 de tractament d'aigües residuals urbanes i té com a objectius el tractament de les aigües residuals dels municipis esmentats; la millora de la qualitat de l'aigua del mar al litoral barceloní; la modernització de la planta existent per complir els nivells de qualitat amb escreix; la disminució de l'ús de reactius atès que elimina el procés físicoquímic de depuració preexistent; el tractament i minimització de les olors mitjançant tecnologies punteres, i la integració de la depuradora dins la trama urbana d'una zona urbanísticament tan important com és la del Fòrum.

La depuradora del Besòs conforma un conjunt espectacular, atès que es tracta de la depuradora (coberta i integrada en una xarxa urbana) més gran del món, essent alhora el suport de la plaça del Fòrum. Del total dels 93.000 m² quadrats de la plaça, uns 73.000, és a dir l'equivalent a 7 camps de futbol, es troben damunt la depuradora.

Aquesta actuació dóna compliment als requisits de la directiva comunitària sobre tractament d'aigües residuals urbanes en els àmbits que s'havien declarat zones sensibles de les conques internes de Catalunya, com era el cas de les conques del Llobregat i del Besòs.

AMB UNA INVERSIÓ DE 150 MILIONS D'EUROS, LA INSTAL·LACIÓ DÓNA SERVEI A GAIREBÉ UN 30% DE LA POBLACIÓ DE CATALUNYA

PLA CAPDANTER A L'ESTAT EN MATÈRIA DE PROTECCIÓ DELS ECOSISTEMES FLUVIALS

El Pla sectorial de cabals de manteniment pretén reordenar i compatibilitzar els usos de l'aigua actuals i futurs en el bon estat dels rius. El Pla fixa uns cabals mínims per circular en 320 punts de la xarxa fluvial (uns 2.000 km de riu) per la seva recuperació progressiva. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha fixat aquest règim de cabals de manteniment per la necessitat de compatibilitzar els usos industrials, agrícoles, de consum o de generació d'energia amb el manteniment en bon estat dels sistemes aquàtics d'on s'extreu el recurs.

El Pla defineix un règim de cabals mínims per sota dels quals la vida piscícola i el funcionament dels ecosistemes fluvials poden mostrar dificultats per mantenir-se i, per tant, els aprofitaments d'aigua poden esdevenir insostenibles. Així doncs, assigna un règim de cabals mínims que han de circular mensualment pels diferents trams del riu en un total de 320 punts de la xarxa fluvial de les conques internes de Catalunya, la qual cosa suposa l'ordenació dels usos en uns 2.000 km de riu.

El règim de cabals de manteniment és una restricció prèvia als usos de l'aigua que permet i vol mantenir unes condicions ambientals mínimes, i és una eina útil per regular les concessions noves, iniciar revisions i adequar les ja existents.

El Pla sectorial de cabals de manteniment compleix les previsions de l'actual Pla hidrològic de les conques internes de Catalunya. L'establiment dels cabals ecològics s'ha d'efectuar en els plans hidrològics de conca, i correspon a l'organisme de conca concretar-los a través d'estudis específics per a cada tram de riu. La seva implantació es farà amb les normes d'explotació pel que fa als embassaments i els plans zonals d'implantació, quant a trams fluvials homogenis i amb problemes concrets.

Aquesta implantació es durà a terme amb un procés de participació pública en què intervindran tots els usuaris, els organismes i les institucions afectats o directament vinculats als usos de l'aigua.

EL PLA DE CABALS DE MANTENIMENT PERMETRÀ REGULAR LES CONCESSIONS NOVES I ADEQUAR LES JA EXISTENTS ALS NOUS REQUERIMENTS AMBIENTALS

L'ACA APROVA 170 ACTUACIONS NOVES DE MANTENIMENT DE LLERES

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha aprovat dues ordres d'ajuts per a projectes de restauració i millora de l'entorn fluvial amb el foment de la participació social. En total, se n'han beneficiat 170 projectes i la inversió ha estat de 2,7 milions d'euros el 2006.

Aquestes actuacions s'inscriuen dins el Pla de manteniment i restauració de lleres que té com a objectiu la millora de l'estat i el bon funcionament dels espais fluvials i, alhora, la prevenció de les inundacions i els seus efectes. Els treballs de manteniment i conservació de lleres públiques tenen com a objectiu reduir qualsevol element que pertorbi la funcionalitat del règim del sistema fluvial, respectar i ordenar els valors naturals i els diferents elements que el configuren.

En aquesta mateixa línia s'orienten altres instruments de suport, com ara la convocatòria de dues ordres d'ajuts per a actuacions de restauració i millora de l'entorn fluvial, amb la participació i la col·laboració d'entitats socials i mediambientals i d'altres administracions en la realització de les actuacions per tal de millorar l'estat ecològic de les rieres i cursos fluvials, tot cercant la implicació de la societat civil, tal com estableixen les directrius de la Llei d'aigües i la nova cultura de l'aigua (Directiva Marc de l'Aigua).

Aquesta mesura, juntament amb les relatives als plans de protecció d'avingudes i als treballs de delimitació de les zones inundables actualment en execució, s'inscriu dins l'àmbit de la planificació dels espais fluvials, un dels més ambiciosos projectes de l'ACA per a l'anàlisi detallat dels rius a Catalunya que té en compte tots els agents socials i els processos naturals que regeixen el comportament dels rius.

Actualment, s'han finalitzat els treballs de planificació i diagnòsi ambiental de les conques de la riera de la Bisbal i el Torrent del Lluç, Magarola, Mal, Marganell, Castellet, del Barranc de La Galera, Tordera, del Baix Llobregat i Anoia, del Baix Ter; estan en curs els del Francolí i de la Muga i es comencen els de Foix, Riudaura, Calonge i Gaià.

EL PLA DE MANTENIMENT DE LLERES ÉS UN INSTRUMENT DE GESTIÓ DESTACAT PER AL BON FUNCIONAMENT DELS CURSOS FLUVIALS I LA PREVENCIÓ D'INUNDACIONS

PLA DE PROTECCIÓ DEL DELTA DE L'EBRE

L'objectiu del Pla de protecció del delta de l'Ebre (PIPDE), d'acord amb el conveni signat a finals de l'any 2005 entre la Generalitat de Catalunya i el Ministeri de Medi Ambient, és garantir el desenvolupament de les funcions ecològiques del riu Ebre, del delta i de l'ecosistema marí pròxim.

Per això, el Pla haurà de definir, entre altres qüestions: el seu règim hídric i uns cabals ambientals per assegurar la satisfacció correcta dels requeriments mediambientals d'aquest sistema; les mesures necessàries per evitar la subsidència i regressió del delta i millorar la qualitat de les aigües i de l'hàbitat físic i dels ecosistemes; un model agronòmic sostenible orientat a l'estalvi d'aigua; la interrelació de les activitats humanes i els principals fluxos d'aigua; el mètode de seguiment i control dels indicadors mediambientals; l'assegurament del manteniment de la funció com a corredors biològics dels marges del riu, i la restauració ambiental de l'embassament de Flix.

En la consecució d'aquests objectius es troben principalment compromeses l'Administració General de l'Estat i la Generalitat de Catalunya, d'acord amb llurs respectius títols competencials. Així, corresponen a l'Estat, entre d'altres matèries, la legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics quan les aigües discorren per més d'una comunitat autònoma i la legislació bàsica en matèria de protecció del medi ambient; i pertoca a la Generalitat de Catalunya la protecció del medi ambient en l'àmbit de la legislació bàsica estatal, l'establiment de normes addicionals de protecció, l'ordenació del territori i del litoral, els espais naturals protegits, l'agricultura i el turisme, entre d'altres matèries.

Per tant, el delta de l'Ebre constitueix un espai físic on convergeixen competències d'ambdues Administracions, cosa que imposa, amb vistes a una adequada protecció i gestió d'aquest espai, l'articulació de fórmules de col·laboració i cooperació que permetin desenvolupar les actuacions que, per mandat legal, s'han de portar a terme. El Pla integral de protecció del delta de l'Ebre es configura, per tant, com l'instrument integrador de les diverses actuacions i mesures sectorials que han d'adoptar cada una de les administracions competents.

EL PLA PREVEU ELS MECANISMES PER GARANTIR LA PARTICIPACIÓ DE TOTS ELS AGENTS IMPLICATS, TAL COM PREVEU LA DIRECTIVA MARC DE L'AIGUA, TANT EN LA FASE D'ELABORACIÓ COM EN LA DE LA SEVA IMPLANTACIÓ

EL DECRET DE SEQUERA PERMET ACTUAR EN CASOS DE SEQUERA EXTREMA PER EVITAR LES RESTRICCIONS D'AIGUA PER BEURE

L'estiu de 2005 va ser crític des del punt de vista de l'abastament, especialment en l'àmbit metropolità. Es van patir situacions límit durant el pitjor període de la sequera passada que van ser alleugerides gràcies al Decret de sequera aprovat pel Govern i a una gestió ultraeficient dels recursos disponibles.

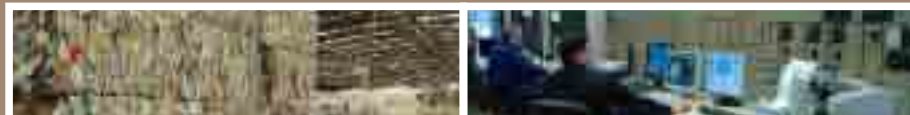

El Departament de Medi Ambient i Habitatge, a través de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), va establir mitjançant el Decret 93/2005, de 17 de maig, l'adopció de mesures excepcionals en relació amb la utilització dels recursos hídrics; tot un seguit de mesures d'aplicació directa per assegurar els usos de l'aigua per a l'abastament a població, optimitzar la gestió dels recursos superficials, economitzar l'aigua emmagatzemada en els embassaments a partir del règim de dotacions a derivar dels embassaments més greument afectats o la reutilització d'aigües depurades per al reg agrícola, entre d'altres. L'objectiu essencial era garantir, abans que res, l'abastament d'aigua de boca.

Aquest decret també habilitava l'Administració hidràulica de Catalunya (Agència Catalana de l'Aigua) per adoptar mesures excepcionals en casos concrets, amb la intensificació de les facultats d'intervenció i control dels aprofitaments hidràulics i dels abocaments i amb l'establiment de les condicions perquè, a sol·licitud de les entitats locals interessades, es poguessin assolir unes dotacions mínimes d'aigua per a usos domèstics i destinar a aquest efecte aigües concedides per a d'altres usos.

Per tal de portar a terme de forma progressiva l'aplicació de les mesures restrictives sobre els usos i aprofitar de forma òptima els recursos amb el mínim trasbals, el Decret definia diferents escenaris. Un primer escenari d'excepcionalitat incloïa mesures restrictives sobre els usos i el medi com a mesura preventiva per garantir l'abastament a mig termini. Les actuacions en aquest escenari es definien en funció de la idiosincràsia de cada conca. En línies generals, es plantejava com una reducció, sobre les reserves embassades, de la demanda agrícola i els cabals de manteniment, i l'anul·lació completa dels desembassaments exclusius per a ús hidroelèctric fluent. El segon escenari responia a la necessitat d'intensificar les mesures restrictives sobre els usos i el medi per tal de garantir l'abastament d'aigua a curt termini, i es considerava l'escenari previ a les restriccions de l'ús de boca. A les conques regulades, aquest escenari plantejava reduccions significatives en les dotacions de reg i cabals de manteniment destinats des dels embassaments. Finalment, l'escenari d'emergència s'activava en situació d'emergència i suposava la pràctica anul·lació de la satisfacció de la resta d'usos.

LA GESTIÓ REALITZADA I ELS NOUS INSTRUMENTS NORMATIUS, COM EL DECRET DE SEQUERA, VAN ALLUNYAR EL PERILL DE RESTRICCIONS A L'ÚS DOMÈSTIC MALGRAT LA SITUACIÓ DE SEQUERA EXTREMA

POLÍTIQUES AMBIENTALS QUALITAT AMBIENTAL MEDI NATURAL NOVA POLÍTICA DE

0010020030040050060070080090100110120130140
0290300310320330340350360370380390400410
0550560570580590600610620630640650660670
08108208308408508608708808909009109209

L'AIGUA ACTIVITAT INTERNACIONAL SERVEI METEOROLÒGIC HABITATGE RESIDUS

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
30940950960970980991002ACCIONS,10072075...

EL NOU MODEL DE GESTIÓ DE RESIDUS DÓNA PRIORITAT AL TRACTAMENT DE TOTES LES DEIXALLES

Prevenió, màxima recuperació i tractament de tots els residus generats. Aquest és el nou model de gestió de deixalles impulsat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge per tal de contribuir a l'estalvi de matèries primeres gràcies a la recuperació dels materials continguts en les deixalles. Aquest nou model queda reflectit en el Pla d'acció per a la gestió dels residus municipals 2005-2012.

El Pla introdueix, per primera vegada, el tractament de la fracció anomenada resta, és a dir, la part de les deixalles que no es recull selectivament i que conté encara matèria orgànica, vidre, papers, plàstics i metalls que fins a l'aplicació del Pla anaven a dipòsits controlats o s'incineraven. El Pla, però, planteja la construcció de les infraestructures necessàries per tal de poder recuperar aquesta fracció resta.

El Pla d'acció per a la gestió de residus municipals 2005-2012, elaborat de forma global i integradora, busca no només potenciar la prevenció de residus, sinó també millorar les recollides selectives, tractar la resta, acabar amb els grans abocadors en massa i apostar per instal·lacions més petites de residus inertitzats i empaquetats, estudiar noves eines de fiscalitat ambiental progressiva, la cooperació entre administracions, més suport als ens locals i fomentar l'equilibri territorial en la distribució d'instal·lacions de residus.

Atesa la seva complexitat, aquest Pla d'acció comporta actuacions en diversos àmbits, i per això està format pel Programa de gestió de residus municipals de Catalunya, per un paquet de revisions normatives, per un pla territorial sectorial d'infraestructures de residus, i per un pla econòmic i financer.

Un pla estratègic de xoc

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat aquest nou model tenint en compte la situació que hi havia fins fa tres anys. L'any 2003 les deixalles representaven un dels problemes ambientals més urgents del país. La seva quantitat creixia any rere any, els objectius de recollida selectiva i reciclatge estaven molt lluny d'assolir-se, i el tancament a curt termini de dos grans dipòsits controlats de l'àrea metropolitana (el de Garraf i el de Vacarisses) obligava a disposar d'una destinació alternativa per a l'1,7 milions de tones anuals de residus. Aquesta situació s'agreujava per la manca de planificació de les instal·lacions necessàries a mig i llarg termini. A més, la normativa europea obligava a reduir per sota del 15% la matèria biodegradable (restes vegetals, menjar, paper, fusta...) que va als abocadors i cal pensar que, a Catalunya, només les restes vegetals i de menjar ja representaven el 37% del total de residus municipals.

EL PLA D'ACCIÓ PER A LA GESTIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS APOSTA PER ACABAR AMB ELS GRANS ABOCADORS EN MASSA

MENYS IMPACTE AMBIENTAL GRÀCIES AL TRACTAMENT DE TOTS ELS RESIDUS I A LA PLANIFICACIÓ DE LES INSTAL·LACIONS

Augmentar l'aprofitament dels materials continguts en les deixalles i promoure l'equilibri territorial són dos dels pilars del model de gestió de residus en què es fonamenta el nou Pla d'acció per a la gestió dels residus municipals 2005-2012 aprovat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge. En el primer cas, s'introdueix per primera vegada el tractament dels residus no recollits selectivament, és a dir, no s'envia a l'abocador res que no hagi estat triat prèviament. Quant a l'equilibri territorial, estableix que les deixalles s'han de gestionar allà on es generen.

Els objectius de recuperació i reciclatge per al 2012 són el 55% de matèria orgànica (restes vegetals i de menjar), el 75% de vidre i paper, i el 25% dels envasos lleugers (plàstics, llaunes i brics). Per assolir-los el Pla d'acció preveu triplicar les recollides selectives i tractar la resta, la fracció dels residus que no es recullen selectivament i que contenen matèria orgànica, vidre, paper, plàstic i metalls que actualment van a dipòsit controlat o s'incineren però que, amb plantes de tractament adequades, es podrien recuperar. Com a resultat d'augmentar la valorització material, es preveu que al 2012 s'abocarà o s'incinerarà poc més del 40% dels residus generats, una xifra molt inferior al 74% actual.

Més recursos i menys degradació paisatgística

El Pla de residus també aposta per redistribuir les instal·lacions pel territori i construir-ne d'altres amb menys impacte ambiental. En les plantes de tractament, la resta passa per un procés de triatge a fi de recuperar-ne la matèria orgànica per valoritzar-la com a biogàs (metà), recuperar materials per al seu reciclatge i establir el residu no valoritzable, que es compacta en bales. Les bales de rebuig són pràcticament inerts i el seu impacte ambiental és baix, per la qual cosa s'està estudiant la seva aplicació com a material de restauració d'espais degradats, com serien les pedreres. Els nous dipòsits seran de bales, de manera que els grans dipòsits controlats del Garraf i de Vacarisses, que es tancaran a curt termini, faran que es perdi amb ells el model d'abocador de grans dimensions i en massa.

Autosuficients per gestionar els residus

També per primera vegada en la història del nostre país, s'han estimat les necessitats futures en matèria de residus i les infraestructures que calen per satisfer-les: 108 instal·lacions, 53 de les quals haurien de ser de nova construcció, entre plantes de transferència, resta, compostatge i metanització, envasos voluminosos, dipòsits controlats i incineradores. El Pla divideix Catalunya en 7 zones i 29 subzones i, per promoure l'equilibri territorial, s'han adoptat els principis de proximitat i suficiència en la distribució de les instal·lacions: cada àrea territorial ha de ser capaç de gestionar les deixalles que generi i, per tant, ha de disposar de les infraestructures pertinents.

EL PLA D'ACCIÓ PREVEU TRIPLICAR LES RECOLLIDES SELECTIVES I TRACTAR LA RESTA PER TAL DE PODER RECUPERAR-LA AMB PLANTES ADEQUADES

MÉS DEL 95% DE LA POBLACIÓ HA INICIAT EL PROCÉS DE GESTIONAR ELS SEUS RESIDUS DE MANERA MÉS SOSTENIBLE

Amb l'objectiu de desplegar el Pla d'acció 2005-2012, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha acordat una trentena de convenis amb ens locals de Catalunya. Aquests acords han donat com a resultat que, en total, 6,5 milions de persones, és a dir, més del 95% de la població, han iniciat el procés de gestionar els residus de forma més sostenible amb la implantació de la recollida selectiva de la matèria orgànica i el tractament de la resta.

Implantar una nova manera de gestionar les deixalles requereix l'estreta col·laboració de les dues administracions competents: l'autònoma i la municipal. Els municipis són els responsables de la recollida de residus, acullen les instal·lacions de tractament i representen l'autoritat més propera a la ciutadania. En conseqüència, són l'autoritat més efectiva a l'hora de comunicar-se amb els ciutadans, i promoure nous valors i comportaments. Per això, el Pla d'acció subratlla el compromís i el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge als ens locals per dotar-los dels recursos necessaris per millorar la gestió dels residus en els seus municipis.

Diàleg entre administracions

En aquest sentit, el Departament de Medi Ambient i Habitatge, a través de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC), ha dut a terme una intensa negociació amb els ajuntaments de tot el territori català per tancar els acords que permetin el desplegament del Pla. Els convenis resultants han definit els compromisos de l'ARC i dels ens locals pel que fa a la implantació de la recollida selectiva de matèria orgànica; la millora de les altres recollides selectives; l'adequació de les instal·lacions existents; la planificació i construcció de les noves, i les campanyes de comunicació ciutadana. Com que es tracta d'un projecte de país i no d'un problema local, el Departament ha assumit íntegrament el cost d'inversió de les noves infraestructures de gestió de residus; una despesa que no recau en els municipis.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA ACORDAT UNA TRENTENA DE CONVENIS AMB ENS LOCALS PER A LA RECOLLIDA SELECTIVA I EL TRACTAMENT DE LES DEIXALLES

ES MULTIPLIQUEN PER QUATRE LES SUBVENCIONS EN RESIDUS I S'OBREN NOVES LÍNIES D'AJUTS

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha reforçat les ajudes per avançar en una gestió més sostenible dels residus. En només tres anys ha quadruplicat l'import de les subvencions que s'atorguen anualment a ajuntaments, empreses, universitats i associacions.

D'acord amb l'estratègia de compromís i suport expressada al Pla d'acció 2005-2012, els ens locals han estat els principals beneficiaris dels ajuts, tot i que també s'han incrementat les subvencions a empreses, ramaders i entitats d'inserció sociolaboral. La convocatòria de subvencions de residus de 2006 gairebé multiplica per quatre les atorgades l'any 2003; un increment que s'accentua encara més en el cas dels ajuts a què poden optar els ens locals. S'ha passat de 5,5 milions d'euros a 21,5 milions d'euros.

A més d'incrementar les dotacions en totes les línies d'ajuts, al llarg d'aquesta legislatura, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha obert quatre subvencions noves: una per prevenció de residus municipals; l'altre per projectes d'inserció sociolaboral; una tercera per a sòls contaminats, i la quarta per al foment de l'ús de productes reciclats/reciclables en empreses. L'any 2006, el Departament de Medi Ambient i Habitatge atorga 29.000.000 d'euros per a projectes en matèria de residus, incorporant així aquestes noves línies de subvenció.

Política consolidada

Gràcies a l'aprovació del contracte programa, que permetrà finançar en els propers anys les actuacions del nou model de gestió dels residus municipals, el manteniment d'aquestes línies d'ajuts està garantit, com a mínim, fins al 2010. Així, en el període 2006-2010 es convocaran subvencions en matèria de residus per valor de 138 milions d'euros per als ens locals de Catalunya, així com per al sector industrial i ramader.

ELS AJUTS ALS ENS LOCALS PER A LA GESTIÓ DELS RESIDUS HAN PASSAT DE 5,5 A 21,5 MILIONS D'EUROS EN TRES ANYS

CREIX EL RECICLATGE DE LES DEIXALLES I LA RECOLLIDA SELECTIVA DE MATÈRIA ORGÀNICA S'ESTÉN PER TOT EL TERRITORI

La recollida selectiva augmenta progressivament. El 2005 se situava en 28,5% de totes les deixalles generades, fet que suposa un increment de cinc punts percentuals respecte de l'any 2003. La recollida selectiva de matèria orgànica, que ha accelerat la seva implantació a tot Catalunya, és una de les que més creix i l'objectiu del Pla d'acció 2005-2012 és implantar-la en tots els municipis i no només en els de més de 5.000 habitants.

Per primer cop en la darrera dècada, i malgrat que la població de Catalunya va créixer en 189.000 persones el 2005, l'any passat no va augmentar la generació de deixalles, que s'ha estabilitzat en 1,61 kg/habitant/dia (el 2004, se'n van generar 1,66 kg/habitant/dia). Així, s'intueix un possible canvi de tendència que va en consonància amb el fet que els catalans s'impliquen cada cop més en la gestió dels residus. Així, el 95% dels ciutadans creu que cal separar les deixalles i tan sols un 10% afirma que mai no fa recollida selectiva. D'altra banda, la recollida selectiva va incrementar d'un 11% respecte de l'any anterior. Això va permetre que més d'un milió de tones de materials —una quarta part de les deixalles— es poguessin reaprofitar i entrar de nou en processos productius.

La matèria orgànica: l'opció de futur

La meitat de la població catalana, és a dir, uns 3,2 milions de persones, ja té accés al servei de recollida selectiva de matèria orgànica; servei que, per llei, haurien de tenir implantat tots els municipis de més de 5.000 habitants des de l'any 1997. El Pla d'acció imposa la seva implantació en tots els municipis, grans i petits, abans del 2012 i, per tal de promoure'n el desplegament de forma efectiva, l'Agència de Residus de Catalunya del Departament de Medi Ambient i Habitatge ha triplicat des de 2003 els ajuts econòmics als ens locals per aquest concepte, passant de 2,8 a 9 milions d'euros anuals el 2005 i 2006. Els fruits comencen a ser visibles: avui al voltant de 300 municipis fan la recollida selectiva de matèria orgànica; més de 100 dels quals van iniciar-ne la implantació el 2005.

ACTUALMENT, AL VOLTANT DE 300 MUNICIPIS DE CATALUNYA FAN RECOLLIDA SELECTIVA DE LA MATÈRIA ORGÀNICA

EL NOU CÀNON DE RESIDUS CONTRIBUEIX A LA IMPLANTACIÓ DE LA GESTIÓ SOSTENIBLE DE LA BROSSA

El cànon sobre els residus municipals que es porten a dipòsit controlat va entrar en vigor el 2004. Des de llavors ha recaptat més de 60 milions d'euros (30 milions anuals), que es retornen als ens locals en funció de com gestionen les deixalles. Així, el cànon contribueix a finançar la implantació de la gestió sostenible dels residus i s'ha mostrat com una de les mesures més eficaces per promoure la millora de les recollides selectives.

El cànon sobre deposició implica que els ens locals han de pagar 10 euros per cada tona de deixalles que entra en dipòsit controlat. És un tribut amb finalitat ecològica, propi de la Generalitat de Catalunya, i els diners recaptats es retornen als municipis en funció de la quantitat i la qualitat de les seves recollides selectives. Per tal de poder sol·licitar el retorn del cànon, els ajuntaments han de fer recollida selectiva de matèria orgànica, o de paper i cartró, o bé disposar de deixalleries. Tal com marca la Llei 16/2003, el retorn dels diners recaptats és administrat per la Junta de Govern del Fons de Gestió de Residus, comissió on participen la Federació de Municipis de Catalunya, l'Associació Catalana de Municipis i l'Entitat Metropolitana del Medi Ambient.

Una eina eficaç per promoure la valorització

El cànon s'està mostrant com el millor estímul per a la implantació de bones pràctiques en matèria de residus entre els ens locals i ha esperonat, sobretot, el desplegament de la recollida selectiva de matèria orgànica per part dels municipis que encara no la tenien implantada. Els municipis que l'han desplegada bé tenen un benefici doble: envien menys tones de residus als dipòsits controlats o incineradores i, per tant, paguen menys en concepte del cànon. I, alhora, reben més diners en concepte de retorn del cànon, que s'han d'invertir en desplegar i/o millorar la recollida i tractament de la matèria orgànica, actuacions de reducció del rebuig, recollida de paper i deixalleries.

Cap a una fiscalitat ambiental més justa

A més, hi ha previstos dos cànons més, que resten pendents de tramitació parlamentària: un sobre la incineració de residus municipals, que es desplegarà en tres anys, i un altre de 3 euros la tona sobre la disposició en dipòsit controlat de runes i altres residus de la construcció, que ja ha estat consensuat amb el sector.

DES DE L'APLICACIÓ DEL CÀNON L'ANY 2004, S'HAN RECAPTAT MÉS DE 60 MILIONS D'EUROS QUE ES RETORNEN ALS AJUNTAMENTS EN FUNCIÓ DE COM GESTIONEN LES DEIXALLES

LA NORMATIVA CATALANA S'ADEQUA A UN MODEL MÉS SOSTENIBLE DE GESTIÓ DE RESIDUS

El desplegament del Pla d'acció per a la gestió dels residus municipals 2005-2012 ha obligat a la revisió de la normativa catalana sobre residus, atès que la normativa que està actualment en vigor resulta inadequada per implantar una gestió més sostenible i racional de les deixalles. En aquest sentit, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha promogut modificacions en quatre àmbits: la llei general sobre residus, la llei de finançament d'infraestructures, la normativa sobre envasos i l'aplicació de la responsabilitat del productor a la gestió de determinats residus.

La Llei 6/1993 de 15 de juliol que regula els residus s'ha modificat per tal d'aplicar una nova jerarquia, situant en primer lloc les actuacions de prevenció, seguides de les de recuperació i, finalment, la valorització material dels residus. La modificació, que resta pendent de l'aprovació de Govern, també amplia el compromís del Departament de Medi Ambient i Habitatge de col·laborar amb els municipis, i precisa l'obligació dels ajuntaments d'implantar les recollides selectives i de valoritzar materialment els residus.

Millorar el finançament de la gestió

Paral·lelament, s'ha iniciat la modificació de la Llei de finançament de les infraestructures de residus i del cànon sobre la disposició de residus per tal d'establir que el Departament de Medi Ambient i Habitatge assumeixi el finançament de les instal·lacions previstes en el Pla d'acció. Les despeses d'explotació, en canvi, han d'anar a càrrec dels municipis. A més, s'estableix la creació de dos cànon nous, i l'augment de l'import del cànon actual a 20 euros la tona en aquells municipis que no hagin desplegat la recollida selectiva de matèria orgànica, tot i disposar en el seu entorn d'instal·lacions adequades per al seu tractament. D'altra banda, s'ha treballat en el desenvolupament de les eines necessàries per fer efectiu el principi «qui contamina paga». La responsabilitat del productor en la gestió dels residus que generen els seus productes s'aplica mitjançant els sistemes integrats de gestió. Als sistemes ja existents per a envasos (Ecoembes i Ecovidrio) i medicaments (SIGRE), s'hi afegixen els de residus d'aparells elèctrics i electrònics, i de pneumàtics.

Frenar el creixement dels envasos

Un tercer eix de treball ha estat l'obertura del camí perquè Catalunya disposi de sistemes de dipòsit, devolució i retorn per a determinats envasos de plàstic, bàsicament els domèstics de més de dos litres i els envasos que han contingut productes tòxics (neteja, disolvents, etc.). Entre d'altres mesures, l'Agència de Residus de Catalunya del Departament de Medi Ambient i Habitatge ha proposat al Ministeri de Medi Ambient incorporar aquest sistema a la Ley de Envases y Residuos de Envases (LERE) que està en procés de modificació.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA PROMOGUT LES MODIFICACIONS DE LA LLEI GENERAL SOBRE RESIDUS, LA LLEI DE FINANÇAMENT D'INFRAESTRUCTURES I LA NORMATIVA SOBRE ENVASOS

L'AGÈNCIA DE RESIDUS DE CATALUNYA DISPOSARÀ DE MÉS DE 1.100 MILIONS D'EUROS PER FINANÇAR ACTUACIONS EN MATÈRIA DE RESIDUS

El Govern ha aprovat el contracte-programa mitjançant el qual l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) del Departament de Medi Ambient i Habitatge disposarà de més de 1.100 milions d'euros fins a l'any 2010 per finançar les actuacions previstes en el Pla d'acció de residus municipals. El contracte programa garanteix també les línies de subvencions a ens locals, empreses, ramaders i associacions.

El contracte-programa promou el desenvolupament de les actuacions del Pla d'acció per a la gestió dels residus municipals a Catalunya 2005-2012, que comprèn una planificació territorial el més equilibrada possible, mitjançant el Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals 2005-2012. El Pla estima que Catalunya necessita 108 instal·lacions de tractament de deixalles, 53 de les quals són de nova construcció i han de ser finançades per l'ARC. Per això, 925 milions d'euros del contracte programa (d'un total de 1.165.423.504 euros) es destinaran a les actuacions de la primera fase del Pla d'acció, que fa referència a la construcció de les instal·lacions necessàries a causa de l'esgotament de la vida útil d'infraestructures en servei, a les quals s'han de plantejar alternatives. També inclou actuacions necessàries per tal de millorar les instal·lacions existents que cal abordar a curt termini per raons de funcionalitat i per requeriments de caràcter legal i ambiental, així com ajuts per a actuacions en els municipis que acullen instal·lacions estratègiques de residus.

D'altra banda, el contracte-programa permet la convocatòria en els propers anys més ajudes en matèria de gestió dels residus, que representaran un total de 138 milions d'euros repartits en nou línies de subvencions per al període 2006-2010. Concretament, 42,5 milions d'euros seran per al foment de la recollida selectiva de la fracció orgànica de residus municipals; 18,5 per clausurar abocadors municipals que estiguin fora d'ús; 22 per a infraestructures de recollida selectiva de residus municipals, com per exemple deixalleries; 10 per a prevenció en la generació d'aquests residus; 7,5 en projectes de residus promoguts per col·lectius d'inserció social; 19,5 per a projectes de minimització de residus, 7 per al foment a la producció i consum de productes reciclats o reciclables; 6 per infraestructures de tractament de purins; i 5 milions per ajuts als ens locals per al sanejament de sòls públics que estiguin contaminats.

**EL CONTRACTE-PROGRAMA AMB L'AGÈNCIA DE RESIDUS DE CATALUNYA PERMET
CONVOCAR AJUDES PER VALOR DE 138 MILIONS D'EUROS FINS A L'ANY 2010**

CAP AL DESACOBLEMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I EL CREIXEMENT DELS RESIDUS

La cura ambiental va de la mà del desenvolupament econòmic. El tractament i el reciclatge de residus, per exemple, és font de riquesa i de llocs de treball com mostra el fet que la recuperació de materials és el sistema de tractament de residus industrials que més ha augmentat els darrers anys, i s'observa el creixement continuat d'empreses dedicades a l'aprofitament d'aquests materials.

Les especificitats dels diferents tipus de residus fa que sigui convenient establir tractaments diferenciats per cadascun d'ells. Per aquest motiu, la política catalana consta de tres programes: residus municipals (4 milions de tones anuals), industrials (6 milions de tones) i de la construcció (7 milions de tones), als quals cal afegir uns 19 milions de tones de dejeccions ramaderes. A més de les actuacions referents a les deixalles municipals, també s'ha avançat notablement en la planificació de les altres àrees amb la revisió dels programes vigents, i la formulació de nous per a l'horitzó 2007-2012.

Un sector econòmic en expansió

A Catalunya operen actualment 700 empreses autoritzades per gestionar residus industrials, i més de 1.100 transportistes amb 4.022 vehicles, xifres molt significatives si es comparen amb les 132 empreses gestores que hi havia l'any 1995. En un altre sector, Gestora de Runes de la Construcció (GRC), empresa semipública, aporta un altre exemple: la xifra de negoci ha augmentat dels 2,6 milions d'euros el 2001 a prop de 19 milions d'euros l'any passat. D'altra banda, l'aplicació del Pla d'acció de residus municipals 2005-2012 comportarà a Catalunya la generació de més de 50.000 llocs de treball, directes i indirectes, a les fases constructives i d'explotació de les instal·lacions.

Més riquesa no vol dir més residus

A més de millorar els sistemes de selecció i recuperació de materials, l'ARC també promou canvis en els processos productius de les empreses perquè produeixin menys residus i desacoblar, en conseqüència, la generació de residus i el desenvolupament econòmic. Així, les empreses beneficiades amb els ajuts anuals per a projectes de minimització han retallat la quantitat de residus que generen en un 66,5% (en el cas dels residus perillosos, la reducció ha estat del 72%). Quant a la construcció, es potencia el reciclatge de materials i la reutilització de terres, activitats que en el cas de GRC han incrementat dels 643.000 m³ el 2002 a més d'un milió l'any passat.

ELS AJUTS A LES EMPRESES HAN PERMÈS RETALLAR ELS RESIDUS GENERATS EN UN 66,5% I EN EL CAS DE RESIDUS PERILLOSO, UN 72%

NOVES LÍNIES D'ACTUACIÓ PER PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ACTIVA DE LA CIUTADANIA EN LA GESTIÓ DELS RESIDUS

L'Agència de Residus de Catalunya (ARC) ha creat el Consell per a la Prevenció i la Gestió dels Residus a Catalunya, que possibilita la participació dels agents socials en el procés de presa de decisions de l'ARC. En formen part representants d'associacions veïnals, ecologistes, sindicals i empresarials. En la mateixa línia d'obertura i apropament a la ciutadania, s'han impulsat actuacions comunicatives per, d'una banda, fomentar la sensibilització vers la recollida selectiva i, d'altra banda, afavorir la transparència i l'accés a la informació sobre gestió dels residus.

En concordança amb el reconeixement internacional de la importància dels mecanismes de participació del públic en la presa de decisions de caràcter ambiental, plasmat en l'aprovació del Conveni d'Aarhus i la seva ratificació posterior pels estats membres de la Unió Europea, es crea el Consell per a la Prevenció i la Gestió dels Residus com a òrgan assessor del Consell de Direcció de l'ARC. La seva funció és proporcionar un espai de debat per al desplegament de noves polítiques i, alhora, possibilitar la participació dels agents socials en matèria de prevenció i gestió de residus mitjançant l'assessorament i formulació de propostes als plans, programes i disposicions normatives impulsades per l'ARC, així com amb la promoció de processos participatius.

Primeres campanyes sobre residus en l'àmbit del país

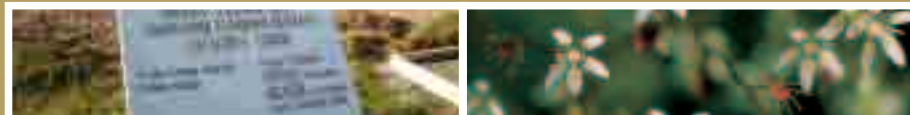
Per primer cop, el 2005 es van fer a tot Catalunya, i des del Departament de Presidència, dues campanyes de residus: una per promoure la recollida selectiva de matèria orgànica, i una altra per promoure la d'envasos, en col·laboració amb Ecoembes i Ecovidrio. Va ser l'inici d'una línia d'actuació que té previst mantenir-se. Posteriorment, una segona edició de la campanya per fomentar la recollida selectiva de matèria orgànica ha tingut lloc entre agost i setembre d'enguany, i pels volts de Nadal es farà la d'envasos.

Més transparència i accessibilitat a dades ambientals

S'ha millorat la transparència i accessibilitat de la informació ambiental, en concordança amb les Directives europees, mitjançant l'elaboració d'un protocol d'informació de les instal·lacions, que ja s'està elaborant i serà consultable al web de l'ARC. També s'han impulsat les comissions de seguiment de les instal·lacions de tractament de residus: se n'han recuperat les que estaven aturades i se n'han creat de noves. De fet, es preveu crear comissions en cadascuna de les instal·lacions acordades mitjançant convenis.

A més, l'ARC està promovent la Xarxa Comprí Reciclat per donar a conèixer les empreses amb productes disponibles al mercat.

EL CONSELL PER A LA PREVENCÍO I LA GESTIÓ DELS RESIDUS A CATALUNYA ÉS UN ESPAI DE DEBAT DELS AGENTS SOCIALS PER DESPLEGAR NOVES POLÍTIQUES DE RESIDUS

POLÍTIQUES AMBIENTALS QUALITAT AMBIENTAL MEDI NATURAL NOVA POLÍTICA DE

0010020030040050060070080090100110120130140
0290300310320330340350360370380390400410
0550560570580590600610620630640650660670
08108208308408508608708808909009109209

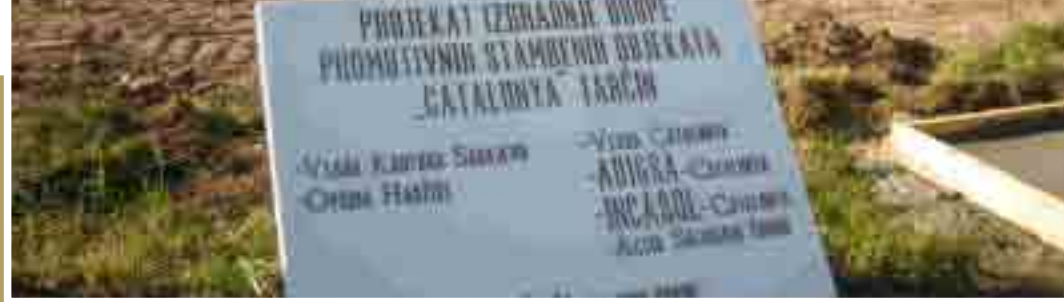
L'AIGUA RESIDUS SERVEI METEOROLÒGIC HABITATGE ACTIVITAT INTERNACIONAL

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
30940950960970980991002ACCIONS,10072075...

EL GOVERN FINANÇA LA CONSTRUCCIÓ DE 47 HABITATGES A SARAJEVO PER A DESPLAÇATS DE GUERRA

La Generalitat ha finançat la construcció de 47 habitatges per a desplaçats i refugiats de guerra a Sarajevo. Són pisos de protecció oficial i se cedeixen temporalment a afectats per la guerra que estan a l'espera de la reconstrucció del seu habitatge o que estan esperant que els en construeixin un altre. Aquest projecte de cooperació es va iniciar durant el trienni 2003-2005 per col·laborar en el compliment dels acords de Dayton per al progressiu retorn dels desplaçats a casa seva.

Els habitatges que es construïran són de dos tipus: uns de 30 m² i uns altres de 58 m². També es construïran trasters i serveis comuns. Les famílies beneficiàries d'aquest projecte s'agrupen en dues situacions: famílies autòctones de Hadzici que a causa de la guerra van quedar sense llar i no tenen la possibilitat d'arranjar-la, i famílies d'altres poblacions –bosnians musulmans– que després de la guerra no han pogut tornar als seus nuclis d'origen pel canvi d'administració de la seva zona.

El projecte de cooperació es va iniciar el 2003 per col·laborar en el compliment d'un dels punts dels acords de Dayton, signats l'any 1995, que preveia el progressiu retorn de les persones desplaçades i refugiades a llurs poblacions un cop acabada la guerra. L'objectiu és construir cases que els facilitin el retorn i contribuir a la recuperació de la zona rural de l'Opcina de Hadzici, un cantó de Sarajevo, de Bòsnia i d'Hercegovina, amb les infraestructures i urbanitzacions necessàries.

El mes de juliol, el conseller de Medi Ambient i Habitatge, Francesc Baltasar, va viatjar fins a Sarajevo per participar en l'acte de col·locació de la primera pedra d'aquests 47 habitatges. Uns mesos abans, una delegació de representants del cantó de Sarajevo es van desplaçar a Barcelona per signar el conveni per a la construcció dels pisos. El conveni estableix el pressupost destinat a aquesta actuació en 1,1 milions d'euros distribuïts de la següent manera: el 65% (715.000 euros) l'aporta l'Institut Català del Sòl, i el 35% restant (358.000 euros), l'aporta Adigsa. L'ONG Acció Solidària-Igman fa el seguiment global del projecte i actua de mitjancera entre les administracions de Bòsnia i Catalunya. L'Opcina de Hadzici ha aportat el solar, ha fet el projecte de les obres i ja ha urbanitzat la zona on ara es començaran a construir els habitatges. La previsió és que les obres durin 18 mesos.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE APORTA 1,1 MILIONS D'EUROS PER CONSTRUIR ELS 47 PISOS

CATALUNYA INTERVÉ PER PRIMERA VEGADA EN UN CONSELL DE MINISTRES DE MEDI AMBIENT DE LA UNIÓ EUROPEA

Gràcies a l'aposta del Departament de Medi Ambient i Habitatge, s'ha creat un nou mecanisme que garanteix la participació de les comunitats autònomes en la preparació i en les reunions del Consell de Ministres de la Unió Europea. D'aquesta manera, es completa la tasca dels eurodiputats catalans i de la Delegació del Govern a Brussel·les en el Comitè de les Regions.

La participació directa dels governs autonòmics en els Consells de Ministres de la Unió Europea (UE) ha estat, des de fa molts anys, una reivindicació de la majoria dels partits polítics catalans. L'any 2004, amb uns resultats electorals que canvien el panorama del govern espanyol, té lloc una decisió important, que, sens dubte, no és aliena a la nova configuració política: la Conferència per als Afers Relacionats amb les Comunitats Europees (CARCE) adopta, el 9 de desembre, les línies bàsiques que regulen el sistema de representació autonòmica en les formacions del Consell de Ministres de la UE, entre les quals hi ha el Consell de Ministres de Medi Ambient. Aquest acord genèric va ser tractat i concretat en la Conferència Sectorial del Ministeri de Medi Ambient que es va celebrar a Santander els dies 28 i 29 de gener del 2005. Va ser a proposta del Departament de Medi Ambient i Habitatge, i del seu conseller, que es va concretar el mecanisme de participació amb la creació d'una terna de comunitats autònomes –i, per tant, de consellers– per a cada període semestral de les presidències europees. Aquesta terna tenia un membre titular i un suplent per a cada sessió ministerial, però la seva principal virtut era que implicava tres comunitats en el seguiment dels temes de medi ambient de cada Consell, la qual cosa també facilitava que totes les comunitats autònomes –amb les seves diversitats territorials i polítiques– podrien arribar a participar directament en les reunions del Consell. Astúries va ser la primera Comunitat titular de la terna i va participar, a Brussel·les, en el Consell de Ministres de Medi Ambient (el 10 de març de 2005), dia en què el Departament català va actuar com a suplent. Per la seva banda, Catalunya, el Departament de Medi Ambient, amb el seu conseller al capdavant, va ser el representant titular de les comunitats autònomes en el Consell de Ministres de Medi Ambient del 24 de juny, a Luxemburg, formant part de la delegació oficial que presidia la ministra de Medi Ambient, Cristina Narbona.

Va ser la primera vegada que un conseller d'una comunitat autònoma va intervenir en un Consell de Ministres de la UE. També d'acord amb el Ministeri, la intervenció del conseller –que va començar saludant en totes les llengües oficials de l'Estat espanyol– es va centrar en la importància de la Xarxa Natura 2000, en l'acord amb la Comissió de construir aquesta Xarxa i, alhora, en la necessitat de finançament específic per a la Xarxa en l'instrument financer LIFE+, coincidint així amb el que també reclamava el Parlament Europeu i, molt específicament, la seva Comissió de Medi Ambient. Valorem que aquest objectiu es va aconseguir. El procés ha continuat amb Madrid, Extremadura, Canàries i Múrcia. El Departament de Medi Ambient i Habitatge continua sent un membre actiu que lidera totes aquestes trobades. Més a llarg termini, aquest procés ha de permetre crear tots els mecanismes per garantir la plena implicació de les comunitats autònomes en totes les etapes del procés d'adopció de polítiques i normes de la Unió Europea.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE VA SER EL REPRESENTANT TITULAR DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES EN EL CONSELL DE MINISTRES EUROPEU DE MEDI AMBIENT DEL 24 DE JUNY, A LUXEMBURG

CATALUNYA PARTICIPA DIRECTAMENT EN LES CONFERÈNCIES DE LES PARTS DELS CONVENIS AMBIENTALS DE NACIONS UNIDES

La històrica reclamació de la presència de Catalunya en els convenis internacionals es concreta en matèria de medi ambient en els àmbits del canvi climàtic, de la biodiversitat, de la desertificació i del desenvolupament sostenible. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha participat, entre altres, en el conveni de canvi climàtic de Buenos Aires (2004) i Mont-real (2005), en la reunió de les parts del conveni sobre diversitat biològica (Curitiba, 2006), en les reunions de la Comissió de Nacions Unides sobre Desenvolupament Sostenible (Nova York, 2005 i 2006) i en altres com el Fòrum Mundial de l'Aigua (Mèxic, 2006).

Des de la seva creació, el Departament de Medi Ambient i Habitatge d'aleshores va reclamar al ministeri espanyol de medi ambient la possibilitat de participar en les conferències internacionals sobre medi ambient, atès que tractaven matèries de la competència de la Generalitat de Catalunya. Tot i que el Departament va poder participar a conferències tan crucials com les cimeres de Rio i de Johannesburg (respectivament el 1992 i el 2002) sobre desenvolupament sostenible, sempre ho va fer sense rebre el tractament d'una delegació estatal; cosa que no permetia l'accés a totes les negociacions multilaterals ni a les reunions preparatòries dels representants dels estats membres de la Unió Europea.

L'any 1992, marca l'inici de la dècada dels tractats ambientals de caire global i de temàtica molt ampla i transversal com el de canvi climàtic, el de diversitat biològica o el de lluita contra la desertificació i sequera. Anteriorment també s'havien adoptat convenis importants però sempre de caràcter més especialitzat temàticament o geogràficament com el de Barcelona de protecció de la Mediterrània, el CITES de lluita contra el tràfic d'espècies o el de Ramsar de protecció de les zones humides.

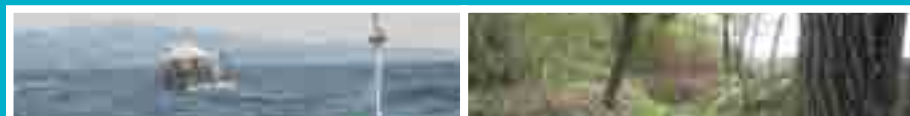
El canvi de govern a l'Estat espanyol l'any 2004 va permetre que representants polítics i tècnics del Departament de Medi Ambient i Habitatge s'incorporessin a la delegació oficial de l'Estat. Aquesta presència ha estat molt clara en la reunió de les parts contractants al conveni de canvi climàtic de Buenos Aires (2004, COP 10) i Mont-real (2005, COP 11) amb la presència del conseller de Medi Ambient i Habitatge, juntament amb la ministra de medi ambient, i el suport d'un equip tècnic del Departament de Medi Ambient i Habitatge que va treballar amb l'Oficina Espanyola de Canvi Climàtic en les negociacions intergovernamentals. L'experiència internacional de l'Estat es complementa així amb l'experiència tècnica de l'administració autonòmica que ha d'implementar la major part dels tractats internacionals de medi ambient.

Aquesta col·laboració s'ha materialitzat també en l'àmbit de la reunió de les parts del conveni sobre diversitat biològica (Curitiba, 2006), del conveni d'Estocolm sobre contaminants orgànics i persistents (Punta de l'Este, 2005), a les reunions de la Comissió de Nacions Unides sobre Desenvolupament Sostenible (Nova York, 2005 i 2006) i a altres trobades com el Fòrum Mundial de l'Aigua (Mèxic, 2006).

Finalment aquesta presència catalana ha ofert nous eixos de col·laboració com l'organització de jornades de formació conjuntes Ministeri-Departament de Medi Ambient i Habitatge en avaluació estratègica ambiental a Amèrica Llatina, el patrocini del Departament de Medi Ambient i Habitatge al calendari 2006 de Nacions Unides sobre el tema de la desertificació o l'organització per part del Departament de Medi Ambient i Habitatge d'una reunió de treball entre la secretaria del conveni de lluita contra la desertificació i sequera, i representants d'administracions i entitats catalanes i espanyoles per examinar el treball conjunt en projectes de reforestació i foment de l'ocupació en el sector ambiental per a joves a Mauritània i al Carib.

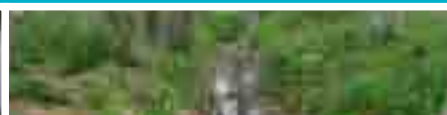
EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA PARTICIPAT, ENTRE ALTRES, EN EL CONVENI DE CANVI CLIMÀTIC DE BUENOS AIRES (2004) I MONT-REAL (2005), I EN LES REUNIONS DE LA COMISSIÓ DE NACIONS UNIDES SOBRE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (NOVA YORK, 2005 I 2006)

POLÍTIQUES AMBIENTALS QUALITAT AMBIENTAL MEDI NATURAL NOVA POLÍTICA DE

0010020030040050060070080090100110120130140
0290300310320330340350360370380390400410
0550560570580590600610620630640650660670
08108208308408508608708808909009109209

L'AIGUA RESIDUS ACTIVITAT INTERNACIONAL HABITATGE SERVEI METEOROLÒGIC

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
30940950960970980991002ACCIONS,10072075...

MILLORES EN LA XARXA D'EQUIPAMENTS METEOROLÒGICS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

El Servei de Meteorologia de Catalunya (SMC) del Departament de Medi Ambient i Habitatge ha racionalitzat durant aquests tres anys la Xarxa d'Equipaments Meteorològics de la Generalitat de Catalunya (XEMEC), formada, entre d'altres, per estacions meteorològiques automàtiques i per estacions nivològiques. Pel que fa al primer tipus d'estacions, actualment n'hi ha 141, repartides per tot Catalunya. D'altra banda, la xarxa d'estacions nivològiques consta d'11 estacions d'alta muntanya.

El SMC compta actualment amb una xarxa de 152 Estacions Meteorològiques Automàtiques (EMA) repartides per tot el territori català, després d'haver fet una ingent tasca de desplegament i racionalització durant els darrers tres anys en l'intent d'aplicar l'actual normativa UNE 500520 de criteris de localització i equipament d'EMA. En aquest procés, s'ha procedit també a desmantellar-ne 10 que estaven mal ubicades o eren redundants, així com a reequipar-ne 28 per tal de substituir les antigues casetes i les instal·lacions que eren incorrectes per equips miniaturitzats i normalitzats. A més, s'han instal·lat 10 noves EMA en zones on no n'hi havia i eren necessàries.

El SMC ha ofert a diversos organismes i ajuntaments, la possibilitat d'apadrinar i patrocinar noves estacions per tal d'incloure-les a la seva xarxa i base de dades, alhora que es responsabilitza del funcionament i de la qualitat de les dades que ofereixen. Actualment, el SMC té 35 estacions automàtiques apadrinades per diverses institucions, ajuntaments, altres departaments del Govern o empreses privades que es fan càrrec de les despeses de funcionament. Pel que fa a la xarxa de radars meteorològics, en aquests tres anys s'ha aconseguit un alt nivell d'operativitat: s'operarava a menys d'un 33% del seu temps i s'ha passat a més del 90%. A més, s'ha adjudicat el subministrament energètic del nou radar meteorològic que s'instal·larà a Tivissa mitjançant un innovador sistema energètic amb aprofitament dels gasos residuals per climatització i participació d'energia solar fotovoltaica. Aquest sistema s'ha dut a terme a fi d'evitar el desplegament d'una costosa i sorprenent xarxa elèctrica enmig d'una zona catalogada com a PEIN.

Una altra de les millores ha estat en la Xarxa d'Estacions Nivometeorològiques Automàtiques, que aporta les dades relatives a les condicions de la neu i a l'evolució meteorològica per damunt dels 2.000 metres. En aquest sentit, s'han desplegat dues estacions automàtiques d'alta muntanya completant així la xarxa amb un total d'11 estacions.

Una altra millora per part de la XEMEC és que s'està procedint al desplegament de 4 boies meteorològiques al llarg de la costa catalana conjuntament amb Ports de la Generalitat (PTOP). S'ha creat la Base de Dades Meteorològiques de Catalunya, que ja està en fase preoperativa i la qual consta de més de 200 milions de registres meteorològics, amb un increment anual de més de 25 milions de registres.

EL SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA GESTIONA ACTUALMENT LA XARXA DE DESCÀRREGUES ELÈCTRIQUES, LA XARXA DE RADARS I LA XARXA DE BOIES METEOROLÒGiques I OCEANOGRÀFIQUES, A MÉS DE 152 ESTACIONS AUTOMÀTIQUES

MÉS I MILLORS EINES PER A LA PREDICCIÓ

La col·laboració amb altres organismes i entitats, així com equips d'investigadors que es dediquen a la previsió, pronòstics i protecció ha estat fonamental per consolidar la tasca que duu a terme el Servei de Meteorologia de Catalunya (SMC) del Departament de Medi Ambient i Habitatge. L'SMC disposa d'una xarxa de col·laboradors al territori per informar en situacions meteorològiques especials, ha implementat un nou sistema de visualització amb importants aplicacions hidrometeorològiques i ha desenvolupat eines per informar de manera més fiable i amb més garanties sobre les situacions meteorològiques de risc a tot Catalunya, des de les zones d'alta muntanya fins a la costa.

L'SMC ha consolidat i normalitzat els butlletins i l'assistència al Centre d'Emergències de Catalunya en Situacions Meteorològiques de Risc (SMR). Paral·lelament, també ha creat una xarxa de col·laboradors de l'Associació Catalana d'Observadors Meteorològics amb l'SMC arreu de Catalunya que poden informar directament des del territori en situacions meteorològiques especials.

A més, juntament amb l'Agència Catalana de l'Aigua i grups d'investigadors, el servei meteorològic ha desenvolupat un sistema de visualització integrada de les diferents eines de teledetecció amb importants aplicacions de tipus hidrometeorològic, és a dir, aplicacions que es poden desenvolupar en qualsevol camp del cicle de l'aigua, ja siguin factor meteorològics, com el comportament dels recursos hídrics. En el camp de la predicció i el pronòstic, també s'ha instal·lat i posat en marxa la recepció d'imatges del nou satèl·lit Meteosat de segona generació, amb unes grans prestacions tecnològiques ja que permet tenir imatges cada 15 minuts en lloc de 30, amb imatges d'alta resolució.

En el camp de la prevenció, també s'ha fet un avanç molt important pel que fa a la seguretat a l'alta muntanya amb l'edició dels butlletins Pirinenc i dels butlletins de perill d'allaus. Aquestes publicacions donen informació diària i detallada sobre el temps a tot el Pirineu català, inclouen mapes dels gruixos de neu, de les estacions meteorològiques automàtiques de la zona, i indiquen l'escala del perill d'allaus i una previsió meteorològica tres dies abans. En aquest mateix sentit, també s'ha signat un conveni de col·laboració amb la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i la seva xarxa de refugis de muntanya. Amb aquest acord, s'ha informat diàriament als usuaris dels 25 refugis pirinencs sobre la previsió, el risc d'allaus, l'estat de la muntanya en general i les possibles situacions de risc que es poden originar i afectar els refugis d'alta muntanya.

D'altra banda, a la costa, s'ha desenvolupat un nou producte a partir del model numèric d'onatge WAM, que facilita cada 6 hores dades de l'alçària i el període mitjà d'onatge a tota la regió mediterrània occidental. Aquest producte s'ha aplicat com a sistema de predicció d'onatge per les activitats pròpies dels ports de Barcelona i Tarragona.

S'HA CREAT UNA XARXA DE COL-LABORADORS QUE INFORMEN DIRECTAMENT DES DEL TERRITORI EN SITUACIONS METEOROLÒGiques ESPECIALS

EL SERVEI DE METEOROLOGIA DE CATALUNYA HA DESENVOLUPAT DIVERSES ÀREES DE RECERCA PER MILLORAR LES PREDICCIONS

La realització del Mapa de Vents a partir del qual s'ha desenvolupat el mapa de recursos eòlics de Catalunya ha estat una de les tasques importants del Servei de Meteorologia de Catalunya (SMC) del Departament de Medi Ambient i Habitatge en l'àmbit de la recerca aplicada i la modelització. Una altra línia de treball ha estat l'aplicació d'un model desenvolupat per investigadors de la UB, capdavanter per a la predicció de la concentració d'ozó troposfèric; a més d'un nou model de predicció del temps a deu dies, amb aplicacions important per determinar el risc d'incendi.

Per encàrrec de la Direcció General de Polítiques Ambientals del Departament, el SMC va elaborar el 2004 el Mapa de Vents de Catalunya, de gran interès per al desenvolupament de l'energia eòlica al país. Gràcies a l'aplicació de models numèrics i a la infraestructura que el SMC té desplegada en tot el territori, aquest mapa es va poder realitzar en un període de temps breu i amb uns costos inferiors a instal·lar una sola torre de mesura.

Tanmateix, aquesta ha estat només una de les tasques que ha desenvolupat l'Àrea de Recerca Aplicada i Modelització. A les Terres de Ponent, s'ha realitzat la Campanya de Vigilància Intensiva de la Calamarsa, amb el llançament de radiosondes a Lleida per a la millora en el pronòstic de calamarsa o pedra i per investigar el desenvolupament d'un mètode per determinar la probabilitat de precipitació amb calamarsa. Per desenvolupar-lo, s'han usat les eines pròpies del SMC com els radiosondatges i la xarxa de radars meteorològics.

En l'àmbit de tot Catalunya, ha estat especialment destacable la col·laboració amb la Universitat de Barcelona per al desenvolupament d'un model capdavanter de predicció de la concentració d'ozó troposfèric a Catalunya, de gran interès per a la Direcció General de Qualitat Ambiental del Departament de Medi Ambient i Habitatge, a fi d'anticipar-se a possibles superacions dels llindars previstos per la normativa i poder, així, avisar la població. L'ozó troposfèric es troba de manera natural a l'atmosfera, però en condicions climàtiques concretes n'augmenta la presència i pot tenir diferents efectes sobre les persones com, per exemple, tos, irritacions a la faringe, al coll i als ulls, dificultats respiratòries i empitjorament de la funció pulmonar; a més de símptomes de malestar general: cansament, mal de cap, etc.

Finalment, l'adquisició i aplicació d'un model de pronòstic a mitjà termini desenvolupat per una empresa externa ha permès fer la predicció de diferents variables meteorològiques fins a deu dies. Aquest sistema meteorològic té també una clara aplicació en la previsió del risc d'incendis forestals al territori.

EL MAPA DE VENTS ÉS UNA EINA DE GRAN INTERÈS PER AL DESENVOLUPAMENT RACIONAL DE L'ENERGIA EÒLICA A CATALUNYA

POLÍTIQUES AMBIENTALS QUALITAT AMBIENTAL MEDI NATURAL NOVA POLÍTICA DE

0010020030040050060070080090100110120130140
0290300310320330340350360370380390400410
0550560570580590600610620630640650660670
08108208308408508608708808909009109209

L'AIGUA RESIDUS ACTIVITAT INTERNACIONAL SERVEI METEOROLÒGIC HABITATGE

015016017018019020021022023024025026027028
042043044045046047048049050051052053054
068069070071072073074075076077078079080
3094095096097098099100accions,100raons...

35.000 HABITATGES AMB PROTECCIÓ OFICIAL INICIATS O EN PROJECTE EN TRES ANYS

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha iniciat o projectat la construcció de 35.000 habitatges durant el període 2004-2006 i ha impulsat un conjunt de mesures, regulades per llei, encaminades a fomentar la promoció de l'habitatge protegit tant per part de promotors públics, cooperatives i promotors sense ànim de lucre, com per part de promotors privats.

L'objectiu del Departament l'any 2004, segons el Pacte del Tinell i d'acord amb el Pla per al dret a l'habitatge, era iniciar la construcció de 42.000 habitatges amb protecció oficial en quatre anys, és a dir, durant el període 2004-2007. Un any abans, però, el Departament ja ha complert el 82% del seu compromís ja que per a finals del 2006 està prevista la construcció o projecció de 35.000 habitatges. D'aquests 35.000 pisos, 14.000 (iniciats i en projecte) han estat promoguts directament per l'Institut Català del Sòl (INCASÒL), l'empresa pública de la Generalitat que s'encarrega de tots els aspectes relacionats amb la creació de sòl urbanitzat, la promoció pública d'habitatge, la rehabilitació de nuclis antics i restauració de monuments i la realització de diverses obres per encàrrec d'altres departaments de la Generalitat. A més, 7.900 habitatges (iniciats o en projecte) han estat promoguts per cooperatives i fundacions sense ànim de lucre; 6.500 han estat iniciats per promotors públics municipals; i 6.600 per promotors privats. Pel que fa a la tipologia d'aquests habitatges, 13.000, és a dir, el 37%, es destinaran a lloguer mentre que 22.000 (63%) aniran directament al mercat de compravenda. Distribuïts territorialment, s'ha iniciat o projectat a la demarcació de Barcelona el 71% dels habitatges, ja que és on hi ha una demanda més forta i on els preus dels habitatges són més elevats. A Girona li'n correspon un 6,6%; a Lleida, un 8,3% i a Tarragona, un 14,3%.

El conjunt d'habitatges que s'han iniciat amb protecció oficial des de l'any 2004 han generat una inversió en construcció de 1.540 euros. Pel que fa a la despesa que aquest conjunt de mesures ha representat per a la Generalitat, ha suposat 60 milions d'euros pagats en subvencions a promotors, i 85 milions més que corresponen a subvencions que ja han estat reconegudes.

Mesures per afavorir la construcció

Per aconseguir el foment de la promoció d'habitatges, el Departament ha dut a terme una sèrie de mesures. En primer lloc, s'han donat ajuts directes a promotors per a la construcció d'habitatges assequibles. A més, s'ha creat una nova modalitat d'habitatge protegit anomenada de preu concertat, que imposa un preu màxim de venda que es troba entre el preu de l'habitatge amb protecció oficial i el de l'habitatge lliure. També s'ha fet una zonificació de preus d'habitatge protegit molt més realista i que té en compte les condicions del mercat per tal que hi hagi més promotors que puguin desenvolupar projectes d'habitatge protegit a més municipis.

S'HA CREAT L'HABITATGE DE PREU CONCERTAT, QUE IMPOSA UN PREU MÀXIM DE VENDA ENTRE EL PROTEGIT I EL DEL MERCAT LLIURE

EL GOVERN JA TÉ RESERVES DE SÒL PER A CONSTRUIR 54.000 HABITATGES

Preparar el sòl perquè en un futur s'hi puguin construir habitatges amb protecció oficial. Aquesta ha estat una tasca conjunta del Departament de Política Territorial i Obres Públiques i el Departament de Medi Ambient i Habitatge. Gràcies aquest treball conjunt s'ha aconseguit la reserva de sòl per a 54.000 habitatges.

Les reserves de sòl per a pisos amb protecció oficial són una de les vies per incrementar l'oferta futura d'aquest tipus d'habitatge. Amb això s'aconsegueix poder atendre la demanda creixent de pisos assequibles per part de la població que resulta exclosa dels preus del mercat. En aquest sentit, ja hi ha feta la reserva de sòl per construir 54.000 habitatges, aquesta reserva de terrenys s'ha pogut realitzar de diverses maneres. Una ha estat l'aprovació del Programa de sòl del Govern de Catalunya (2005-2008), que executen els departaments de Política Territorial i Obres Públiques i Medi Ambient i Habitatge a través de l'Institut Català del Sòl que compra, produeix i promou les diverses actuacions. Aquest programa, en el sòl per a habitatges, desenvolupa 113 actuacions estratègiques o de reequilibri territorial amb una capacitat per a 120.000 habitatges nous, dels quals 60.000 seran amb protecció oficial. En l'estat actual d'execució d'aquest pla ja s'han aconseguit 15.000 habitatges potencials sobre terrenys que es troben en fase de planejament o bé en obres d'urbanització.

Una altra manera fonamental d'obtenir sòl per a habitatge protegit és la derivada de l'aplicació de la legislació urbanística relativa a les reserves per a habitatge amb protecció i sobre patrimoni municipal de sòl i habitatge. Amb aquest mètode s'ha aconseguit sòl per a 38.000 habitatges potencials, de planejament aprovat per les diverses Comissions territorials d'urbanisme de la Generalitat entre el gener de 2005 i el juny de 2006.

També s'utilitza el mecanisme aprovat pel Decret 244/2005 de 8 de novembre, que preveu ajuts per a l'adquisició de sòl per formar patrimonis de sòl amb destinació a habitatge protegit. En aquest sentit, s'han aconseguit 1.000 habitatges potencials més, amb ajuda de compra de la Direcció General d'Habitatge, que hi ha destinat 2,2 milions d'euros a través de subvencions atorgades a promotors públics i altres promotors sense finalitat de lucre.

LES RESERVES DE SÒL PER A PISOS AMB PROTECCIÓ OFICIAL SÓN UNA DE LES MANERES PER INCREMENTAR L'OFERTA FUTURA D'AQUEST TIPUS D'HABITATGE

NOUS CRITERIS DE SOSTENIBILITAT I ADAPTACIÓ A L'ENTORN PER ALS PROJECTES ARQUITECTÒNICS DE PROMOCIÓ PÚBLICA

Per donar transparència a l'adjudicació de projectes d'habitatge públic i estimular la innovació, recerca i racionalització dels projectes, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat els Concursos d'Assistència Tècnica (CAT). A través d'aquests concursos s'ha realitzat el projecte per a 6.310 habitatges en tres anys.

Valorar propostes alternatives amb criteris d'adaptació a l'entorn i de sostenibilitat. Aquest va ser el punt de partida per realitzar els CAT. Per tant, a través d'aquests concursos s'han escollit els arquitectes que han desenvolupat els projectes d'habitatge protegit que després ha executat l'Institut Català del Sòl. Així, el Departament de Medi Ambient i Habitatge no només ha promogut, com és la seva obligació, la lliure concurrència d'ofertes amb garanties de transparència i publicitat en l'adjudicació de concursos per a la promoció pública d'habitatges, sinó que, a més, hi ha afegit el plus de la innovació, la racionalització i la recerca en els projectes. En xifres, des del gener del 2004 i fins al juliol del 2006, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha realitzat 10 Concursos d'Assistència Tècnica que han donat lloc a 141 promocions d'habitatge protegit amb un total de 6.310 habitatges. A cada concurs s'han presentat una mitjana de 220 equips d'arquitectes. L'abril del 2006, el Departament, juntament amb l'Institut Català del Sòl, va promoure una publicació on es presentaven els projectes guanyadors del sis primers CAT. Se'n van editar 1.000 exemplars i van ser rècord de vendes a la Cooperativa del Col·legi d'Arquitectes.

En aquests sis quaderns s'hi troben propostes d'habitatge de lloguer i de compravenda; habitatges per a joves i per a gent gran; remodelacions de barri ja històriques com el Polvorí, Turó de la Peira o sud-oest del Besòs, o noves remodelacions com les de l'antiga colònia Castells, totes a Barcelona. També intervencions als centres històrics, com els 14 habitatges al carrer del Raval de Sort, els 22 de la plaça de la Reguereta de Balaguer o els 16 de la plaça Catalunya de Teià. I intervencions en conjunts històrics catalogats, com els 64 habitatges de la colònia Sedó d'Esparreguera.

Les 141 promocions que s'han projectat, s'han distribuït pel territori de la manera següent: 91 promocions (4.720 habitatges) a municipis de la demarcació de Barcelona; 25 (780 habitatges) a la de Girona; 11 (429 habitatges) a la de Lleida; i 14 (381 habitatges) a la de Tarragona. Aquesta distribució territorial s'ha reflectit també en exposicions i la presentació de tots els projectes presentats en els diferents CAT. Així, s'han fet mostres a la seu del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya, a Barcelona; al Col·legi d'Arquitectes de Reus, al de Girona, al de Lleida i està en preparació la del Col·legi d'Arquitectes de Figueres.

AMB EL NOU MODEL D'AVALUACIÓ DE PROJECTES ARQUITECTÒNICS ES CONSTRUIRAN 6.310 HABITATGES

AJUDAR ELS AJUNTAMENTS A PROMOURE HABITATGES PROTEGITS EN ELS SÒLS OBTINGUTS D'APROFITAMENTS URBANÍSTICS I DOTACIONALS

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha col·laborat amb els ajuntaments per promoure habitatge protegit amb la signatura de convenis. L'objectiu és fer front a les necessitats d'habitatge assequible de cada població, repartint les promocions d'habitatge protegit en tot el territori.

Per això, des de l'any 2004 s'han signat 136 convenis amb 87 ajuntaments per a la construcció de 5.992 habitatges amb protecció oficial destinats, la majoria d'ells, a persones i famílies amb residència habitual o amb lloc de treball al municipi. D'aquests habitatges, 4.207 (70,1%) han estat destinats al lloguer social i 1.789 a la venda en les diverses modalitats amb protecció. Entre els destinats al lloguer, destaca la diversitat de col·lectius als quals van adreçats. És important el nombre de pisos que tenen com a destinataris els col·lectius amb més dificultats d'accés a l'habitatge: 1.626 s'han destinat a joves (un 39% del total del lloguer) i 1.145 a gent gran (27%). També és ressenyable l'11% que s'han destinat a habitatges dotacionals, és a dir, pisos que poden tenir una part reservada a serveis comuns i que s'usen per a col·lectius de persones amb necessitats especials i que tenen unes necessitats concretes d'assistència o d'emancipació.

Els ajuntaments cedeixen el sòl i la Generalitat construeix els habitatges

Els convenis signats estipulen que els ajuntaments en qüestió cedeixen sòls de titularitat municipal, obtinguts per aprofitaments urbanístics perquè l'Institut Català del Sòl hi construeixi aquests habitatges amb protecció oficial. L'administració, la conservació i el manteniment dels habitatges destinats a lloguer els assumeix el Departament de Medi Ambient i Habitatge, a través de l'empresa pública ADIGSA, que és qui administra el parc d'habitatge públic de la Generalitat.

La signatura d'aquests convenis ha suposat una despesa per part de la Generalitat de 61 milions d'euros i ha generat una inversió de 419 milions d'euros en construcció d'habitatges.

S'HAN SIGNAT 136 CONVENIS AMB 87 AJUNTAMENTS PER A LA CONSTRUCCIÓ DE 5.992 HABITATGES AMB PROTECCIÓ OFICIAL DESTINATS ALS RESIDENTS DE MUNICIPIS QUE HAN CEDIT SÒL

SUBVENCIONS PER ESTIMULAR CRITERIS ESPECÍFICS DE COHESIÓ SOCIAL I DE SOSTENIBILITAT AMB LA CONSTRUCCIÓ D'HABITATGES AMB PROTECCIÓ OFICIAL TANT PÚBLICS COM PRIVATS

Millorar la rendibilitat dels projectes amb protecció oficial, la sostenibilitat en l'edificació i estimular la realització de projectes que permetin la mobilitat interior per a persones amb mobilitat reduïda. Amb aquests tres criteris el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha fixat i atorgat un seguit de subvencions per als promotors d'habitatges amb protecció oficial. S'han destinat 29,5 milions d'euros a aquests ajuts i s'han construït 5.541 habitatges.

Per tal d'incrementar l'oferta d'habitatge a preu assequible, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha fixat tres objectius: millorar la rendibilitat dels projectes de protecció oficial adreçats a col·lectius amb ingressos baixos; estimular la introducció de sistemes constructius i materials que millorin l'eficiència energètica dels edificis, i estimular la realització de projectes que permetin la mobilitat dins dels habitatges per a persones amb mobilitat reduïda. Amb la finalitat d'obtenir aquests objectius, el Departament ha establert cinc tipus de subvencions. Una primera, per garantir la cohesió social en l'habitatge amb protecció oficial de règim especial en els destinats al lloguer. Per a aquests concepte s'han atorgat 753 subvencions. Una segona, per garantir la viabilitat econòmica de l'habitatge de lloguer (2.732 ajuts). Una tercera, per garantir la viabilitat econòmica de l'habitatge per a la venda amb protecció oficial de règim general i preu concertat (303). Una quarta, per afavorir la sostenibilitat i ecoeficiència en l'habitatge amb protecció oficial (3.201). I una cinquena, per afavorir la mobilitat dins de l'habitatge de les persones amb dificultats de moviment. Totes elles són subvencions compatibles entre si. Amb aquests ajuts s'han construït un total de 5.541 habitatges durant tot el 2005 i fins al juny de 2006.

Pel que fa a la distribució territorial d'aquests tipus d'habitatges, el 87% dels habitatges que han rebut subvenció per algun d'aquests criteris són a la demarcació de Barcelona, el 3% a Girona, el 8% a Lleida i el 2% a Tarragona.

La construcció d'aquests habitatges ha representat per a la Generalitat una despesa en subvencions aprovades de 29,5 milions d'euros.

S'HAN DESTINAT 29,5 MILIONS D'EUROS A OBJECTIUS DE COHESIÓ SOCIAL I DE SOSTENIBILITAT I S'HAN INICIAT 5.541 HABITATGES AMB AQUESTS CRITERIS

NOVA NORMATIVA PER AGILITAR LES ADJUDICACIONS D'HABITATGES PÚBLICS

Amb l'objectiu de donar sortida als pisos públics que es troben desocupats i agilitar l'adjudicació d'habitatges de noves promocions, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat una nova normativa a través de la qual s'han pogut adjudicar 4.384 pisos en tres anys.

Els habitatges de promoció social que construeix el Departament, a través de l'Institut Català del Sòl, s'adjudiquen a través de l'empresa pública Adigsa amb els requisits i quotes que es fixen per a cada promoció. I quan per alguna circumstància es queden buits, s'inicia el procés de les segones i posteriors transmissions. Fins ara, els tràmits que es realitzaven en aquestes segones adjudicacions allargaven massa el procés. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat, doncs, un decret que simplifica aquest procediment per tal de donar sortida als pisos públics desocupats, que estan a disposició de l'Institut Català del Sòl o d'Adigsa i que estan a punt per ser adjudicats. Així, en l'inici de la nova adjudicació s'inclourà, com a mínim, l'àmbit territorial, el nombre d'habitatges, el nomenament de l'òrgan que durà a terme la instrucció del procediment (en aquest cas el nombre de persones que l'integren es limita a quatre) i l'aprovació de les bases de la convocatòria. Els habitatges s'adjudicaran a través de sorteig i, en cas que algú hi renunciï, es podran adjudicar a beneficiaris d'ingressos inferiors. Durant els anys 2004, 2005 i 2006, s'han adjudicat 4.384 habitatges protegits de noves promocions, el 55,5% dels quals era de lloguer i la resta, de compra. Distribuïts territorialment, el 67% dels habitatges eren a la demarcació de Barcelona, el 16% a Tarragona, el 9% a Girona i el 8% a Lleida.

Aquest 2006, a més, el Departament ha posat en marxa un pla de xoc per agilitar els processos d'adjudicació dels pisos públics que encara estan pendents d'ajudicació. Aquest pla preveu el lliurament immediat de 1.578 habitatges nous i 711 de segona adjudicació.

S'HAN ADJUDICAT 4.384 HABITATGES PÚBLICS I EL PLA DE XOC 2006 PERMETRÀ ADJUDICAR IMMEDIATAMENT 1.578 HABITATGES NOUS I 711 DE SEGONA ADJUDICACIÓ

L'OFERTA DE PISOS I AJUTS ARRIBA A LES PERSONES QUE S'HAN QUEDAT SENSE CASA PER UNA CATÀSTROFE

Els afectats per l'ensorrament al barri del Carmel de Barcelona per les obres de construcció del metro; els veïns de Vic, Lleida, Piera i Manresa que es van quedar sense casa per l'ensorrament dels pisos on vivien; o els veïns del barri de l'Estació de Sallent, que viuen en una situació de risc per la inestabilitat del terreny on van construir els seus habitatges. Aquests han estat alguns dels destinataris de les accions que el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat per atendre situació d'emergència.

En aquest sentit, s'han dut a terme diverses actuacions i s'ha arribat a diferents acords per fer front a situacions concretes que requerien solucions especials. D'una banda, des de la Secretaria d'Habitatge i Adigsa, empresa pública adscrita al Departament, van negociar i acordar amb els veïns del Carmel la inspecció d'edificis, la reparació dels habitatges de la zona afectada, la recompra o permuta dels habitatges anterior, i la reserva del sòl per a pisos de promoció pública. En aquests acords s'establien, concretament, un mínim de tres inspeccions que tindrien reparacions assegurades durant un període de 15 anys; la garantia de compra de l'habitatge amb el valor anterior a l'accident; el dret de permuta del pis per un altre, i la reserva d'un 25% d'habitatges públics. Pel que fa a millores en la zona afectada, es va acordar la renovació de façanes, la instal·lació d'ascensors en els edificis on no n'hi havia, la instal·lació de banda ampla, unes indemnitzacions de 10.000 euros per persona, habitatges de lloguer a càrrec de l'administració i 500 euros mensuals per persona mentre els afectats visquessin fora de casa.

En el cas dels veïns de Vic, Lleida, Piera i Manresa que es van quedar sense casa per l'ensorrament dels seus edificis, el Departament els en va cedir uns altres. El Govern també va acordar invertir 14 milions d'euros per resoldre definitivament la situació del barri de l'Estació de Sallent. Després d'un llarg procés de negociació amb els afectats, es va signar un acord per compensar les famílies que vivien en aquest barri construït damunt les antigues galeries de la mina Enriquer de potassa i els habitatges dels quals estaven afectats pel progressiu enfonsament dels terrenys. A partir d'aquest acord, els veïns podrien obtenir un nou habitatge públic i una compensació econòmica.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA DONAT SOLUCIÓ ALS VEÏNS DEL CARMEL, SALLENT, VIC, LLEIDA, PIERA I MANRESA

SUBVENCIONS A ENTITATS VEÏNALS PER DINAMITZAR SOCIALMENT ELS BARRIS D'HABITATGES PÚBLICS

A més de promoure i construir habitatge públic, el Departament de Medi Ambient i Habitatge també és sensible a la feina que realitzen moltes entitats veïnals i cíviques per dinamitzar els barris amb pisos públics. Per aquest motiu, s'han destinat 1,8 milions d'euros a subvencionar les entitats en tasques socials, impuls de la sostenibilitat i promoció de la participació ciutadana.

L'objectiu d'aquest programa és ajudar les agrupacions que actuen en barris administrats per Adigsa a desenvolupar la seva tasca social entre els veïns. En definitiva, a impulsar la tasca social que realitzen aquestes entitats arrelades als barris i que estan orientades a potenciar la cohesió social, la sostenibilitat de les edificacions i la participació veïnal. Les subvencions, un total de 422, han estat destinades a 132 associacions en 44 municipis que tenen barris administrats per aquesta empresa de la Generalitat adscrita al Departament de Medi Ambient i Habitatge. Per poblacions, han rebut ajuts Badalona, Badia del Vallès, Barcelona, Berga, Cornellà de Llobregat, el Prat de Llobregat, Esparreguera, Gavà, l'Hospitalet de Llobregat, Igualada, Manresa, Martorell, Mataró, Mollet del Vallès, Montgat, Olesa de Montserrat, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sallent, Sant Adrià de Besòs, Sant Boi de Llobregat, Sant Fruitós de Bages, Sant Quirze del Vallès, Súria, Terrassa, Vic, Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú, Girona, Ripoll, Agramunt, Alfarràs, Balaguer, les Borges Blanques, Lleida, el Pont de Suert, Solsona, Tàrraga, Torres de Segre, Constantí, Reus, Tarragona i Valls.

Foment del teixit associatiu

Aquesta línia d'ajuts, que s'obre cada any, està destinada a entitats veïnals i cíviques que desenvolupen les seves activitats en el parc d'habitatges de promoció pública gestionats per la Generalitat, per dur a terme projectes socials, activitats socioculturals, programes d'activitats festives, i per a equipaments i adequació dels locals de les associacions. En línies generals, la convocatòria busca promocionar projectes socials que tinguin com a finalitat la cohesió social, el foment del teixit associatiu, la solidaritat, el civisme i la participació ciutadana.

LA GENERALITAT HA ATORGAT 1,8 MILIONS D'EUROS EN AJUTS PER A PROJECTES SOCIALS DE LES ASSOCIACIONS VEÏNALS I CÍVIQUES

PROGRAMA “POSA’T A PUNT”: RESERVAR LLOCS DE TREBALL EN LA CONSTRUCCIÓ PER A PERSONES QUE ES TROBEN EN SITUACIÓ D’INSERCIÓ SOCIAL

L’objectiu del programa solidari “Posa’t a punt” és garantir llocs de treball a persones que estiguin en procés d’inserció social. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat aquest programa des de l’any 2005, gràcies al qual s’han generat 180 llocs de treball.

Això ha estat possible gràcies a la col·laboració amb empreses d’inserció laboral i entitats vinculades a l’administració que promouen la inclusió social de col·lectius amb dificultats. Aquestes empreses i entitats s’han encarregat de proporcionar el personal necessari per cobrir les reserves que, essencialment, han correspost a llocs de manobres i ajudants de paleta. En aquest període, en el “Posa’t a punt” hi ha participat 26 empreses constructores que han executat obres a més de quaranta barris catalans on hi ha habitatges administrats per Adigsa (Departament de Medi Ambient i Habitatge).

Les entitats locals que han col·laborat amb aquesta empresa pública que gestiona el parc d’habitatge protegit, depenen, majoritàriament, de l’àrea de promoció econòmica dels ajuntaments i tenen la capacitat de proporcionar personal que ha passat per cursos de formació ocupacional. Aquest fet beneficia el programa “Posa’t a punt”, ja que ha permès definir millor el perfil professional proposat per a la reserva de llocs de treball i ha garantit a la constructora encarregada de contractar-los els hàbits laborals i els coneixements socials necessaris. En aquest sentit, s’ha volgut trencar la percepció que la persona que cobreix aquest tipus de llocs de treball està poc qualificada i, per tant, és menys productiva. El programa “Posa’t a punt” s’adreça, sobretot, a un sector molt determinat de l’economia, el de la construcció, a causa del fort augment de la producció que està tenint els últims anys i, en conseqüència, a la forta demanda de llocs de treball que genera. Tanmateix, el Departament estudia ampliar-lo a més sectors i, també, poder encaixar-lo en altres contractacions públiques i serveis.

Col·laboració entre Generalitat i entitats

El treball conjunt entre la Generalitat i els municipis ha facilitat el foment de la clàusula social ja que una vegada establerta la reserva de llocs de treball i els perfils professionals necessaris en cada cas, només ha calgut posar en contacte les entitats locals amb les empreses constructores i comprovar el compliment dels contractes laborals i les altes a la Seguretat Social dels treballadors d’inserció. Al marge dels ajuntaments, també participen en aquest programa centres de treball especial, empreses d’inserció o altres centres d’iniciatives per a la reinserció de diferents col·lectius. L’objectiu final del “Posa’t a punt” és que les persones a qui va adreçat realitzin aquest procés d’inserció laboral, però que després puguin accedir al mercat del treball sense l’ajut d’una reserva de llocs ni de cap entitat que doni suport a les actuacions.

DES DE L’ANY 2005 S’HA REALITZAT LA INSERCIÓ LABORAL DE 180 PERSONES A TRAVÉS DEL PROGRAMA “POSA’T A PUNT”

MÉS DE 90.000 PISOS I EDIFICIS REHABILITATS

Des de l'any 2004 s'han rehabilitat amb ajuts públics 90.374 habitatges amb un total de subvenció de 119 milions d'euros que han generat una inversió de 1.000 milions. Aquest important volum de rehabilitació s'ha dut a terme gràcies al programa específic que ha posat en marxa el Departament de Medi Ambient i Habitatge i que ha tingut com a objectiu principal millorar la qualitat del parc d'habitatges.

La rehabilitació constitueix el segon gran àmbit d'actuació de la política d'habitatge, per darrere de la construcció. El Pla de rehabilitació d'habitatges de Catalunya planteja quatre grans programes d'ajuts en cas d'obres en edificis i quatre programes d'ajuts en cas d'obres en l'interior dels habitatges, pels quals es poden obtenir ajuts a fons perdut en funció del tipus d'actuació a realitzar i préstecs per finançar les obres, que es poden fer servir de bestreta fins que no es cobrin les subvencions anteriors. Així mateix, el Pla, regulat mitjançant el Decret 455/2004, de 14 de desembre, ha comportat importants canvis en la forma i els continguts dels ajuts a la rehabilitació respecte a les pràctiques habituals fins a l'any 2003. Fonamentalment, el canvi ha consistit en la determinació que qualsevol edifici o habitatge que sol·liciti ajuts per a la rehabilitació ha de tenir un informe tècnic previ que en valori l'estat. Aquests informes, el Test de l'Edifici (TEDI) i l'Informe Tècnic d'Idoneïtat (III), a més de valorar la viabilitat i la coherència tècnica de les obres que es volen realitzar, permeten conèixer també l'estat de conservació del parc d'habitatges de Catalunya. Un cop obtingut l'informe, TEDI per a edificis i III per a habitatges, es poden sol·licitar els ajuts.

Les xifres

Aquests ajuts han donat lloc a la rehabilitació de 90.374 habitatges, la majoria dels quals procedien d'expedients d'anys anteriors. S'ha fet, per tant, un gran esforç per posar al dia les peticions acumulades. En dos anys s'han pagat 43 milions d'euros de subvencions anteriors per a la rehabilitació de 51.125 habitatges, fet que fa preveure un tancament immediat dels compromisos anteriors a l'any 2004. Pel que fa a les actuacions noves, s'han aprovat ajuts per rehabilitar 39.249 habitatges que representen uns ajuts de 76 milions d'euros, que cal pagar amb l'aprovació de la plurianualitat 2006-2008. Per territoris, el pes predominant de sol·licituds el té Barcelona, amb el 86% del total, mentre que a la resta de demarcacions destaca Tarragona, que gairebé dobla el nombre de sol·licituds que Girona i Lleida. No obstant això, hi ha diferències notables en aquests percentatges segons es tracti de fer obres en edificis plurifamiliars o en habitatges unifamiliars. En aquest segon cas, les xifres no són tan desproporcionades i Barcelona té el 42% del total, Tarragona el 26,1%, Lleida el 17,9% i Girona el 14%.

LES SUBVENCIONS PER A REHABILITACIÓ DE PISOS I EDIFICIS HAN ESTAT DE 119 MILIONS EUROS QUE HAN INDUÏT A UNA INVERSIÓ GLOBAL EN OBRES DE REHABILITACIÓ DE 1.000 MILIONS D'EUROS

16.500 HABITATGES HAN REBUT AJUT PER INSTAL·LAR ASCENSORS EN EDIFICIS ON NO N'HI HAVIA

Ajudar a suprimir les barreres arquitectòniques en el parc públic i privat ha estat l'objectiu principal dels ajuts destinats a la col·locació d'ascensors en pisos que no en tenien i l'eliminació d'aquelles barreres que dificulten el pas a les persones amb mobilitat reduïda. En aquest sentit, s'han aprovat ajuts per posar ascensors en 1.143 edificis i se n'han beneficiat 16.500 habitatges.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat l'actualització de la qualitat del parc residencial, públic i privat, construït a Catalunya, a través del Pla de rehabilitació. Dins d'aquest Pla, un dels objectius principals ha estat ajudar a la supressió de les barreres arquitectòniques. Els ajuts plantejats per aquest concepte són subvencions a fons perdut que varien en funció del tipus d'obra que es realitza. Així, el programa d'accessibilitat per a edificis d'habitatges compren ajuts de fins al 60% de les obres d'instal·lació d'ascensors amb creació d'itinerari practicable, és a dir, quan s'han de fer rampes o s'han de col·locar elements complementaris a l'ascensor per eliminar barreres (quan s'atura a cada replà d'entrada a l'habitatge). En canvi, l'ajut és del 45% si les obres només preveuen la instal·lació de l'ascensor i aquest no té un itinerari practicable (no s'atura en cada replà a causa de dificultats d'adaptació). I, en cas de supressió de barreres arquitectòniques a l'edifici, la subvenció és del 25%. Tanmateix puja fins al 40% si es tracta d'obres a l'interior dels pisos, per tal d'adaptar-los a persones amb mobilitat reduïda.

Des de l'aplicació d'aquests programes, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha aprovat la concessió d'ajuts per instal·lar ascensors en 1.000 edificis del parc privat i se n'han beneficiat 15.000 habitatges. Pel que fa al parc públic, els ajuts els ha signat Adigsa amb les comunitats de veïns. En total han estat 143 els edificis que han rebut la subvenció i se n'han beneficiat 1.500 habitatges.

LA GENERALITAT PAGA FINS AL 60% DE LES OBRES D'INSTAL·LACIÓ D'ASCENSORS I EL 40% PER ADAPTAR PISOS A PERSONES AMB MOBILITAT REDUÏDA

AJUTS PER MILLORAR L'ÀILLAMENT ACÚSTIC, TÈRMIC I INSTAL·LAR ENERGIES RENOVABLES ALS EDIFICIS

El Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) ha signat un conveni amb l'Institut Català de l'Energia del Departament de Treball i Indústria que ha permès millorar el comportament energètic dels edificis. Aquest acord suposa el finançament de les obres de millora de l'aïllament acústic o tèrmic i també de la instal·lació d'energies renovables.

El conveni s'emmarca en la voluntat del Departament de Medi Ambient i Habitatge de millorar el comportament energètic i la sostenibilitat del parc d'habitatges català. L'objectiu de l'acord és concedir subvencions per a actuacions de rehabilitació destinades a reduir la demanda energètica en calefacció i refrigeració en edificis d'habitatges amb l'aplicació de criteris d'ecoeficència energètica. Això s'aconsegueix amb la rehabilitació de l'envolvent tèrmica dels edificis, és a dir, la formada pels tancaments i parets que separen els pisos de l'ambient exterior, ja sigui aire, terreny o un altre edifici, i les partions interiors que separen les habitacions habitables dels recintes no habitables i que al mateix temps estan en contacte amb l'ambient exterior.

Així, el Departament de Medi Ambient i Habitatge manté actiu un programa d'ajuts a la rehabilitació d'edificis d'ús residencial que inclou no només l'arranjament d'edificis d'habitatges amb patologies estructurals (ascensors), els problemes d'accessibilitat, l'adequació de grans instal·lacions comunitàries, sinó també ajuts per a la sostenibilitat i l'eficiència energètica. Per tot això, en cas de millora de l'aïllament acústic o tèrmic, la subvenció és fins a un 35% del cost de les obres, el mateix percentatge que en cas d'instal·lació d'energies renovables als edificis, com per exemple la col·locació d'aigua calenta sanitària o la millora de la instal·lació elèctrica. Finalment, per a obres d'adequació de les instal·lacions comunitàries, l'ajut és fins al 40%.

En l'àmbit d'aquest conveni, l'Institut Català de l'Energia aporta 4,7 milions d'euros que s'afegeixen als ajuts previstos en el pla de rehabilitació del departament de Medi Ambient i Habitatge per a aquestes actuacions destinades a la millora energètica i la sostenibilitat.

A LES SUBVENCIONS QUE ATORGA EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE S'HI AFEGEIXEN ELS 4,7 MILIONS DE L'INSTITUT CATALÀ DE L'ENERGIA

UN NOU PLA PER MILLORAR ELS BARRIS AMB PISOS SOCIALS

El Pla d'obres de rehabilitació inclou l'adequació dels habitatges i edificis socials que són administrats per l'empresa pública Adigsa i la millora de les condicions de vida dels seus veïns. El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha realitzat i adjudicat obres per valor de 103,2 milions d'euros.

Millorar el parc públic d'habitatge social i el seu entorn, les condicions de vida dels seus veïns i potenciar la cohesió social en aquests barris són els tres objectius del Pla d'obres de rehabilitació als barris d'Adigsa. Les obres realitzades en aquest Pla són molt diverses: aïllament de façanes i impermeabilització de cobertes; pintura en patis interiors; millores en les instal·lacions d'aigua, gas, electricitat i clavegueram; substitució de cobertes; urbanització de carrers i de l'entorn; reconstrucció d'escaleres de comunicació entre blocs; i construcció de galeries i terrasses. Totes aquestes actuacions han suposat una despesa en obra acabada de 38,2 milions d'euros i en obra adjudicada, de 65 milions.

53 barris de 29 municipis

Així, durant aquests tres anys s'han realitzat actuacions en 53 barris de 29 municipis catalans. Concretament, s'han fet obres als barris Baldomer Solà, el Bruc, Pomar i Sant Roc de Badalona; a Badia del Vallès; la Guineueta, J.A. Parrera, la Pau, Trinitat i Verdum, de Barcelona; Santa Eulàlia II, de Berga; la Creueta, de les Borges Blanques; Centelles, de Constantí; Sant Cosme, del Prat de Llobregat; les Farreres, de Gavà; la Font de la Pólvora i Pont Major, de Girona; Primer de Maig, de Granollers; Montserrat, d'Igualada; Sant Aventí, de la Pobla de Segur; el Gornal i la Florida, de l'Hospitalet de Llobregat; Gaspar de Portolà, Joan Carles i la Pau, de Lleida; el Xup, Font dels Capellans i la Balconada, de Manresa; i Bons Aires i Verge del Carme, de Martorell; Santa Oliva II d'Olesa de Montserrat; Planoles; Sant Pere, de Ripoll; 25 de setembre, de Rubí; Arraona, Espronceda i Sant Pau, de Sabadell; Camps Blancs, del Prat de Llobregat; Santpedor-75, de Santpedor; Camp Clar-Francolí, Camp Clar-Vidal i Barraquer, Camp Clar-Gaià i Camp Clar-Magí i Tecla, de Tarragona; la Plana, de Tàrraga; Can Jofresa, la Grípià, Nostra Senyora de Montserrat, Pla de Bonaire i Sant Llorenç, de Terrassa; Germans Abizanda, de Torres de Segre; Hospital, de Viladecans; i Arquebisbe Armanyà i Sant Joan, de Vilanova i la Geltrú.

Acord per als propers 4 anys

Paral·lelament a totes aquestes actuacions, el Departament ha acordat amb la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya (FAVIBC) les obres que permetran rehabilitar 55 grups d'habitatges més construïts amb protecció oficial. La inversió prevista per part d'Adigsa és de més de 145 milions d'euros i la data de finalització de les obres és el 2010, tot i que en alguns casos s'estén fins al 2017. El conveni subscrit és el resultat de l'anàlisi de l'acord de 1997, que mostrava que quedaven pendents la meitat de les obres que haurien d'haver finalitzat l'any 2004.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA DESTINAT 103 MILIONS D'EUROS A REHABILITACIÓ DE PISOS PROTEGITS D'ADIGSA I HA PREVIST UNA NOVA INVERSIÓ DE 145 MILIONS MÉS FINS AL 2010

NOUS INFORMES TÈCNICS PER PODER MILLORAR ELS PLANS DE REHABILITACIÓ DELS PISOS I EDIFICIS

Una de les principals novetats del Pla de rehabilitació impulsat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge és l'obligatorietat de tenir els informes tècnics TEDI, en cas d'edificis, i III, en cas d'habitatges, com a condició prèvia per a obtenir els ajuts de reforma. Aquesta nova mesura permet, a més, conèixer l'estat de conservació del parc d'habitatge català.

El TEDI és el Test de l'Edifici. És un document tècnic que s'elabora a partir de les circumstàncies observades en una inspecció visual. Descriu la situació general de l'edifici i dóna informació sobre l'estat dels diferents elements comuns que el conformen i les obres de reparació que cal fer-hi. Inclou dades informatives sobre l'emplaçament i l'antiguitat de l'edifici, els paraments exteriors, l'estructura, la coberta, les instal·lacions comunitàries (sanejament, aigua, electricitat i gas) i les condicions d'accessibilitat. El TEDI s'adreça als promotors d'obres de rehabilitació, ajuntaments que vulguin conèixer l'estat dels edificis i llogaters de pisos d'habitatges en mal estat. L'III (Informe Intern d'Idoneïtat), valora la necessitat, idoneïtat i coherència tècnica de les obres i està adreçat únicament als promotors. Tots dos informes són finançats per la Direcció General d'Habitatge del Departament de Medi Ambient i Habitatge, els fa un professional (arquitecte o arquitecte tècnic) i donen l'oportunitat de saber l'estat del parc d'habitatges existent a Catalunya i, en conseqüència, determinar-ne les necessitats reals de rehabilitació. Amb aquesta finalitat, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha signat convenis amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i els Col·legis d'Aparelladors i Arquitectes tècnics per a fer els TEDI i III. Aquest conveni suposa un pagament de 3,5 milions d'euros a les dues entitats col·legials per les despeses de realització dels informes tècnics.

El 90% tenen deficiències estructurals

Des de l'entrada en funcionament del nou sistema, s'ha sol·licitat la realització de 6.690 TEDI i 3.155 III, que cobreixen un total de 111.716 habitatges, per conèixer-ne l'estat de conservació. D'aquests estudis, es dedueix el tipus de reparacions necessàries. Així, el 90% dels habitatges que s'han de rehabilitar necessiten reparacions per deficiències estructurals (patologies estructurals, deficiències constructives i/o reparació d'elements en risc). El 30% dels casos és per realitzar obres d'accessibilitat, per instal·lació d'ascensors o supressió de barreres arquitectòniques. El 20% són per a obres d'adequació d'instal·lacions d'aigua, gas i llum. I el 10% dels casos, per a la realització de treballs d'aïllament acústic i millora de l'eficiència energètica.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA DESTINAT 3,5 MILIONS D'EUROS A LA REALITZACIÓ DELS NOUS INFORMES TÈCNICS

PROGRAMES ESPECÍFICS DE CONSTRUCCIÓ I REHABILITACIÓ HAN PERMÈS ACTUAR EN ELS BARRIS MÉS NECESSITATS

Els barris de Catalunya que presenten una problemàtica constructiva i social més alta han estat una prioritat per al Govern. Fruit d'aquesta prioritat s'han desenvolupat diverses iniciatives com la llei de barris o diferents programes de rehabilitació de barriades amb més necessitats. En conjunt, s'han atorgat 132 ajuts a 124 barris de 62 municipis.

Una de les línies d'actuació que han permès dur a terme aquesta estratègia comuna han estat la llei de barris, aprovada el 4 de juny de 2004. Impulsada des del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DPTOP), i elaborada en col·laboració amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH), va ser la primera llei aprovada en aquesta legislatura. Aquesta normativa va ser fruit de la constatació que calien intervencions integrals en barris vells o nuclis antics, perquè tenien problemes demogràfics, i perquè tenien greus problemes en l'estat de conservació dels edificis. En l'àmbit d'aquesta normativa, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques ha fet tres convocatòries d'ajuts que han permès actuar en 44 barris de 38 municipis. El Departament de Medi Ambient i Habitatge, en aquests barris, col·labora subvencionant la rehabilitació dels edificis i serveis comuns per fomentar la sostenibilitat en habitatges i per suprimir barreres arquitectòniques, entre altres.

Una segona línia ha estat el programa de remodelació de barris, que ha permès actuar en zones que presenten obsolescències importants en el seu parc d'habitatges i en els quals no ha estat possible la rehabilitació. En aquest cas, el procediment consisteix a construir pisos nous per real·lotjar els veïns. Aquests nous barris els construeix l'Institut Català del Sòl, excepte en el Bon Pastor, on actua el Patronat Municipal d'Habitatge de Barcelona. Durant aquest període s'ha actuat en 15 barris de 9 municipis.

Una tercera línia han estat les Àrees de Rehabilitació Integral (ARI), determinades a través de convenis entre el Ministeri d'Habitatge i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques i a les quals es destinen fons especials. Actualment, hi ha 11 ARI a 3 municipis. També s'han aprovat ajuts per reforçar la rehabilitació d'habitatges en àrees d'interès especial, determinades pel conseller de Medi Ambient i Habitatge, que donen la possibilitat d'incrementar d'un 10% les subvencions per a rehabilitació. Per aquesta via s'ha actuat en 21 barris de 19 municipis. Altres línies d'actuació en barris són el reconeixement de situacions d'excepcionalitat amb ajuts específics; l'actuació directa d'Adigsa en rehabilitació d'habitatges en els 29 barris que gestiona; i la continuació dels ajuts a 9 barris de 7 municipis que havien estat acompanyats d'ajuts en el marc de l'anterior Centre Tècnic de Rehabilitació.

AMB LES DIVERSES LÍNIES DE REHABILITACIÓ S'ESTÀ ACTUANT EN 124 BARRIS DE 62 MUNICIPIS

ELS NOUS EDIFICIS S'HAN DE CONSTRUIR SEGUINT CRITERIS AMBIENTALS I D'ESTALVI D'ENERGIA

El decret d'ecoeficiència ha suposat un avanç molt important en la construcció d'edificis des de la perspectiva de la sostenibilitat ambiental. Aquest decret, aprovat el 14 de febrer de 2006, regula l'adopció de criteris ambientals i d'eficiència energètica en els edificis per potenciar el procés de canvi social en la manera de concebre, dissenyar, construir i utilitzar els edificis.

Actualment la construcció i ús d'edificis a Catalunya genera més del 40% de les emissions de CO2 a l'atmosfera i, a més, es constata en un gran nombre d'edificis la tendència creixent al consum d'energia primària provinent de fonts no renovables que pot ser reduïda a través de la utilització d'energies renovables. Per posar-hi fre i contribuir també a complir amb el Protocol de Kyoto, que limita les emissions de CO2, el Departament de Medi Ambient i Habitatge va elaborar el decret d'ecoeficiència, capdavanter a l'Estat espanyol, amb l'objectiu de reduir el malbaratament de l'energia en un sector, el domèstic, que consumeix el 13% de l'energia final a Catalunya.

Aquesta nova normativa, d'obligatòria aplicació en edificis d'habitatges, residencials, col·lectius, administratius, docents, sanitaris i esportius de nova construcció o resultants d'una gran remodelació, agrupa els paràmetres d'ecoeficiència en quatre grans àmbits: aigua, energia, materials i sistemes constructius i residus. En aigua, estableix que les aixetes de lavabos, bidets i aigüeres i els equips de dutxa estaran dissenyats per estalviar aigua i disposaran de mecanismes com ara economitzadors o temporitzadors, a banda de sistemes de doble descàrrega o de flux interrompible de les cisternes dels vàters. En energia, s'afegeixen solucions en la construcció dels edificis adreçades a l'aïllament tèrmic, l'aprofitament de l'energia solar i la ventilació i l'aprofitament de les energies renovables. Pel que fa als materials i sistemes constructius, s'incrementen les solucions en la construcció que comportin l'aïllament del soroll a les parets separadores entre propietats, la ventilació de façanes, sistemes de reaprofitament de les aigües pluvials i la utilització d'energies renovables per obtenir climatització. I en residus, s'estableix l'obligatorietat d'habilitar espais a la llar que permetin la separació dels envasos lleugers, matèria orgànica, vidre, paper i cartró i rebuig. Amb totes aquestes mesures, s'emetrà un 28% menys de contaminació atmosfèrica, segons un estudi de l'Institut Cerdà, i s'assolirà un gran estalvi en la despesa energètica de les llars catalanes i un gran augment en la protecció del medi ambient.

Per donar a conèixer el decret, la Direcció General d'Habitatge ha fet 31 sessions informatives a diferents municipis de la demarcació de Barcelona, 4 a la de Girona, 2 a Tarragona, 1 a Lleida i 6 fora del territori català. També s'ha treballat conjuntament amb els col·legis d'arquitectes i aparelladors en la fixació dels criteris tècnics en l'aplicació del decret i a l'hora de facilitar eines als tècnics municipals per motivar la seva implantació i seguiment.

AMB LES MESURES QUE MARCA EL DECRET D'ECOEFICIÈNCIA ELS EDIFICIS D'HABITATGES EMETRAN UN 28% MENYS DE CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA

AJUTS PERQUÈ LES FAMÍLIES AMB RECURSOS ECONÒMICS BAIXOS PUGUIN PAGAR UN PIS DE LLOGUER

Ajudar els que més ho necessiten. Amb aquest objectiu el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha creat una línia d'ajuts específica per al lloguer destinada a persones i famílies amb risc d'exclusió social. Aquestes subvencions, de 17,1 milions d'euros, han arribat a 9.200 famílies.

Els ajuts al lloguer d'habitatges es van instituir a finals de l'any 2004, en el marc del Pla pel dret a l'habitatge, amb la finalitat d'ajudar a famílies amb ingressos per sota de 2,5 vegades l'IPREM (Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples), és a dir, l'índex de referència que fixa anualment l'Estat i que equival a l'antic salari mínim interprofessional. Així, l'ajut per a aquest col·lectiu va destinat a pagar el cost del lloguer dels seus habitatges sempre que aquest concepte els suposi un esforç superior al 30% dels seus ingressos. Els ajuts al lloguer s'han posat en marxa amb les convocatòries d'ajuts dels anys 2005 i 2006 i han arribat a beneficiar 9.200 famílies, la qual cosa suposa que en només dos anys s'ha assolit un 92% de compliment del compromís marcat en el Pacte del Tinell, que establia donar ajuts a 10.000 famílies en quatre anys.

En la convocatòria de l'any 2005, es van aprovar ajuts per a 2.153 famílies, amb un pressupost de 3,28 milions d'euros, i en la de l'any 2006 es renovaran els ajuts a les mateixes famílies que els han tornat a demanar i, d'acord amb les dades provisionals previstes, se n'aprovaran de nous per a 7.047 famílies més, amb un pressupost de 14 milions d'euros. Aquesta xifra suposa un increment de més de 6 milions d'euros respecte la dotació inicial.

El paper de la Xarxa de Mediació Social

La distribució dels ajuts segons la procedència de la sol·licitud dona un pes més important als sol·licitants de col·lectius especials procedents de les Borses de Mediació al Lloguer Social dels ajuntaments i consells comarcals, amb el 58,2% del total. En segon lloc, un 14,7% han anat per a llogaters joves, a través de les Borses Joves d'Habitatge, gestionades per la Secretaria General de Joventut. En tercer lloc, un 11,7% han anat destinats als sol·licitants dels parcs públics de lloguer. I, finalment, un 15,5% han estat per a persones de més de 65 anys amb contractes amb pròrroga forçosa. No obstant això, la distribució per edats és més equilibrada, ja que entre els llogaters de parcs públics i els sol·licitants a través de les borses de mediació hi ha també joves i gent gran.

El pes territorial més important dels ajuts al lloguer és el de la demarcació de Barcelona, amb el 82% del total, mentre que les altres tres demarcacions tenen un pes molt semblant, al voltant del 6% cadascuna. Destaca, també, que en les comarques barcelonines, Barcelona s'endú el 35% del total d'ajuts d'aquesta demarcació.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA DESTINAT 17,1 MILIONS D'EUROS A AJUDAR 9.200 FAMÍLIES

ELS PROPIETARIS DE PISOS BUITS HAN REBUT AJUTS PER OFERIR-LOS EN LLOGUER A LA POBLACIÓ AMB MENYS RECURSOS

Amb l'objectiu de mobilitzar el parc d'habitatge públic que es troba desocupat, incrementar l'oferta de lloguer i oferir pisos als col·lectius amb baixos recursos econòmics el Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) ha adoptat diverses mesures englobades en dos grans programes: el d'habitatge desocupat i el de la Xarxa de Mediació per al Lloguer Social, a través dels quals s'han aconseguit posar al mercat més de 4.000 pisos.

Concretament, el programa de cessió d'habitatges consisteix a oferir als propietaris diversos ajuts per estimular-los a cedir els habitatges a l'empresa Adigsa, adscrita al Departament de Medi Ambient i Habitatge, o a les entitats que gestionen les borses de lloguer social. D'aquesta manera, s'ha pogut incrementar l'oferta de pisos de lloguer per tal d'atendre millor la demanda rebuda a través de qualsevol de les borses de mediació que existeixen actualment a Catalunya, ja siguin de les administracions o d'entitats sense afany de lucre. Per posar al mercat aquests habitatges, els propietaris els han hagut de cedir voluntàriament per un termini, com a mínim, de sis anys. Per part seva, Adigsa, o els seus gestors de les borses de lloguer social, els han ofert en lloguer als col·lectius més necessitats. A canvi, els propietaris han rebut un cànon o renda periòdica que, tot i que és inferior als estàndards de mercat, els ha permès obtenir la garantia de cobrament. Perquè els propietaris dels pisos els poguessin cedir en les millors condicions, s'ha obert una convocatòria de subvencions per a obres de reforma i posada al dia dels pisos. Aquests ajuts són de fins a 6.000 euros.

El programa de lloguer social s'articula mitjançant la Xarxa de Mediació per al Lloguer Social. A través de la xarxa, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha establert un sistema de mediació en el mercat del lloguer social de pisos per tal d'incrementar l'oferta de lloguer a preus moderats. D'aquesta manera s'han pogut atendre les necessitats de la població amb ingressos baixos. La xarxa té com a objectiu crear borses d'habitatge de lloguer locals o supralocals. Però el Departament de Medi Ambient i Habitatge no ha treballat sol en aquest propòsit, sinó que també ha estat molt important la col·laboració amb els ajuntaments, les entitats socials sense ànim de lucre especialitzades en mediació d'habitatge que treballen per a l'arrendament d'habitatges a preus moderats. Per aconseguir aquests habitatges, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha concedit ajuts als propietaris per dipositar l'habitatge a les borses en forma d'aval, assegurances, fons de garantia o caució i una subvenció de fins a 6.000 euros per a les reformes fetes en el pis, i també una subvenció a les borses de lloguer per als contractes realitzats i per a la bona gestió.

Totes aquestes mesures han permès que durant els anys 2005 i 2006 s'hagin formalitzat o es trobin en tràmit 4.138 habitatges, 2.307 dels quals corresponen a les borses de mediació social i 1.831 s'han obtingut de les borses d'habitatge jove. La distribució territorial d'aquests pisos és d'un 75% a la demarcació de Barcelona, d'un 17% a Tarragona, d'un 5% a Girona i d'un 3% a Lleida. Per a la formalització d'aquests contractes, el Departament hi ha destinat 1,8 milions d'euros.

A TRAVÉS DE DOS PROGRAMES ESPECÍFICS S'HA ACONSEGUIT POSAR AL MERCAT 4.138 PISOS QUE ABANS ESTAVEN DESOCUPATS

UN NOU SISTEMA DE MEDIACIÓ HA PERMÈS TENIR MÉS PISOS PER A PERSONES AMB PROBLEMES SOCIALS QUE NECESSITEN UNA TUTELA

Sense sostre, víctimes de violència domèstica i persones amb drogodependència. Són alguns dels destinataris dels pisos tutelats. El Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) ha creat un nou sistema de mediació per atendre aquestes persones que requereixen una atenció especial i que tenen un alt risc d'exclusió social.

La Xarxa d'Habitatges d'Inclusió, per tant, té com a objectiu donar suport a entitats sense ànim de lucre que gestionin habitatges tutelats per a col·lectius en situació de risc d'exclusió social i que a la vegada necessiten una tutela o un seguiment especial durant un període de temps determinat. Són, per exemple, persones sense sostre, immigrants sense permís de residència o treball, dones afectades per violència domèstica que han deixat el seu entorn sociofamiliar habitual, arrendataris desnonats mitjançant pràctiques abusives, persones amb drogodependència, persones amb trastorn mental, persones perceptores de prestacions molt baixes i altres en situacions similars que requereixin ser tutelats. Aquesta tutela o seguiment es fa durant períodes de mitja o llarga durada (2 anys), fet que permet augmentar el nombre de beneficiaris per pis.

300 habitatges

La xarxa es va crear el novembre de 2005. Per impulsar-la i gestionar-la, el Departament de Medi Ambient i Habitatge va signar un conveni amb la fundació Un Sol Món, de l'Obra Social de Caixa Catalunya, que n'esdevenia, així, la gestora. Fundació i Departament van unir esforços per promoure-la i per donar suport a les entitats, tant pel que fa al cofinançament com en el seguiment de la gestió, i també als pisos tutelats. En aquest sentit, la col·laboració entre les dues parts també s'emmarca en facilitar la disponibilitat d'habitatges, tant si vénen del parc públic o del privat, amb la finalitat de posar-los a disposició de les entitats adscrites a la xarxa. Des de la seva creació i fins ara, el Departament ha donat subvenció per a 300 pisos d'inclusió, per a cadascun dels quals ha destinat 1.200 euros l'any. Això ha suposat una despesa total de 360.000 euros el 2006.

Paral·lelament, el Departament també ha arribat a acords amb els ajuntaments de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Arenys de Mar, Tarragona, Girona i Lleida, i amb el Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), del Departament de Justícia, per finançar els habitatges tutelats que gestionen. En aquest últim cas, l'acord va suposar la cessió d'habitatges públics per al desenvolupament del programa social de Justícia, que pretén ampliar les opcions d'intervenció a la comunitat amb persones sotmeses a mesures d'execució penal. Els pisos estaven destinats a interns en règim de tercer grau.

EN UN ANY, EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA CONCEDIT AJUTS PER A 300 HABITATGES TUTELATS

LES OFICINES LOCALS HAN PERMÈS AGILITAR L'ATENCIÓ I TRAMITACIÓ DELS AJUTS A L'HABITATGE

Per aproximar als ciutadans tots aquells aspectes relacionats amb l'habitatge, el Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) ha apostat de forma decidida per fer jugar un paper actiu als ajuntaments en la informació, tramitació i gestió dels ajuts als pisos. La creació de les Oficines Locals d'Habitatge i de les Borses de Mediació per al Lloguer n'han estat el resultat.

S'han creat 76 Oficines Locals d'Habitatge que donen informació i assessorament als ciutadans; atenen les sol·licituds, la tramitació i les inspeccions de les cèdules d'habitabilitat; gestionen les sol·licituds per accedir al parc d'habitatges protegit; gestionen també les sol·licituds de test dels edificis i informes interns d'idoneïtat i d'ajuts a la rehabilitació. De les 76 oficines creades, 39 són d'àmbit comarcal (se n'han creat a tots els consells comarcals excepte als del Barcelonès i el Vallès Occidental) i 37 d'àmbit municipal. Les oficines s'han creat en l'àmbit del Decret 244/2005, de 8 de novembre, d'actualització del Pla del dret a l'habitatge 2004-2007.

S'han creat Borses de Mediació per al Lloguer Social, incloses en la Xarxa de Mediació per al Lloguer Social, que tenen com a missió gestionar l'oferta de lloguer a preus moderats per atendre les necessitats de la població amb ingressos més baixos. D'aquestes borses, que són coordinades per Adigsa, empresa adscrita al Departament de Medi Ambient i Habitatge, 41 són d'àmbit municipal i 6 comarcal o supramunicipal.

També s'han creat 28 Borses Joves d'Habitatge, coordinades per la Secretaria General de Joventut, de les quals 24 són municipals i 4 comarcals.

Barcelona i l'àrea metropolitana

En aquesta mateixa línia de municipalització de la política d'habitatge, s'ha creat el Consorci de l'Habitatge de Barcelona i s'està constituint el Consorci Metropolità de l'Habitatge, amb la missió de desplegar les polítiques d'habitatge en aquests territoris. D'altra banda, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha signat un conveni amb la Diputació de Barcelona per tal de poder concertar entre ambdues institucions la identificació de les necessitats municipals d'habitatge i els programes d'actuació en matèria d'habitatge per garantir la programació correcta d'actuacions i el seu seguiment i avaluació. Amb les diputacions de Girona i Lleida s'està en tràmit de signar convenis similars. I, finalment, el Departament també ha signat convenis de col·laboració en polítiques d'habitatge amb la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis.

FINS ARA S'HAN CREAT 76 OFICINES LOCALS D'HABITATGE, 47 BORSSES DE MEDIACIÓ SOCIAL I 28 BORSSES DE LLOGUER JOVE

ACORDS AMB ENTITATS FINANCERES PERQUÈ ELS JOVES I ELS COL·LECTIUS MÉS DESFAVORITS PUGUIN OBTENIR CRÈDITS

Facilitar l'habitatge protegit als col·lectius més desfavorits, l'emancipació dels joves i la realització d'obres de rehabilitació. Són els tres objectius pels quals el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha signat convenis amb diferents entitats financeres per aconseguir millors condicions en els préstecs.

Els acords s'han signat amb tretze entitats financeres, amb la finalitat de garantir la disponibilitat dels préstecs preferencials per al finançament de la compra d'actuacions protegibles dins de l'àmbit del Pla per al dret a l'habitatge 2004-2007. El conveni, a banda d'aconseguir millors condicions financeres, pretén fomentar l'endeutament a tipus fix com a garantia de seguretat per als compradors d'habitatge protegit. La línia destinada a la rehabilitació permetrà accelerar l'execució d'obres que, pel seu elevat pressupost, eren de difícil assumptió sense ajuts públics previs.

El conveni s'ha signat amb totes les caixes d'estalvis de Catalunya (Caixa Catalunya, la Caixa, Caixa de Girona, Caixa Laietana, Caixa Manlleu, Caixa de Manresa, Caixa Penedès, Caixa de Sabadell, Caixa de Tarragona, Caixa Terrassa) i també amb Banc Sabadell, Banco Santander Central Hispano i el Banco Bilbao Vizcaya Argentaria.

Quatre línies de finançament

El conveni estableix tres noves línies de finançament. Una és la creació d'una línia de crèdit a tipus fix destinada a la compra d'habitatge amb protecció oficial de preu concertat, amb una durada de 30 anys, ampliable a 40 per als compradors de menys de 35 anys, amb quotes creixents a l'1% anual i exemptes de comissions.

Una segona línia és la de crèdit per al finançament de l'entrada en la compra d'habitatges amb protecció oficial per part de persones a les quals s'hagi concedit ajuts per a la compra. Aquests préstecs es concediran per un import màxim del 20% de l'import de l'entrada, a tipus variable amb garantia hipotecària, a un termini de 10 o 20 anys.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha inclòs en els convenis amb les entitats bancàries el finançament de les obres de rehabilitació, a través de la creació d'una línia de crèdit a tipus variable per al finançament d'obres de rehabilitació amb ajuts públics aprovats per la Direcció General d'Habitatge i que seran abonats en acabar les obres. Aquests préstecs suposen un avançament dels fons necessaris per realitzar les obres a compte dels ajuts concedits, ja que el seu cobrament només es produeix quan les obres estan acabades.

Finalment, s'ha signat un conveni amb la Secretaria General de Joventut, el Departament de Medi Ambient i Habitatge i el Departament d'Economia i Finances per a la concessió d'avals a uns préstecs preferents destinats als joves per fer front al cost de les despeses inicials en la compra d'un habitatge, en l'àmbit d'un conveni global per al finançament d'actuacions destinades a l'emancipació de persones joves residents a Catalunya.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA SIGNAT CONVENIS AMB TOTES LES CAIXES CATALANES I AMB TRES BANCS PER FINANÇAR L'ACCÉS I LA REHABILITACIÓ D'HABITATGES

EL CONVENI AMB ELS COL·LEGIS D'ARQUITECTES I APARELLADORS PER CONÈIXER L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DELS HABITATGES

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha signat convenis amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i amb Col·legis d'Arquitectes Tècnics i Aparelladors perquè duguin a terme els tests TEDI, un informe que permet conèixer l'estat de conservació dels habitatges.

Entre les línies d'ajuts per a la rehabilitació d'edificis, incloses en el Pla de rehabilitació d'habitatges de Catalunya, el Departament de Medi Ambient i Habitatge va establir el Programa per a l'estudi i el coneixement del parc d'habitatges. Aquest programa preveu anar adquirint tota la informació necessària sobre l'estat dels pisos i edificis que hi ha al país amb l'objectiu de tenir una clara radiografia de la qualitat del parc públic i privat i poder definir quines són les necessitats reals de rehabilitació a Catalunya. Per això es va establir la realització del Test de l'Edifici (TEDI) com a condició prèvia per rebre un ajut de reforma. El programa també inclou el TEDI com una eina que tenen els ajuntaments per saber com estan els edificis del seu municipi. Per realitzar aquests informes tècnics calia professionals qualificats i per això el Departament de Medi Ambient i Habitatge va arribar a un acord amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre. El TEDI descriu la situació general de l'edifici i dona informació sobre l'estat dels diferents elements comuns. El seu objectiu és prevenir els problemes en els edificis i conèixer amb certesa l'estat de conservació del parc d'habitatge d'un barri o d'una localitat, per poder definir amb més precisió les actuacions que cal dur-hi a terme.

Aquests convenis han estat fonamentals per poder tirar endavant la realització dels informes tècnics i avançar en el programa de coneixement del parc d'habitatges. Segons l'acord a què van arribar les dues parts, el Departament de Medi Ambient i Habitatge encarrega a aquests col·legis l'elaboració dels TEDI, que poden demanar promotors, ajuntaments i llogaters de pisos, i finança íntegrament el cost de realització dels tests, fixat segons es tracti d'edificis amb pocs o molts veïns. El Departament també garanteix que el tècnic podrà realitzar la visita a l'edifici i que podrà examinar aquells elements que siguin necessaris per elaborar l'informe. A més des de la Direcció General d'Habitatge es faciliten els programes informàtics als col·legis professionals per tal que puguin gestionar-los. A canvi, els col·legis es comprometen a designar, coordinar i assessorar els tècnics que elaborin els TEDI, gestionar-ne l'elaboració en un termini màxim de quatre mesos a partir de la data d'encàrrec, assegurar la cobertura dels encàrrecs en tot l'àmbit d'actuació del col·legi, vetllar perquè el tècnic del TEDI no sigui el mateix que assumeix el projecte de rehabilitació del mateix edifici i visar els informes tècnics.

EL TEST DE L'EDIFICI DESCRIU LA SITUACIÓ GENERAL DE L'IMMOBLE I DÓNA INFORMACIÓ SOBRE L'ESTAT DELS DIFERENTS ELEMENTS COMUNS

CONTROL A LES EXIGÈNCIES DE LA POLÍTICA D'HABITATGE

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha impulsat la signatura de convenis amb els col·legis oficials de notaris i de registradors de la propietat de Catalunya per tal de poder fer efectius els mecanismes de control de les noves exigències de la política d'habitatge en les transmissions d'habitatge.

El Pla per al dret a l'habitatge 2004-2007 preveia un sistema de convenis institucionals per instrumentar el Decret, i entre aquests convenis es detallava la necessitat de la signatura de convenis amb el col·legi de Notaris de Catalunya i amb el col·legi de Registradors de la propietat a Catalunya, per a l'intercanvi d'informacions sobre habitatges amb protecció oficial i habitatges que han rebut ajuts a la rehabilitació.

Els notaris

Els notaris, en la seva tasca de control de la legalitat, estableixen mecanismes de comprovació del compliment dels controls administratius que la normativa estableix per als habitatges amb protecció pública i són un canal d'informació per als adquirents d'habitatges en relació amb els requisits d'habitabilitat. Així doncs, els notaris contribueixen amb l'Administració i la resta de poders públics en garantir el compliment de les normes i evitar que l'autorització de les transmissions d'habitatges no siguin ajustades a les condicions i requisits de la legislació d'Habitatges. En l'àmbit d'aquest conveni, s'estableix les actuacions concretes i els mecanismes d'intercanvi d'informació amb la Direcció General d'Habitatge per tal de fer efectiu l'objecte d'aquest conveni.

Els registradors de la propietat, mercantils i de béns mobles d'Espanya

Aquest conveni estableix la col·laboració entre el Departament de Medi Ambient i Habitatge i el col·legi de registradors en relació amb l'aplicació pràctica de la normativa sobre habitatge i, especialment, la referida als habitatges protegits, amb la finalitat d'establir mecanismes d'obtenció d'informació sobre les transaccions i anotacions que afectin els habitatges acollits a règims de protecció i que resultin rellevants als efectes del control del compliment dels drets i deures derivats de la legislació i normativa aplicables i altres condicions objecte de protecció. En aquest sentit, el conveni impulsa l'establiment d'un procediment de control i informació eficient a l'administració de les condicions de preus màxims de lloguer o venda, drets de tempteig i retracte, i de durada del manteniment sota el règim de protecció dels habitatges protegits i de promoció pública que rebin qualsevol dels ajuts descrits en aquest Decret en els processos d'escriptures i registres. De la mateixa manera, el conveni també impulsa l'establiment de mecanismes d'obtenció permanent i actualitzada de les transaccions i anotacions que afectin els habitatges acollits a qualsevol règim de protecció i que resultin rellevants als efectes del control del compliment dels drets i deures derivats de la legislació i normativa aplicables i altres condicions objecte de protecció.

AQUESTS CONVENIS IMPULSATS PEL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE PERMETRAN UN COMPLIMENT MÉS DILIGENT DE LES NORMATIVES REFERENTS ALS HABITATGES PROTEGITS I TAMBÉ FACILITARÀ ELS TRÀMITS A LA CIUTADANIA

LA FEDERACIÓ DE COOPERATIVES D'HABITATGE ENTRA A FORMAR PART DEL CONSELL ASSESSOR DE L'HABITATGE DE CATALUNYA

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha reconegut la Federació de Cooperatives d'Habitatge com a membre del Consell Assessor de l'Habitatge de Catalunya, un organisme consultiu que té la Generalitat en matèria d'habitatge. El conveni de col·laboració signat amb aquesta entitat també preveu potenciar la funció social de l'habitatge i facilitar-ne l'accessibilitat a tots els ciutadans.

Les cooperatives són una de les vies que la Generalitat té per efectuar pisos amb promoció oficial. En aquest sentit, el Departament ha valorat el paper de la Federació de Cooperatives d'Habitatge com a vertebrador d'una política d'accés a la l'habitatge just i assequible, i l'ha inclòs com a membre del Consell Assessor de l'Habitatge de Catalunya, on hi ha també representants, a més de l'Administració de la Generalitat i de l'Administració local, dels consumidors i usuaris, dels joves, dels sindicats, de les entitats veïnals, dels col·lectius professionals i empresarials vinculats al sector de la construcció i de la promoció d'habitatges i dels que intervenen en el mercat immobiliari. El Consell té com a funcions principals la de proporcionar informació i col·laborar en l'elaboració de la política d'habitatge que fa el Govern i en els plans que porta a terme.

D'altra banda, l'acord entre el Departament i la Federació també s'emmarca en el foment de l'habitatge amb protecció oficial. És per això que a la Federació de Cooperatives se li atorga la funció d'emetre informes previs a l'homologació de les cooperatives d'habitatge com a promotors d'habitatge protegit, és a dir, totes aquelles cooperatives que portin a terme promocions d'obra nova o de rehabilitació d'habitatges emparades en els plans d'habitatge i que vagin adreçades a incrementar l'oferta d'habitatge amb protecció oficial a Catalunya. Aquestes cooperatives han d'estar vinculades a la Federació i acreditar el compliment dels requisits d'eficiència empresarial i de responsabilitat social. A més, el Departament fa extensiu el reconeixement de la Federació com a interlocutora preferent en tots els aspectes relacionats amb l'habitatge amb les entitats d'àmbit local i entitats associatives dels municipis de Catalunya.

Les cooperatives

Les cooperatives d'habitatge actuen com a promotores d'habitatge en el mercat immobiliari i renuncien a obtenir beneficis amb la finalitat d'aconseguir un preu menor de venda dels habitatges que construeixen per als seus socis. Són entitats que no busquen el benefici i per això les administracions públiques els adjudiquen sòls a preus més econòmics que els permetin promoure l'habitatge protegit, destinat a satisfer les necessitats d'aquella part de la població que no pot accedir al mercat lliure de l'habitatge perquè no té els recursos econòmics suficients.

EL DEPARTAMENT HA VALORAT EL PAPER DE LES COOPERATIVES D'HABITATGE COM A ELEMENT FONAMENTAL D'UNA POLÍTICA D'HABITATGE JUST I ASSEQUIBLE

EL PRESSUPOST D'HABITATGE CREIX UN 124% EN DOS ANYS

La nova política d'habitatge engegada pel Departament de Medi Ambient i Habitatge des de l'any 2004 ha generat noves necessitats a partir de les quals ha calgut incrementar la despesa pública. En tres anys, el pressupost de la Direcció General d'Habitatge (DGH) ha passat de 67,4 milions d'euros a 151,4 milions, és a dir, ha crescut un 124,6%.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge, conscient que l'habitatge és avui dia el principal problema social de Catalunya, ha fet un esforç per incrementar l'oferta actual i futura de pisos de promoció oficial i desplegar una autèntica política d'habitatge. Això ha suposat un esforç en la despesa destinada a habitatge. Així, en dos anys, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha doblat el pressupost de la DGH. Concretament, el 2004 va ser de 53,7 milions d'euros, i el 2006, de 109,8 milions. Però el Departament també ha comptat amb aportacions de l'Estat per tirar endavant les seves polítiques d'habitatge. Si el 2004, la quantitat va ser de 13,7 milions d'euros, el 2006 aquesta xifra va augmentar fins als 41,6 milions. Per tant, el pressupost total destinat a polítiques d'habitatge ha passat de 67,4 milions a 151,1, el que ha suposat un increment del 124,6%.

Les línies d'intervenció que més han contribuït a aquest important increment han estat: el foment de la promoció d'habitatge protegit, amb subvencions que han passat de 20 milions d'euros l'any 2004 a 52 milions l'any 2006; el foment de la rehabilitació d'habitatges, que ha passat de 27 milions d'euros l'any 2004 a 43 milions l'any 2006; els ajuts a les famílies per al pagament del lloguer, de nova creació, amb 14 milions d'euros l'any 2006; i el reforçament de les activitats de les activitats d'Adigsa en el manteniment del parc públic, que han passat de 14 milions el 2004 a 40 milions el 2006.

EL PRESSUPOST DESTINAT A POLÍTIQUES D'HABITATGE HA PASSAT DE 67,4 MILIONS D'EUROS L'ANY 2004 A 151,4 EL 2006

OBSERVACIÓ I SEGUIMENT DEL SECTOR DE L'HABITATGE

La Direcció General d'Habitatge du a terme un seguiment sistemàtic dels indicadors del sector de l'habitatge a Catalunya mitjançant l'elaboració d'estadístiques trimestrals, informes semestrals i jornades de divulgació i reflexió.

Una de les principals tasques de la Direcció General d'Habitatge (DGH), del Departament de Medi Ambient i Habitatge, és la de subministrar informació a tots els agents del sector sobre els indicadors d'evolució que permeten donar transparència al mercat i prendre tant decisions empresarials com de política d'habitatge. Aquesta activitat es concreta en l'elaboració d'estadístiques trimestrals sobre la construcció d'habitatges, lliures i protegits; en l'elaboració d'informes semestrals que inclouen construcció d'habitatges, finançament de l'habitatge, mercat immobiliari i política d'habitatge; i, finalment, mitjançant la celebració de jornades de difusió de les informacions i de reflexió sobre les estratègies a seguir.

Per dur a terme aquestes tasques, la DGH compta amb la col·laboració dels col·legis d'arquitectes i aparelladors de Catalunya, de l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya, de l'Institut Català del Sòl i Adigsa, del gremi de constructors, de la Cambra de Contractistes d'Obres de Catalunya i de diverses universitats catalanes.

Entre les jornades que s'han celebrat en aquest període cal esmentar les relacionades amb habitatge i exclusió social, sobre la Llei del dret a l'habitatge, sobre assetjament immobiliari, sobre qualitat i ecoeficiència en la construcció d'habitatges, i sobre la Llei del sòl. En la celebració d'aquestes jornades s'ha comptat amb la col·laboració del Col·legi d'Advocats, Caixa Catalunya, l'Escola d'Administració Pública, el Consell de Treball Econòmic i Social o la Plataforma per al Dret a l'Habitatge Digne, entre d'altres.

Tots aquests treballs constitueixen la base per a la creació de l'Observatori de l'Hàbitat i la Segregació Urbana que preveu el projecte de Llei del dret a l'habitatge.

S'HAN ESTABLERT LES BASES PER A LA CREACIÓ DE L'OBSERVATORI DE L'HÀBITAT I DE LA SEGREGACIÓ URBANA

LA LEGISLACIÓ URBANÍSTICA ESTABLEIX UNA RESERVA MÍNIMA DEL 20% DEL SÒL PER HABITATGES AMB PROTECCIÓ OFICIAL

La nova llei d'urbanisme ha permès prioritzar els aspectes socials i d'accés a l'habitatge en els plans urbanístics dels municipis catalans, així com també la creació de nous instruments per facilitar-ne l'accés a les capes de població amb menys poder adquisitiu i la possibilitat de dur a terme accions urgents d'habitatge amb protecció pública.

El text refós de la Llei d'Urbanisme, Decret legislatiu 1/2005 i el seu Reglament aprovat pel Decret 305/2006 de 18 de juliol, tenen com a objectiu prioritari, indicat en el mateix títol de la Llei, el foment de l'habitatge assequible. Amb aquesta finalitat, s'introdueixen les precisions necessàries per a la determinació de les reserves de sostre amb destí a habitatge protegit i assequible.

Per això la legislació determina que s'ha de reservar, per a la construcció d'habitatges amb protecció pública, com a mínim, el sòl corresponent al 20% del sostre residencial de nova implantació, tant en sòl urbà com en sòl urbanitzable. En el cas de municipis de més de deu mil habitants i de capitals de comarca, han de reservar, a més, per a la construcció d'habitatges objecte d'altres mesures d'estímul de l'habitatge assequible, com a mínim el sòl corresponent al 10% del sostre residencial de nova implantació, tant en sòl urbà com en sòl urbanitzable. És molt significativa la possibilitat de qualificar terrenys que tenen la condició de sòl urbà consolidat per preveure el destí total o parcial de l'edificació a habitatge amb protecció oficial. Aquesta qualificació pot ser d'aplicació tant a les noves construccions com als casos de gran rehabilitació de les edificacions existents.

També es defineixen els habitatges dotacionals públics en sòl qualificat d'equipament. Aquestes reserves no poden ésser superiors al 5% de la reserva global del municipi per a equipaments públics locals.

Com a part del planejament urbanístic s'ha de redactar una memòria social que és el document d'avaluació i justificació de les determinacions del pla relatives a les necessitats socials d'accés a l'habitatge, i ha de fer referència, entre d'altres, a les necessitats quantitatives i de localització de sòl residencial i habitatge, atenent a l'objectiu d'afavorir la cohesió social i impedir la segregació espacial dels ciutadans per raó de llur nivell de renda, reserves previstes per a la construcció d'habitatges amb protecció pública i de les modalitats corresponents, previsions temporals per a l'inici i l'acabament de la construcció dels habitatges protegits i de l'habitatge dotacional públic. La memòria social pot tenir els efectes de concertació de les polítiques en matèria d'habitatge entre els ajuntaments i l'administració de la Generalitat.

La Direcció General d'Habitatge, del Departament de Medi Ambient i Habitatge, elabora informes sobre el compliment de les prescripcions de la Llei d'urbanisme en matèria de sòl per a habitatge protegit, en tots els plans generals i derivats que es tramiten des de l'aprovació de la Llei d'urbanisme del 2004.

LA LLEI HA PERMÈS PRIORITZAR ELS ASPECTES SOCIALS I AL DRET A L'HABITATGE EN EL PLANEJAMENT URBANÍSTIC MUNICIPAL

EL PROJECTE DE LLEI DEL DRET A L'HABITATGE TRACTA ÍNTEGRAMENT LA PROBLEMÀTICA DE L'HABITATGE A CATALUNYA

El Projecte de Llei del dret a l'habitatge dóna, per primera vegada, una resposta global a les necessitats d'habitatge a Catalunya. El Govern va aprovar el projecte de llei el 25 d'abril de 2005 per afrontar tots aquells aspectes que garanteixin l'accés a l'habitatge com ara la construcció, promoció, gestió, habitabilitat, conservació i rehabilitació, i les garanties als consumidors i llogaters.

El Projecte de Llei pretén garantir el dret de l'habitatge. Defineix què ha de ser avui un habitatge digne i considera la provisió d'habitatges destinats a polítiques socials com a servei d'interès general. El sector públic es compromet a adoptar mesures adreçades a l'existència de suficient i adequat habitatge assequible per a la població, ja sigui generant-lo ell mateix o bé fent-ho en col·laboració amb la iniciativa privada o amb la iniciativa de caràcter social. Estableix la funció social de la propietat, com a límit del dret de la propietat, i regula la reacció pública davant situacions d'incompliment de la funció social de l'habitatge amb diversos instruments, prioritzant sempre les actuacions preventives, de foment i d'assistència.

El Projecte de Llei regula de la manera més rigorosa possible l'habitatge amb protecció oficial a Catalunya i altres formes d'habitatge social que permetin aconseguir, a mitjà i llarg termini, el parc assequible que la societat reclama. Destaca, en aquest sentit, l'objectiu que en vint anys el 15% dels habitatges que hi hagi a Catalunya estiguin destinats a polítiques socials. Tot i les dificultats per actuar en aquest camp, el Projecte de Llei dedica una part molt important a la protecció de la part més desfavorida en les relacions que es donen en el mercat lliure, regulant la protecció de les persones consumidores i usuàries d'habitatges, la qualitat i els requisits exigits als habitatges i estableix les mesures d'intervenció administrativa en els casos d'utilització anòmla.

El projecte de llei incorpora el concepte de qualitat dels habitatges definida pels requisits d'habitabilitat, funcionalitat i seguretat dels habitatges i els nivells superiors de qualitat. A més, estableix criteris de sostenibilitat ambiental i d'ecoeficiència en el procés d'edificació i dedica una atenció especial a la conservació i rehabilitació del parc immobiliari. Estableix un control periòdic de l'estat dels edificis que serà obligatori i es durà a terme d'acord amb la vida de l'edifici i la seva antiguitat.

El Projecte de Llei afronta també realitats anòmales en matèria d'habitatge i defineix, tant la subocupació com la sobreocupació.

Un dels aspectes innovadors del Projecte de Llei és la creació del Registre de Sol·licitants de l'Habitatge Protegit de Catalunya, que permetrà dotar de transparència i control els processos d'adjudicació d'habitatge protegit a fi de promoure la diversitat i la barreja socials i lluitar així contra l'exclusió social. Aquest registre establirà criteris d'adjudicació i prioritzarà el criteri del sorteig per sobre de la baremació, ja que el problema de l'accés a l'habitatge és generalitzat.

EL PROJECTE DE LLEI PREVEU QUE EN VINT ANYS EL 15% DELS HABITATGES QUE HI HAGI A CATALUNYA ESTIGUIN DESTINATS A POLÍTIQUES SOCIALS

EL PLA TERRITORIAL D'HABITATGE PERMETRÀ CONÈIXER LA SITUACIÓ ACTUAL I PLANIFICAR LES NECESSITATS FUTURES

El Pla territorial sectorial d'habitatge és l'instrument que ha de permetre la traducció en el territori de l'acció del Departament de Medi Ambient i Habitatge. La redacció d'aquest Pla està actualment en fase d'elaboració i ha de determinar les necessitats d'habitatge que té cada poble o comarca de Catalunya a mitjà i llarg termini.

La Llei d'urbanisme estableix l'obligatorietat d'elaborar el Pla territorial sectorial d'habitatge com a instrument essencial per a la planificació territorial de Catalunya, i havia de ser coherent amb els plans territorials parcials i plans directors territorials existents, per facilitar-ne el compliment. En aquest sentit, el Projecte de Llei del dret a l'habitatge desenvolupa les característiques que ha de tenir aquest pla per aconseguir una distribució equilibrada sobre el territori de l'habitatge en general i de l'habitatge amb protecció oficial en particular. El Pla territorial sectorial d'habitatge ha de contenir una estimació de les necessitats, els déficits i els desequilibris en matèria d'habitatge, i ha d'incloure previsions sobre les necessitats de sostre dels diversos tipus d'habitatge destinats a polítiques socials; les necessitats de sostre d'habitatge amb protecció oficial; i les necessitats d'habitatge dotacional públic. En garantia d'interessos supralocals, a més de les reserves de sòl establertes com a mínimes per la legislació urbanística, el Pla pot establir reserves de sòl més àmplies amb destí a la construcció d'habitatges amb protecció oficial, en àmbits d'un o més municipis, i pot incidir en el seu repartiment de forma equilibrada i no segregada, en concertació amb els respectius ajuntament afectats.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge ha començat ja a treballar en la redacció del Pla conjuntament amb la Universitat Politècnica de Catalunya (amb qui ha signat un conveni per aquest propòsit), el Centre d'Estudis Demogràfics, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DPTOP), l'Institut d'Estadística de Catalunya i l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

EL DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE HA COMENÇAT A TREBALLAR EN LA REDACCIÓ DEL PLA JUNT AMB LA UPC, EL CENTRE D'ESTUDIS DEMOGRÀFICS I EL DEPARTAMENT DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES

POLÍTIQUES AMBIENTALS QUALITAT AMBIENTAL MEDI NATURAL NOVA POLÍTICA DE

0010020030040050060070080090100110120130140
0290300310320330340350360370380390400410
0550560570580590600610620630640650660670
081082083084085086087088089090091092093